

HỒ NGỌC KHẢI (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)
NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN NGỌC HƯNG

Chân trời sáng tạo

ÂM NHẠC

Sách giáo viên

1

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HỒ NGỌC KHẢI (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)

NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN NGỌC HƯNG

ÂM NHẠC

Sách giáo viên

1

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CÁC TỪ VIẾT TẮT

CTTT : Chương trình Tổng thể

HS : học sinh

GV : giáo viên

PL : phụ lục

SGK : sách giáo khoa

SGV : sách giáo viên

YCCĐ : yêu cầu cần đạt

Chân trời sáng tạo

LỜI NÓI ĐẦU

Sách giáo viên Âm nhạc 1 được biên soạn nhằm hỗ trợ giáo viên thiết kế bài học môn Âm nhạc lớp 1 theo hướng mở, sinh động, hấp dẫn, nhằm mục tiêu phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực học sinh.

Sách giáo viên Âm nhạc 1 gồm hai phần:

- **Phần một: Những vấn đề chung về chương trình và phương pháp tổ chức hoạt động dạy học theo sách giáo khoa Âm nhạc 1.**

- **Phần hai: Hướng dẫn tổ chức hoạt động dạy học theo sách giáo khoa Âm nhạc 1.**

Ở Phần một, sách nêu ra những vấn đề về chương trình, phương pháp, tổ chức hoạt động dạy học theo từng phân môn, phương pháp đánh giá... giúp giáo viên có cơ sở để thực hiện các hoạt động dạy học.

Ở Phần hai, sách đưa ra những gợi ý giúp giáo viên xác định các mục tiêu bài học và các yêu cầu cần đạt trong mỗi chủ đề, cụ thể hoá các nội dung ở từng chủ đề thành những hoạt động dạy học trên lớp. Tuy nhiên, việc gợi ý này chỉ mang tính tham khảo, tùy tình hình thực tế trong hoạt động dạy học, giáo viên cần sáng tạo, linh hoạt để có thể tối ưu hoá việc dạy học phát triển năng lực âm nhạc đến học sinh.

Thông qua việc học âm nhạc, học sinh có thể khám phá và hiểu biết: “*Âm nhạc là một phần quan trọng không thể thiếu trong cuộc sống*”.

Nhóm tác giả

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU.....	3
PHẦN MỘT: NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP	
TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 1	5
I. MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG TRÌNH MÔN HỌC ÂM NHẠC CẤP TIỂU HỌC	6
II. PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC CẦN ĐẠT Ở HỌC SINH TIỂU HỌC.....	6
III. GIỚI THIỆU VỀ PHƯƠNG PHÁP VÀ KỸ THUẬT DẠY HỌC Ở CẤP TIỂU HỌC.....	8
IV. GIỚI THIỆU CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC TIÊN TIẾN CỦA THẾ GIỚI	9
V. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC ÂM NHẠC Ở LỚP 1....	10
VI. KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ CUỐI HỌC KÌ.....	22
PHẦN HAI: HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC	
THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 1.....	23
CHỦ ĐỀ 1: ÂM THANH NGÀY MỚI.....	24
CHỦ ĐỀ 2: NHỊP ĐIỆU TUỔI THƠ.....	30
CHỦ ĐỀ 3: BÀI CA LAO ĐỘNG.....	38
CHỦ ĐỀ 4: TIẾNG CA MUÔN LOÀI	46
ÔN TẬP HỌC KÌ I.....	54
CHỦ ĐỀ 5: ÂM THANH NGÀY TẾT.....	56
CHỦ ĐỀ 6: ÂM NHẠC QUANH EM	64
CHỦ ĐỀ 7: GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG	72
CHỦ ĐỀ 8: VUI CÙNG ÂM NHẠC.....	80
ÔN TẬP HỌC KÌ II.....	86
PHỤ LỤC:	88
BẢN NHẠC DÙNG TRONG PHẦN NGHE NHẠC	88
BÀI HÁT THAY THẾ.....	94
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	98

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 1

Chân trời sáng tạo

I. MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG TRÌNH MÔN ÂM NHẠC CẤP TIỂU HỌC

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành theo Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT nêu rõ mục tiêu của giáo dục Âm nhạc ở cấp tiểu học như sau: “*Chương trình môn Âm nhạc cấp tiểu học giúp học sinh bước đầu làm quen với kiến thức âm nhạc phổ thông, sự đa dạng của thế giới âm nhạc và các giá trị âm nhạc truyền thống; hình thành một số kỹ năng âm nhạc ban đầu; nuôi dưỡng cảm xúc thẩm mĩ và tình yêu âm nhạc, hưng thú tham gia các hoạt động âm nhạc phù hợp với lứa tuổi; góp phần hình thành và phát triển cho học sinh những phẩm chất chủ yếu (yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm) và các năng lực chung (tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo).*”

Từ những mục tiêu trên, giáo viên (GV) âm nhạc tiểu học cần nhận thức rằng hầu hết các nội dung và hoạt động dạy học âm nhạc ở lớp 1 chủ yếu là giúp học sinh (HS) khám phá và làm quen với âm nhạc ở mức độ *võ lòng hoặc ban đầu*. Mỗi GV cần phát huy vai trò sáng tạo trong quá trình chuyển tải các nội dung trong sách giáo khoa (SGK) thành những hoạt động dạy – học âm nhạc hấp dẫn và vui tươi cho HS; để các em đến với âm nhạc một cách hồn nhiên, học mà chơi – chơi mà học. Mặt khác, chính mỗi GV cần nhận thức trách nhiệm bảo đảm việc giáo dục các phẩm chất và năng lực chung bên cạnh việc phát triển các năng lực âm nhạc đặc thù cho HS nhằm giúp các em có nhân cách sống cao đẹp trong tương lai.

II. PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC CẦN ĐẠT Ở HỌC SINH TIỂU HỌC

1. Phẩm chất

Các phẩm chất chủ yếu mà Chương trình giáo dục phổ thông Tổng thể (gọi tắt là Chương trình Tổng thể (CTTT)) hướng đến xây dựng cho HS phổ thông là yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực và trách nhiệm. Tuy nhiên, đối với HS tiểu học, các biểu hiện về yêu cầu cần đạt ở mỗi phẩm chất thể hiện ở mức độ ban đầu; bắt đầu với những mối quan hệ gần gũi từ gia đình, đến nhà trường và cộng đồng. Trách nhiệm của mỗi GV âm nhạc tiểu học là nghiên cứu, suy ngẫm và vận dụng linh hoạt CTTT; nhận biết được các mức độ của yêu cầu cần đạt mà từng bài học có thể hướng đến xây dựng và phát triển trong mỗi HS.

Các mức độ yêu cầu cần đạt ở từng phẩm chất cụ thể được CTTT chi tiết từng cấp học phổ thông; vậy, ngoài các gợi ý trong sách giáo viên (SGV) này, GV cần nối kết các mô tả cụ thể ở *Mục IX phần 2. Yêu cầu cần đạt về phẩm chất chủ yếu của học sinh* ở CTTT để tập trung quá trình sự phạm của mình một cách phù hợp với đặc điểm nhận thức lứa tuổi của HS. Chú ý không đưa ra các yêu cầu quá cao, sử dụng các thuật ngữ quá chuyên nghiệp trong quá trình dạy học đối với HS tiểu học khi đề cập đến các giá trị và phẩm chất sống. Đối với HS tiểu học, quá trình giáo dục trẻ đến với các phẩm chất phải qua con đường trải nghiệm thực tiễn một cách từ từ để hình thành các ứng xử rồi đến các thói quen; dần dần các thói quen đó trở thành nhận thức và phong cách sống.

2. Năng lực chung

Ngoài việc tập trung phát triển các năng lực đặc thù, các phẩm chất, các chương trình môn học bao gồm cả môn Âm nhạc chú trọng đến việc xây dựng và bồi dưỡng các năng lực chung nhằm trang bị cho thế hệ công dân Việt Nam mới bản lĩnh và đầy đủ năng lực để xây dựng, phát triển đất nước trong xu thế toàn cầu hoá. Vì vậy, khi thiết kế các bài học ở mỗi chủ đề, từ SGK Âm nhạc 1, GV cần chú trọng đến giáo dục các năng lực chung (CTTT Mục IX, phần 3, 3.1, 3.2), bao gồm:

- Năng lực tự chủ và tự học;
- Năng lực giao tiếp và hợp tác;
- Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo;
- Năng lực ngôn ngữ;
- Năng lực tính toán;
- Năng lực tìm hiểu tự nhiên;
- Năng lực tìm hiểu xã hội;
- Năng lực công nghệ;
- Năng lực tin học;
- Năng lực thể chất.

Môn Âm nhạc không chỉ giúp phát triển năng lực âm nhạc đặc thù mà còn giúp phát triển năng lực chung cho HS thông qua các bài hát, các hoạt động âm nhạc, trò chơi, vận động và cảm thụ nhạc,... Với mục đích trên, sách được biên soạn nhằm gợi ý, hỗ trợ GV trong việc tổ chức các hoạt động dạy học.

3. Năng lực âm nhạc đặc thù

Năng lực âm nhạc đặc thù mà Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2018 hướng đến hình thành và phát triển cho HS bao gồm: **thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc**. Biểu hiện các năng lực này đối với HS tiêu học được mô tả trong chương trình như sau:

Thể hiện âm nhạc	<ul style="list-style-type: none">- Bước đầu biết hát một mình và hát cùng người khác, thể hiện đúng giai điệu và lời ca, diễn tả được sắc thái và tình cảm của bài hát.- Đọc nhạc đúng tên nốt, đọc đúng cao độ và trường độ.- Biết chơi nhạc cụ một mình và cùng người khác, thể hiện đúng tiết tấu và giai điệu.
Cảm thụ và hiểu biết âm nhạc	<ul style="list-style-type: none">- Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, phân biệt được sự khác nhau trong từng thuộc tính của âm nhạc.- Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.- Nhận biết được câu, đoạn trong bài hát có hình thức rõ ràng, nhận biết được sự giống nhau hoặc khác nhau của các nét nhạc.- Bước đầu biết đánh giá kĩ năng thể hiện âm nhạc của bản thân và người khác.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Bước đầu biết mô phỏng, tái hiện một số âm thanh quen thuộc trong cuộc sống; biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu và giai điệu đơn giản theo hướng dẫn của giáo viên.
- Biết làm dụng cụ học tập đơn giản theo hướng dẫn của giáo viên; biết tưởng tượng khi nghe nhạc không lời.
- Biết chia sẻ hiểu biết về âm nhạc với người khác; biết biểu diễn các tiết mục âm nhạc với hình thức phù hợp.

III. GIỚI THIỆU VỀ PHƯƠNG PHÁP VÀ KỸ THUẬT DẠY HỌC Ở CẤP TIỂU HỌC

1. Các phương pháp dạy học phổ biến:

Môn Âm nhạc, bên cạnh việc dạy học phát triển kỹ năng âm nhạc đặc thù để cao tính thực hành và trải nghiệm, còn nhiều hoạt động dạy học có điểm tương đồng với các môn học khác. Vì vậy, GV âm nhạc ở cấp Tiểu học cần vận dụng các phương pháp sư phạm chung trong quá trình tổ chức hoạt động dạy và học trên lớp. Các phương pháp này bao gồm:

- Phương pháp sử dụng ngôn ngữ;
- Phương pháp dạy học trực quan;
- Phương pháp dạy học thực hành;
- Phương pháp kiểm tra đánh giá.

2. Phương pháp dạy học tích cực

Trong xu thế đổi mới giáo dục trên quan điểm “*Lấy học sinh làm trung tâm*” và “*Dạy học phát triển năng lực học sinh*” của đất nước, Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2018 phát triển các nội dung dạy học theo xu hướng tiếp cận các tiến bộ của giáo dục âm nhạc thế giới, kế thừa và phát triển những điểm mạnh của Chương trình Âm nhạc 2006. Chính vì vậy, GV âm nhạc cần học tập và vận dụng các phương pháp dạy học tích cực để vận dụng một cách tốt nhất và hiệu quả trong tổ chức các hoạt động dạy học trong các bài học âm nhạc của mình. Chính các phương pháp này sẽ hỗ trợ để phát triển các năng lực chung khác trong quá trình sư phạm của mình. Các phương pháp này bao gồm:

- Phương pháp đặt và giải quyết vấn đề;
- Phương pháp dạy học theo dự án;
- Phương pháp hoạt động nhóm;
- Phương pháp đóng vai;
- Phương pháp động não;
- ... và nhiều phương pháp khác.

Trong xu thế phát triển của khoa học giáo dục thế giới, ngoài các phương pháp dạy học được phát triển có tính hệ thống như đã kể trên, nhiều kỹ thuật giáo dục mà giáo dục hiện đại đã và

đang vận dụng và được đánh giá cao bởi tính hiệu quả của chúng trong lộ trình tích cực hoá hoạt động dạy và học. Các kĩ thuật dạy học này bao gồm:

- Kĩ thuật thảo luận;
- Kĩ thuật chậu (bể) cá;
- Kĩ thuật thông tin phản hồi;
- Kĩ thuật khăn trải bàn;
- Kĩ thuật các mảnh ghép;
- ... và nhiều kĩ thuật khác.

GV cần chú ý rằng: việc vận dụng các phương pháp và kĩ thuật dạy học phải thật sự linh hoạt; phù hợp với đặc điểm, nhận thức của HS, với bối cảnh và các điều kiện sư phạm khác mới đạt được mục tiêu dạy học. Không nên áp dụng một cách gò bó, khiên cưỡng làm cho tiết học, bài học âm nhạc mất đi tính nghệ thuật, tự nhiên. Dù áp dụng phương pháp hay kĩ thuật dạy học nào thì vẫn đề cần đạt quan trọng nhất là HS phải được trải nghiệm, học mà chơi – chơi mà học, ngày mỗi ngày tiến bộ phát triển một tình yêu với âm nhạc và hứng thú được tham gia các hoạt động âm nhạc; rồi mới đến các năng lực âm nhạc đặc thù.

IV. GIỚI THIỆU CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC TIÊN TIẾN CỦA THẾ GIỚI

Ngoài các định hướng về phương pháp giáo dục âm nhạc chung, GV âm nhạc cần nghiên cứu và ứng dụng các phương pháp dạy học âm nhạc tiên tiến của thế giới để mang lại cơ hội cho HS được tham gia tích cực, hoà mình vào không gian của âm nhạc qua các hoạt động đa dạng và phong phú. Các phương pháp này bao gồm:

1. Phương pháp Dalcroze (Thụy Sĩ)

Dựa trên quan điểm “Âm thanh đi trước kí hiệu” của Pestalozzi (1746 – 1827) nhà giáo dục âm nhạc người Thụy Sĩ, phương pháp Dalcroze định hướng xây dựng các kỹ năng, kiến thức âm nhạc cho trẻ em thông qua sự khám phá vận động âm nhạc dựa trên các tác nhân về tiết tấu (Rhythmic stimulus) (Campbell, 1991).

Các công cụ dạy học:

- Kí xướng âm theo hệ Do cố định (Fixed Do);
- Biến tấu – Ngẫu hứng (Improvisation);
- Vận động theo nhịp điệu (Dalcroze eurhythmics).

2. Phương pháp Kodály (Hungary)

Môi trường giáo dục âm nhạc phải tích cực và đầy niềm vui với sự vận dụng đa dạng bài hát thiếu nhi, đồng dao, các trò chơi âm nhạc, vận động và các vũ điệu dân gian.

Các công cụ dạy học:

- Xướng âm theo hệ Do di động (Movable Do)
- Đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay (Hand signs);
- Đọc tiết tấu bằng âm chữ (Rhythm duration syllables);
- Nốt nhạc bằng hình tượng (Iconic notation);
- Tư liệu âm nhạc phải chú trọng âm nhạc dân ca và truyền thống, các tác phẩm âm nhạc cổ điển có tính nghệ thuật cao.

3. Phương pháp Orff-Schulwerk (Đức):

Các hoạt động âm nhạc dựa trên tinh thần thống nhất bởi kết hợp hát, vũ điệu, vận động, đa dạng việc đọc âm hình tiết tấu và chơi nhạc cụ. Lớp học âm nhạc theo phương pháp này sử dụng rất nhiều nhạc cụ khác nhau, bao gồm các nhạc cụ tiết tấu và các nhạc cụ giai điệu.

Các công cụ dạy học:

- Nói theo nhịp điệu (Speech);
- Hát (Singing);
- Chơi nhạc cụ (Playing instruments);
 - + Bộ gõ cơ thể (Body percussion)^(*)
 - + Nhạc cụ cầm tay không định âm (Unpitched hand percussions)
- Nhạc cụ Orff (Orff instruments).

Các phương pháp dạy học âm nhạc được giới thiệu trên có tính tiêu biểu và đang được vận dụng ở nhiều quốc gia trên thế giới, còn một số định hướng phương pháp dạy học khác như Suzuki, Carabo-Cone, World Music Pedagogy khởi xướng bởi Patricia Shehan Campbell, hay Lý thuyết về học tập âm nhạc của Gordon,... Mỗi GV cần tìm hiểu, tự học và nghiên cứu vận dụng thêm.

V. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC ÂM NHẠC Ở LỚP 1

1. Tổ chức hoạt động dạy học Nghe nhạc và đánh giá

1.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Nghe nhạc lớp 1

Chương trình giáo dục phổ thông, môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
1	<ul style="list-style-type: none">– Quốc ca Việt Nam.– Một số bản nhạc có lời và không lời phù hợp với độ tuổi.	<ul style="list-style-type: none">– Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.– Bước đầu biết cảm nhận về đặc trưng của âm thanh trong cuộc sống và trong âm nhạc; cảm nhận âm thanh cao – thấp, dài – ngắn.– Nêu được tên bản nhạc.

(*) Thuật ngữ Body Percussion được dịch sang tiếng Việt là Bộ gõ cơ thể. Tuy nhiên trong sách này nhóm tác giả dùng cụm từ Vận động cơ thể để thay thế.

1.2. Tổ chức hoạt động dạy học Nghe nhạc

• Nghe nhạc có lời

Nhạc có lời, ngoài bài *Quốc ca Việt Nam*, chủ yếu là các ca khúc thiếu nhi có chủ đề hay nội dung gần gũi; thể loại, hình thức và cấu trúc phù hợp với đặc điểm âm nhạc lứa tuổi HS đầu cấp. Mục tiêu của nội dung học tập này để phát triển tài nghe âm nhạc; mở rộng vốn bài hát thiếu nhi, dân ca; tăng cường hiểu biết và cảm thụ âm nhạc cho HS. Hơn thế nữa, hoạt động này hình thành thói quen nghe nhạc cho HS, làm phong phú đời sống tinh thần cho các em.

Hoạt động tổ chức dạy học *Nghe nhạc có lời* ở lớp 1 có thể gồm các bước sau:

- Giới thiệu ca khúc (tên ca khúc, tên và chân dung tác giả, dân ca dân tộc, quốc gia,...)
- Nghe ca khúc (nghe biểu diễn từ audio/video hoặc GV hát,...) có thể kết hợp các vận động cơ thể đơn giản để hòa nhịp khi nghe nhạc.
- HS trả lời các câu hỏi gợi ý của GV sau khi nghe lại ca khúc, ví dụ: đặc điểm âm nhạc: vui – buồn, nhanh – chậm; cảm xúc của HS: thích – không thích, hay – không hay; nội dung và ý nghĩa của lời ca,...
- GV đưa ra các đánh giá chung về bài hát; liên hệ giáo dục phẩm chất cho HS.

• Nghe nhạc không lời

Hoạt động tổ chức dạy học *Nghe nhạc không lời* ở lớp 1 có thể thực hiện theo các bước được gợi ý sau:

- Mở nhạc (audio/video của tác phẩm) có thể kết hợp cho HS bắt chước vận động của GV.
- Nghe và quan sát hình ảnh minh họa, kết hợp các vận động đơn giản (HS phản ứng và làm theo GV).
- HS trả lời các câu hỏi gợi ý của GV sau khi nghe tác phẩm, ví dụ: cảm xúc cá nhân về tác phẩm: hay – không hay, thích – không thích, về đặc điểm âm nhạc: vui – buồn, nhanh – chậm,...
- Nghe nhạc và hình dung về sự vật, hiện tượng (theo gợi ý của GV).

Chú ý: GV có thể chọn lựa, thiết kế và thực hiện trình tự các bước khác nhau một cách linh hoạt và sáng tạo, không nên mặc định hay gò ép các bước theo một trật tự nào nhằm đạt được mục tiêu và YCCĐ của bài học. Nếu không có phương tiện để nghe nhạc, GV có thể tự chơi đàn (đàn phím điện tử/piano) theo các văn bản nhạc trong phần Phụ lục (PL) của sách này.

1.3. Đánh giá

GV nên quan sát, đánh giá thường xuyên hơn là định kì. Đánh giá ngay khi HS tham gia hoạt động *Nghe nhạc*. Đánh giá định kì có thể thực hiện theo cặp, nhóm nhỏ để động viên các HS thiếu tự tin hoặc hạn chế về năng khiếu, kỹ năng âm nhạc. Mỗi lần đánh giá nên chọn lựa một hoặc hai nhiệm vụ dưới đây mà thôi.

Các nhiệm vụ để đánh giá năng lực nghe nhạc của HS, bao gồm:

- Nghe, nêu được tên ca khúc, tác giả hay dân ca dân tộc, vùng, quốc gia nào tuỳ đặc trưng từng bài (chủ yếu cho nhạc có lời).
- Nghe và vận động theo nhạc.
- Nêu được đặc điểm chung về nội dung, tính chất âm nhạc (nhanh – chậm, vui – buồn,...)
- Nghe, ứng tác hoặc sáng tạo vận động (mức độ cao) tại chỗ.

2. Tổ chức hoạt động dạy học Hát và đánh giá

2.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Hát lớp I

Chương trình giáo dục phổ thông, môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
1	Bài hát tuổi học sinh (6 – 7 tuổi), đồng dao, dân ca Việt Nam, bài hát nước ngoài. Các bài hát ngắn gọn, đơn giản, có nội dung, âm vực phù hợp với độ tuổi; đa dạng về loại nhịp và tính chất âm nhạc.	<ul style="list-style-type: none">– Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên, tư thế phù hợp.– Bước đầu hát đúng cao độ, trường độ.– Hát rõ lời và thuộc lời.– Bước đầu biết hát với các hình thức đơn ca, tốp ca, đồng ca.– Nêu được tên bài hát.– Bước đầu biết hát kết hợp gõ đệm, vận động đơn giản hoặc trò chơi.

Số lượng bài hát theo SGK Âm nhạc 1 là 8 bài, được bố trí theo 8 chủ đề. Các chủ đề được xây dựng dựa trên tiêu chí về nội dung âm nhạc. Tuy nhiên, các bài hát ở mỗi chủ đề được chọn lọc và sắp xếp có nội dung về nhà trường, thầy cô giáo; các sự kiện lớn về chính trị, xã hội và cộng đồng; lễ hội truyền thống của dân tộc,...

Ngoài các bài hát trong SGK, GV được quyền lựa chọn các bài hát khác để dạy cho HS từ các bài được gợi ý trong SGV này hoặc từ các bài hát thiếu nhi (đã được công bố và có nguồn xuất bản tin cậy) đang phổ biến. Tuy nhiên, cần chú ý đến sự tương ứng về chủ đề, nội dung bài hát trong SGK; độ khó về tiết tấu và giai điệu sao cho phù hợp với đặc điểm giọng hát và nhận thức của HS lớp 1.

2.2. Tổ chức hoạt động dạy học Hát

Trong tài liệu này, nhằm tôn trọng sự sáng tạo của mỗi GV, các bước dạy học hát không được đánh số thứ tự. GV được quyền tổ chức lớp học của mình theo các trật tự khác nhau, miễn sao HS đạt được mục tiêu dạy học và các YCCĐ.

• Học hát

- Tìm hiểu bài hát (tên bài, nội dung bài thể hiện qua lời ca, tên tác giả; dân ca dân tộc, quốc gia nào,...).
- Đọc lời ca, đọc suôn và đọc theo tiết tấu.

- Nghe hát mẫu (GV hát, nghe qua audio/video, nghe GV thể hiện giai điệu bài hát trên nhạc cụ,...).
 - Khởi động giọng (trò chơi có tác động đến hoạt động của cơ quan phát âm, khám phá khả năng phát âm của giọng nói – giọng hát (vocal exploration); các mẫu luyện âm đơn giản,...).
 - Tập hát từng câu (theo lối móc xích, theo phân đoạn ngắn,...).
 - Hát cả bài.
 - Hát với nhạc đệm.
 - Luyện tập, biểu diễn.
 - GV đưa ra các đánh giá chung về nội dung bài hát; liên hệ giáo dục phẩm chất cho HS.
- *Ôn tập và phát triển kỹ năng hát*
- Nghe lại bài hát đã học.
 - Nhắc lại tên bài hát, tác giả, nội dung (có thể dùng tranh hoặc hình ảnh minh họa gợi ý).
 - Hát lại và sửa chỗ sai (nếu có), luyện tập các chỗ khó.
 - Thể hiện sắc thái.
 - Hát kết hợp gõ đệm, vận động theo nhạc; hát kết hợp với thực hiện các vận động cơ thể hoặc cả hai.
 - Hát kết hợp trò chơi.
 - Thi đua giữa các tố, nhóm.
 - Trình bày hoặc biểu diễn bài hát theo các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca.
 - Cảm nhận về tính chất âm nhạc của bài hát như cường độ, tốc độ, giai điệu và tiết tấu.

2.3. Đánh giá

- Chú trọng đánh giá thường xuyên hơn là đánh giá định kì; đánh giá ngay trong giờ học hát hoặc ôn tập bài hát.
- Đánh giá theo cặp, nhóm nhỏ nhằm động viên các HS thi đấu tự tin, giọng không hay; đánh giá cá nhân để xác định mức độ tiến bộ của HS; để khuyễn khích những HS có năng khiếu ca hát.
- Đánh giá kết hợp kỹ năng hát và các kỹ năng khác như gõ đệm, vận động cơ thể, múa,... Tuy nhiên, chỉ giao một nhiệm vụ kết hợp trong mỗi lần đánh giá HS. Vận dụng kiểu hát: nối tiếp, đối đáp, hát có lĩnh xướng.
- Cần khuyễn khích HS tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau (chú trọng các yếu tố tích cực, hạn chế đánh giá các yếu tố tiêu cực).

3. Tổ chức hoạt động dạy học Đọc nhạc và đánh giá

3.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Đọc nhạc lớp 1

Chương trình giáo dục phổ thông, môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
1	Giọng Đô trưởng. Các mẫu âm ngắn, đơn giản, dễ đọc, âm vực phù hợp với độ tuổi. Chủ yếu sử dụng trường độ: trắng, đen, móc đơn, và dấu lặng đen.	<ul style="list-style-type: none">- Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.- Bước đầu cảm nhận và phân biệt được âm thanh cao - thấp, dài - ngắn, to - nhỏ.

YCCĐ đối với HS lớp 1 nói riêng và lớp 1, 2, 3 bậc Tiểu học nói chung về năng lực âm nhạc đặc thù ở phần Đọc nhạc ở mức độ thấp; chủ yếu cho HS làm quen với việc đọc âm có cao độ, biết được tên nốt và tương quan cao độ của các nốt. Việc đọc nhạc nhằm phát triển các kỹ năng và phản xạ về phát âm và tai nghe âm nhạc cho HS, hình thành nhận thức thẩm mĩ về thế giới âm thanh, vai trò của âm thanh trong âm nhạc; chuẩn bị cho HS học Đọc nhạc theo hệ thống ký âm chính thống của phong Tây và phổ biến của thế giới.

3.2. Tổ chức hoạt động dạy học Đọc nhạc

Cao độ chủ yếu là các nốt Đô, Rê, Mi, Son, La; đầu tiên từ hai nốt Son – Mi sau đó phát triển đến các nốt khác theo thang âm Do Pentatonic (ngũ âm). Tính hệ thống trong phát triển các cao độ này dựa theo xu hướng chung của giáo dục âm nhạc thế giới, tầm cỡ và khả năng phát âm của trẻ em, âm hưởng gần gũi của quãng 3 thứ đối với đặc điểm khả năng tiếp thu âm nhạc của trẻ em 5 – 6 tuổi (Bennett, 2005).

- Các bước dạy học đọc nhạc theo ký hiệu nốt nhạc bàn tay:

Tài liệu *Hướng dẫn dạy học môn Nghệ thuật tiểu học theo Chương trình giáo dục phổ thông mới - Phần Âm nhạc*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội (Lê Anh Tuấn, Đỗ Thanh Hiên, Hồ Ngọc Khải, 2019) có nêu quy trình dạy học Đọc nhạc theo ký hiệu bàn tay gồm 5 bước sau:

- Bước 1: GV giới thiệu, hướng dẫn HS thực hiện ký hiệu bàn tay của các nốt nhạc.
- Bước 2: GV vừa đọc nhạc vừa dùng ký hiệu bàn tay thể hiện các nốt nhạc hoặc mẫu âm; HS lặp lại.
- Bước 3: GV đọc các nốt nhạc hoặc mẫu âm (không làm ký hiệu nốt nhạc bàn tay); HS đọc lặp lại kết hợp thể hiện các ký hiệu nốt nhạc bàn tay.
- Bước 4: GV thể hiện các nốt nhạc, mẫu âm, câu nhạc,... theo ký hiệu nốt nhạc bàn tay (không đọc nhạc); HS đọc nhạc kết hợp thể hiện các ký hiệu nốt nhạc bàn tay.
- Bước 5: GV đánh trên đàn phím các mẫu âm ngắn; HS lắng nghe, đọc nhạc kết hợp thể hiện các ký hiệu nốt nhạc bàn tay.

Mặc dù, đây là một quy trình dạy Đọc nhạc theo ký hiệu nốt nhạc bàn tay; tuy nhiên, không nhất thiết GV phải luôn tuân theo thứ tự các bước, mà có thể thực hiện một vài bước trong tổ chức một hoạt động dạy học. Bởi mỗi bước đều hàm ý trọng tâm phát triển một kỹ năng nhất định.

3.3. Đánh giá

Đánh giá năng lực đọc nhạc qua kí hiệu nốt nhạc bàn tay chủ yếu dưới các hình thức sau:

- GV thực hiện một mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay, HS quan sát đọc cao độ.
- HS nhìn vào một mẫu âm (được viết bằng hình dấu tay) và đọc lên kèm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- HS tự nghĩ ra một mẫu âm gồm các nốt đã cho (3 đến 4 cao độ khác nhau), làm kí hiệu nốt nhạc bàn tay và đọc nhạc.

Khi đánh giá kỹ năng đọc nhạc của HS nên đánh giá từng phần:

- Cao độ
- Tiết tấu
- Kết hợp cao độ và tiết tấu.

Chủ yếu phần kiểm tra là để đánh giá sự tiến bộ về việc phát triển kỹ năng đọc nhạc của HS. GV nên đồng hành, giúp đỡ HS, động viên HS để các em tự tin và quen dần với việc đọc âm thanh có cao độ, biết yêu âm nhạc và ham thích được tham gia các hoạt động âm nhạc. Ở một số HS gặp khó khăn trong phát âm (vì nhiều nguyên nhân sinh lý, thể lí, hoặc tâm lí,...), GV cần nhẹ nhàng, khuyến khích để các em quen dần. Cần nhớ rằng, chính việc đọc nhạc cũng là một biện pháp để điều chỉnh các khuyết điểm khuyết về tai nghe và phát âm của trẻ.

Cần chú ý đến tính vừa sức và trí nhớ âm nhạc của HS lớp 1 khi soạn các mẫu bài tập. Các mẫu âm sử dụng để đánh giá việc đọc nhạc của HS lớp 1 cần:

- Ngắn (3 đến 4 nốt)
- Liền bậc hoặc quãng gần; không nhảy quãng.
- Nối kết tiết tấu mạch lạc; phải kết thúc ở các nốt trắng hoặc đen; không tạo các hiệu ứng của đảo phách, nghịch phách.

4. Tổ chức hoạt động dạy học Nhạc cụ và đánh giá

4.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Nhạc cụ lớp 1

Chương trình giáo dục phổ thông, môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp 1	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
1	Một số mẫu tiết tấu ngắn, đơn giản. Chủ yếu sử dụng trường độ: trắng, đen, móc đơn, và dấu lặng đen.	<ul style="list-style-type: none">– Bước đầu biết chơi nhạc cụ đúng tư thế và đúng cách.– Bước đầu thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của giáo viên.– Bước đầu biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

4.2. Tổ chức hoạt động dạy học Nhạc cụ

Phần Nhạc cụ SGK Âm nhạc 1 được thiết kế gồm 2 mạch: nhạc cụ gỗ và vận động cơ thể. Các nhạc cụ gỗ được sử dụng là những nhạc cụ dân tộc, bao gồm: thanh phách, trống con; nhạc

cụ nước ngoài như tambourine. Vận động cơ thể sử dụng các động tác dễ thực hiện như: vỗ tay, vỗ đùi, giậm chân. Các mẫu bài tập được thiết kế theo nhóm 4 phách đơn giản. Hình ảnh minh họa tiết tấu sinh động hấp dẫn và phù hợp với HS lớp 1. Đặc biệt, trong phần này có một số bài tập gõ đệm cho bài hát kết hợp các nhạc cụ gỗ với vận động cơ thể nhằm tăng thêm phần hứng thú và trải nghiệm âm nhạc cho HS.

- *Các bước dạy học nhạc cụ:*

- Bước 1: GV giới thiệu nhạc cụ và hướng dẫn những kĩ thuật chơi nhạc cụ (hoặc động tác vận động cơ thể) để HS làm quen và bắt chước.
- Bước 2: GV yêu cầu HS quan sát và thực hiện mẫu luyện tập từ 2 – 3 lần. Sau đó, HS tự thực hiện các kĩ thuật (hoặc động tác) được học. Ở những mẫu tiết tấu khó, GV nên làm mẫu với tốc độ chậm trong vài lần để HS quan sát và mô phỏng dễ dàng.
- Bước 3: GV hướng dẫn HS rèn luyện từng mẫu bài tập; quan sát và giúp những HS thực hiện chưa được tốt chỉnh sửa.

GV cần chú ý: các bước dạy học nhạc cụ và vận động cơ thể đều trên chỉ mang tính chất gợi ý; tùy vào tình hình thực tế trên lớp mà GV có sự điều chỉnh các bước dạy học cho phù hợp và đạt hiệu quả cao.

- Phần nội dung thực hành gõ đệm cho bài hát trong SGK không nhất thiết phải cho HS gõ đệm hết tất cả các mẫu đệm, GV cần linh động cho HS thực hiện theo nhóm hoặc cá nhân gõ đệm từng mẫu kết hợp hoà tấu từ 2 đến 3 mẫu âm gỗ đệm.
- GV cần liên hệ giáo dục phẩm chất cho HS biết bảo quản nhạc cụ, giao tiếp và hợp tác,...

4.3. Đánh giá

Đánh giá năng lực nhạc cụ chủ yếu thông qua các hình thức sau:

- Gõ đệm cho bài hát bằng thanh phách, trống con, tambourine, và các động tác vận động cơ thể theo mẫu đã học.
- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, trống con, tambourine, và vận động cơ thể theo mẫu được GV hướng dẫn.
- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản từ những gợi ý của GV.

Khi đánh giá kỹ năng đọc nhạc của HS nên đánh giá từng phần:

- Mẫu tiết tấu nhạc cụ gỗ: thanh phách, trống con, tambourine.
- Mẫu tiết tấu vận động cơ thể.
- Kết hợp các mẫu để gõ đệm cho bài hát.

Chú ý: phần kiểm tra là để đánh giá sự tiến bộ về việc phát triển kỹ năng chơi nhạc cụ của HS. GV nên đồng hành, giúp đỡ HS, động viên HS để các em tự tin và quen dần với việc chơi nhạc cụ, khơi gợi sự hiểu biết âm nhạc và ham thích được tham gia các hoạt động âm nhạc. Phát

triển năng lực âm nhạc cho HS thông qua việc HS sáng tạo các mẫu tiết tấu. Chơi nhạc cụ cũng góp phần rèn luyện phẩm chất, năng lực làm việc nhóm cho HS.

Cần chú ý đến tính vừa sức của HS lớp 1 khi soạn các mẫu kiểm tra. Các mẫu tiết tấu sử dụng để đánh giá việc học nhạc cụ của HS lớp 1 cần:

- Mẫu gồm 2, 3, 4 phách, sử dụng hình nốt đen, mộc đơn và dấu lặng.
- Tạo cảm giác nghỉ ở những phách cuối để HS dễ dàng lặp lại mẫu.

5. Tổ chức hoạt động dạy học Thường thức âm nhạc và đánh giá

5.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Thường thức âm nhạc lớp 1

Chương trình giáo dục phổ thông, môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
1	- Tìm hiểu nhạc cụ: Một số nhạc cụ gõ của Việt Nam và nước ngoài.	- Nêu được tên của một số nhạc cụ phổ biến được học. - Nhận biết được nhạc cụ khi xem biểu diễn.
	- Câu chuyện âm nhạc: Một số câu chuyện âm nhạc phù hợp với độ tuổi.	- Nêu được tên các nhân vật yêu thích. - Kể được câu chuyện ngắn theo hình ảnh minh họa.

5.2. Tổ chức hoạt động dạy học Thường thức âm nhạc: Tìm hiểu nhạc cụ

- Bước 1: GV giới thiệu cho HS về các loại nhạc cụ có trong bài học. Có thể dùng hình ảnh hoặc nhạc cụ trực quan để minh họa cho bài học.
- Bước 2: GV cho HS khám phá các nhạc cụ bằng hình ảnh, video biểu diễn (hoặc tiếp xúc trực tiếp nếu có điều kiện); nhận biết âm thanh đặc trưng và cách chơi nhạc cụ.
- Bước 3: GV gợi ý để HS rút ra các đặc điểm về hình dáng, cấu trúc, cách sử dụng cơ bản của từng loại nhạc cụ.
- Bước 4: GV cho HS xem một số video minh họa biểu diễn loại nhạc cụ có trong bài học.

5.3. Đánh giá hoạt động dạy học Thường thức âm nhạc: Tìm hiểu nhạc cụ

Đánh giá năng lực hiểu biết nhạc cụ của HS thông qua các hình thức sau:

- HS nêu được tên nhạc cụ; phân biệt được nhạc cụ đó với các nhạc cụ khác.
- HS nhận biết được nhạc cụ đó trong dàn nhạc khi đang biểu diễn trong video, hình ảnh minh họa,...

5.4. Tổ chức hoạt động dạy học Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Xu thế chung của giáo dục âm nhạc tại nhiều quốc gia tiên tiến hiện nay sử dụng câu chuyện âm nhạc để tạo điều kiện cho HS trải nghiệm, khám phá các kiến thức và kỹ năng âm nhạc như:

các phương tiện biểu hiện âm nhạc (cao độ, trường độ, cường độ, âm sắc), năng lực âm nhạc cá nhân (mô phỏng, phản ứng, phân tích, sáng tạo,...). Câu chuyện trong giáo dục âm nhạc vận dụng cách kể chuyện và minh họa bằng hình ảnh để tăng tính hấp dẫn đối với HS.

- *Các bước tiến hành kể chuyện âm nhạc có thể như sau:*

- Bước 1: Giới thiệu một vài nét về các nhân vật (sử dụng tranh ảnh minh họa). Gợi ý cho HS khám phá về tính cách, vận động, âm thanh của các con vật, sự vật hoặc nhân vật có trong câu chuyện.
- Bước 2: Giới thiệu và cho HS bắt chước các âm thanh của sự vật; thể hiện các mẫu âm và vận động của các nhân vật trong câu chuyện.
- Bước 3: GV kể cho HS nghe câu chuyện (theo tranh hoặc trên nền nhạc), khi đến những điểm nhấn cần sự phụ họa của HS thì tạm dừng và ra dấu cho HS thể hiện các mẫu âm hay vận động.
- Bước 4: Đối với các câu chuyện giới thiệu về chủ đề hoặc trích đoạn âm nhạc có điệp thì GV vận động, diễn xuất (như đóng kịch câm), gợi ý cho HS tự hình dung ra nội dung câu chuyện theo cách riêng của mình. GV chỉ cung cấp về tên tác giả, tác phẩm của trích đoạn âm nhạc sau khi HS nghe, vận động, diễn xuất và hoạt động trải nghiệm.

5.5. Đánh giá trong dạy học Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Đánh giá năng lực hiểu biết Câu chuyện âm nhạc của HS thông qua các hình thức sau:

- HS nêu được ý nghĩa nội dung câu chuyện.
- HS nêu được tên các nhân vật có trong câu chuyện.
- HS mô phỏng lại được các âm thanh của các sự vật có trong câu chuyện.
- HS kể lại được khái quát nội dung câu chuyện.

6. Tổ chức hoạt động Khám phá ở mỗi chủ đề trong SGK

Theo xu hướng tiến bộ của khoa học giáo dục thế giới, SGK Âm nhạc 1 được xây dựng theo các chủ đề nối kết nhau về nội dung và phát triển các kỹ năng âm nhạc cho HS. Mỗi chủ đề SGK bắt đầu bằng mục Khám phá, được mô tả thành những bức tranh lớn (trang đôi), bao gồm các nhân vật, sự vật, trong bối cảnh sinh động, nhằm hấp dẫn thị giác và phù hợp với tâm lí lứa tuổi HS tiểu học.

Nội dung cơ bản phần Khám phá ở mỗi chủ đề SGK Âm nhạc 1 là giúp HS quan sát, trải nghiệm, hiểu biết về các thành tố và các mặt tương phản bên trong của từng thành tố âm nhạc. Từ đó, HS hình thành các nhận thức cơ bản về âm thanh trong cuộc sống và âm thanh trong các mối quan hệ với âm nhạc. Bên cạnh đó, ở một vài chủ đề, phần Khám phá hướng HS đến những hiểu biết và kỹ năng thể hiện âm nhạc dân gian, dân tộc và thế giới; nhằm giáo dục cho HS về văn hoá âm nhạc của cộng đồng trong tương quan với âm nhạc đa văn hoá phong phú của thế giới.

Bởi tính đa dạng về nội dung và hình thức trình bày của mục Khám phá trong từng chủ đề SGK Âm nhạc 1, GV cần linh hoạt ứng dụng các phương pháp tổ chức hoạt động và dạy học

âm nhạc khác nhau sao cho phù hợp với từng chủ đề. Một số lưu ý, GV cần quan tâm để thiết kế các hoạt động dạy học mục này một cách hiệu quả:

- *Một là*, liên hệ nội dung trọng tâm của mục này với các hoạt động dạy học: hát, nghe nhạc (vận động và cảm thụ âm nhạc), đọc nhạc, chơi nhạc cụ và thường thức âm nhạc (câu chuyện âm nhạc, giới thiệu nhạc cụ) để vận dụng các phương pháp dạy học âm nhạc phù hợp.
- *Hai là*, chú trọng việc cho HS trải nghiệm âm nhạc qua hoạt động thực hành, vận động, từ đó, HS tự nhận biết về các kiến thức và kỹ năng âm nhạc.
- *Ba là*, gợi ý để HS liên hệ với sự vật và hiện tượng từ đời sống xung quanh, cảm thụ và sáng tạo âm nhạc (ví dụ: mô tả âm thanh, vận động của sự vật và hiện tượng theo cách của mỗi HS).
- *Bốn là*, linh hoạt vận dụng sự sáng tạo và các kỹ năng âm nhạc mà GV có ưu thế như: kể chuyện, đàn, hát, giao tiếp ngôn ngữ, vận dụng công nghệ đa phương tiện,... để xây dựng các hoạt động dạy học hấp dẫn HS.
- *Năm là*, cần trao đổi và chia sẻ kinh nghiệm dạy học với các đồng nghiệp để có những chiến lược dạy học và các vận dụng phương pháp dạy học hiệu quả cho hoạt động này.

Từ các gợi ý trên, mỗi GV cần phát huy những kinh nghiệm dạy học và sự sáng tạo của mình trong tổ chức các hoạt động dạy học. SGV này chỉ nhằm đưa ra một số định hướng và gợi ý chung nhất. Trong xu hướng dạy học phát triển năng lực HS thì SGV chỉ mang tính định hướng, GV được quyền vận dụng các nguồn tư liệu mở khác trong xây dựng các hoạt động dạy học của riêng mình. Đặc biệt, ở những trường có điều kiện, việc khai thác các nguồn tư liệu đa phương tiện (multi media) và trên internet để HS được trải nghiệm và thật sự khám phá âm nhạc một cách tốt nhất.

7. Hướng dẫn thực hiện mục Góc âm nhạc của em

Góc âm nhạc của em là một phần được thiết kế ở trang cuối mỗi chủ đề SGK Âm nhạc 1. Mục đích của phần này giúp HS tái hiện và phát triển các kiến thức và kỹ năng âm nhạc đã học được xây dựng trong cả chủ đề. Bên cạnh đó, GV có thể sử dụng các yêu cầu của các nhiệm vụ học tập trong phần này để đánh giá quá trình phát triển các năng lực âm nhạc và sự tiến bộ của HS; đánh giá tính hiệu quả trong quá trình sư phạm của chính GV và đưa ra các giải pháp để đạt hiệu quả tốt hơn cho bản thân. Mặc khác, việc thực hiện các nhiệm vụ trong phần Góc âm nhạc của em, HS tự đánh giá được năng lực của bản thân trong quá trình học tập và tham gia các hoạt động âm nhạc trên lớp qua từng chủ đề. Hơn thế nữa, phụ huynh cũng có thể tiếp cận, giúp đỡ con em mình thực hiện nhiệm vụ học tập; đánh giá được sự tiến bộ của con em mình và việc dạy học của GV.

Để tổ chức Góc âm nhạc của em trong SGK Âm nhạc 1, GV có thể:

- Đọc, giải thích và hướng dẫn HS thực hiện từng nhiệm vụ liên quan đến nội dung vừa được học ngay trong hoặc sau mỗi hoạt động trên lớp để đánh giá mức độ về năng lực âm nhạc của HS.

- Sử dụng một trong số các nhiệm vụ để tổ chức hoạt động có tính khởi động trong một giờ học âm nhạc nhằm giúp HS ôn lại kiến thức, kỹ năng đã học trước khi vào bài học mới.
- Có thể giao HS thực hiện một vài nhiệm vụ học tập đơn giản sau khi học xong một đơn vị kiến thức kỹ năng.
- Dựa vào các nhiệm vụ được nêu trong SGK để thiết kế các câu hỏi đánh giá thường xuyên và định kì đối với HS.
- Tổ chức cho HS thực hiện nhiệm vụ dưới dạng hoạt động nhóm, để HS tương tác và giúp đỡ nhau trong học tập.

8. Hướng dẫn thiết kế hoạt động cho mỗi bài học từ một chủ đề trong SGK Âm nhạc

Điểm nổi bật của SGK Âm nhạc 1 là được biên soạn theo quan điểm “mở” và mỗi chủ đề trong SGK Âm nhạc 1 được xây dựng cho thời lượng từ 3 đến 4 tiết. Việc phân bổ nội dung và các hoạt động học tập trong từng tiết dạy là nhiệm vụ và quyền hạn của mỗi GV hoặc được bàn bạc, thống nhất giữa các GV trong tổ bộ môn. Chúng tôi chỉ đưa ra những gợi ý cơ bản để giúp GV phân bổ các nội dung và hoạt động học tập trên lớp sao cho khoa học, bảo đảm tính vừa sức của HS.

8.1. Các nguyên tắc dạy học âm nhạc

GV âm nhạc cần tham khảo và áp dụng bảy nguyên tắc dạy học Âm nhạc của Johann Heinrich Pestalozzi (1746 – 1827) nhà cải cách sư phạm âm nhạc tiên phong người Thụy Sĩ. Bảy nguyên tắc này đã ảnh hưởng sâu sắc đến các triết lí sư phạm âm nhạc ở nhiều quốc gia châu Âu và châu Mĩ trong suốt những thập niên giữa và cuối thế kỉ XIX; hiện nay đang được sử dụng rộng rãi trên thế giới. Bảy nguyên tắc này, bao gồm:

- Cho HS trải nghiệm **âm thanh** trước khi học các **kí hiệu** âm nhạc
- Tăng cường cho HS **tảng nghe âm nhạc và mô phỏng** (bắt chước) âm thanh; biết bày tỏ **thích** hoặc **không thích**, **hay** hoặc **không hay**; được trải nghiệm âm nhạc một cách **chủ động** hơn là **thụ động**.
- Chỉ nên dạy **một khái niệm, nhân tố âm nhạc** trong mỗi buổi học; nên cho HS luyện tập một cách tách biệt từng phần tiết tấu, giai điệu và sắc thái trước khi kết hợp các nhân tố này với nhau.
- Cho HS **luyện tập từng bước** cho đến khi nắm chắc từng kỹ năng, kiến thức; sau đó mới chuyển sang kiến thức kỹ năng kế tiếp.
- Chỉ đưa ra **khái niệm lí thuyết** sau khi HS đã trải nghiệm qua **thực hành**, hay hoạt động âm nhạc; vận dụng phương pháp lập luận **quy nạp** chứ không phải là **diễn dịch**.
- Hướng dẫn HS **phân tích** và **thực hành** các yếu tố cơ bản của âm thanh; từ đó vận dụng chúng vào âm nhạc.
- Sử dụng **đồng nhất hệ thống ghi chép âm nhạc** khi dạy HS đọc nhạc và chơi nhạc cụ.

Hiểu và vận dụng các nguyên tắc này là nghĩa vụ và trách nhiệm của GV dạy học âm nhạc tiểu học, trong lộ trình đổi mới giáo dục quốc gia theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018. GV phải luôn sáng tạo và đa dạng hóa các hoạt động dạy học để tạo nên một môi trường vui tươi, học mà chơi – chơi mà học; để ươm mầm một tình yêu âm nhạc và năng lực cảm thụ nghệ thuật lâu dài trong đời sống tinh thần của HS.

8.2. Các tiêu chí để phân bô nội dung, hoạt động học tập trong giờ học âm nhạc

Để bảo đảm việc phân bô nội dung và hoạt động âm nhạc cho các tiết dạy trên lớp từ một chủ đề trong SGK Âm nhạc 1, GV cần chú ý:

- Mọi kĩ năng âm nhạc đều hình thành dần dần, từ đơn giản đến phức tạp nếu được duy trì, thực hành liên tục trong những khoảng thời gian dài.
- Mỗi tiết học phải gồm nhiều hoạt động đa dạng về nội dung và hình thức. Phải phối hợp các hoạt động tĩnh và động, vận động tại chỗ và di chuyển, dạy học tích hợp và phân hoá, hình thức cá nhân và tập thể,... trong một tiết dạy để tránh giờ học thụ động và nhảm chán.
- Các nội dung dạy học muốn đạt được các YCCĐ cần bố trí trong mỗi tiết dạy và lập lại có sự phát triển ở những tiết tiếp theo. Thời lượng cho mỗi hoạt động phải cân đối, vừa đủ, không quá ngắn và không quá dài, tránh quá tải cho HS.
- Âm nhạc là môn nghệ thuật chú trọng phát triển kĩ năng. Vì vậy, cần cho HS hoạt động, trải nghiệm, thực hành qua hát, nghe nhạc, vận động âm nhạc, chơi nhạc cụ, đọc nhạc,... Dạy học âm nhạc thường thức không được dạy theo hướng lí thuyết mà phải tích hợp hoạt động âm nhạc.
- Mỗi tiết học cần phát triển từ 2 đến 4 kĩ năng nhưng phải bảo đảm tính vừa sức của HS.

Sau đây là một ví dụ gợi ý về phân phối nội dung và hoạt động âm nhạc của Chủ đề 1, SGK Âm nhạc 1. GV tham khảo và tự xây dựng các tiết dạy của mình sao cho khoa học và hợp lí.

Tiết 1	<ul style="list-style-type: none">– Khởi động (5 phút)– Câu chuyện âm nhạc (15 phút)– Hát (lời 1) (15 phút)
Tiết 2	<ul style="list-style-type: none">– Khởi động (3 phút)– Ôn tập bài hát (lời 1). Học hát lời 2. (15 phút)– Thực hành sáng tạo vận động, thể hiện âm thanh các con vật và sự vật (10 phút)– Nhạc cụ: Làm quen gõ thanh phách. Luyện tập mẫu âm (7 phút)
Tiết 3	<ul style="list-style-type: none">– Khởi động (3 phút)– Ôn bài hát cả bài (7 phút)– Tập mẫu vận động cơ thể. Võ đệm cho bài hát (10 phút)– Nghe nhạc Quốc ca Việt Nam (10 phút)– Hướng dẫn HS tự đánh giá (5 phút)

Tiết 4

- Khởi động (3 phút)
- Hát kết hợp với gõ đệm bằng thanh phách và vân động cơ thể (10 phút)
- Lồng ghép trò chơi âm nhạc (7 phút)
- Hướng dẫn HS thực hiện các nhiệm vụ trong mục Góc âm nhạc của em – Đánh giá (10 phút)
- Củng cố, dặn dò, gợi ý cho chủ đề 2 (5 phút)

VI. KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ CUỐI HỌC KÌ

Thời lượng: Học kì I: 2 tiết. Học kì II: 2 tiết

Mục tiêu:

- Tổng kết, đánh giá phẩm chất và năng lực của HS qua các chủ đề đã học.
- Thực hành sáng tạo bằng tổ chức biểu diễn: hát, đọc nhạc, nhạc cụ, câu chuyện âm nhạc, tăng cường năng lực sáng tạo và đoàn kết giao lưu trong hoạt động nhóm.

1. Hình thức, cách kiểm tra đánh giá:

- Kiểm tra kết quả học tập chủ yếu dựa trên cơ sở thực hành âm nhạc (thực hành sáng tạo, cảm thụ âm nhạc, nhận xét, đánh giá), có thể phối kết hợp nhiều hình thức khác như: trắc nghiệm qua hỏi – đáp.
- Hoạt động kiểm tra không nên tiến hành cùng nhau mà cần có sự linh hoạt của GV, tùy điều kiện, hoàn cảnh cụ thể, GV đưa ra những hình thức kiểm tra đa dạng, phong phú nhằm hướng đến sự ham mê, yêu thích, vui vẻ.

2. Gợi ý cách thực hiện :

Kiểm tra đánh giá cuối mỗi học kì gồm 2 tiết (theo quy định về phần trăm thời lượng cho kiểm tra đánh giá quy định trong CTTT). Gợi ý việc tổ chức kiểm tra đánh giá theo 2 phần:

• Ôn tập:

GV thực hiện ôn tập những vấn đề đã học cho HS theo hướng gợi mở, thể hiện được năng lực âm nhạc của HS. GV có thể thiết kế nội dung ôn tập thành các trò chơi vận động, hỏi – đáp, làm việc theo nhóm, tổ chức biểu diễn, ... để tiết ôn tập trở nên sinh động và không cứng nhắc.

• Kiểm tra năng lực âm nhạc:

– Kiểm tra đánh giá năng lực âm nhạc của HS thông qua các biểu hiện về năng lực đặc thù theo Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc: **thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc**. GV lựa chọn hình thức kiểm tra đánh giá năng lực phù hợp theo định hướng chung của chương trình, từ đó tổ chức và đặt những câu hỏi (tình huống, thực hành) phù hợp với năng lực nhận biết (giải quyết vấn đề) của HS lớp 1. (Xem ở Mục V, các nội dung đánh giá ở từng phân môn cụ thể). Cách đặt câu hỏi đánh giá về năng lực thông qua các động từ chỉ mức độ theo Mục VIII, phần 1b (Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2018).

– Giáo viên đưa ra đánh giá, nhận xét và xếp loại cho cá nhân hoặc nhóm.

(*Việc đánh giá học sinh hiện nay dựa trên Thông tư 22/2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định; trong khi chờ thông tư quy định về việc đánh giá phẩm chất và năng lực HS theo chương trình mới thì GV vẫn có thể tiến hành đánh giá theo chương trình hiện hành*)

Phần hai

HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 1

Chân trời sáng tạo

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá và nhận biết được các âm thanh khác nhau trong cuộc sống.
- Biết dùng giọng nói để bắt chước âm thanh của sự vật.
- Biết quan sát và thực hiện vận động theo GV.
- Hát được bài hát *Tiếng trống trường*.
- Sử dụng được thanh phách và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Tiếng trống trường*.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

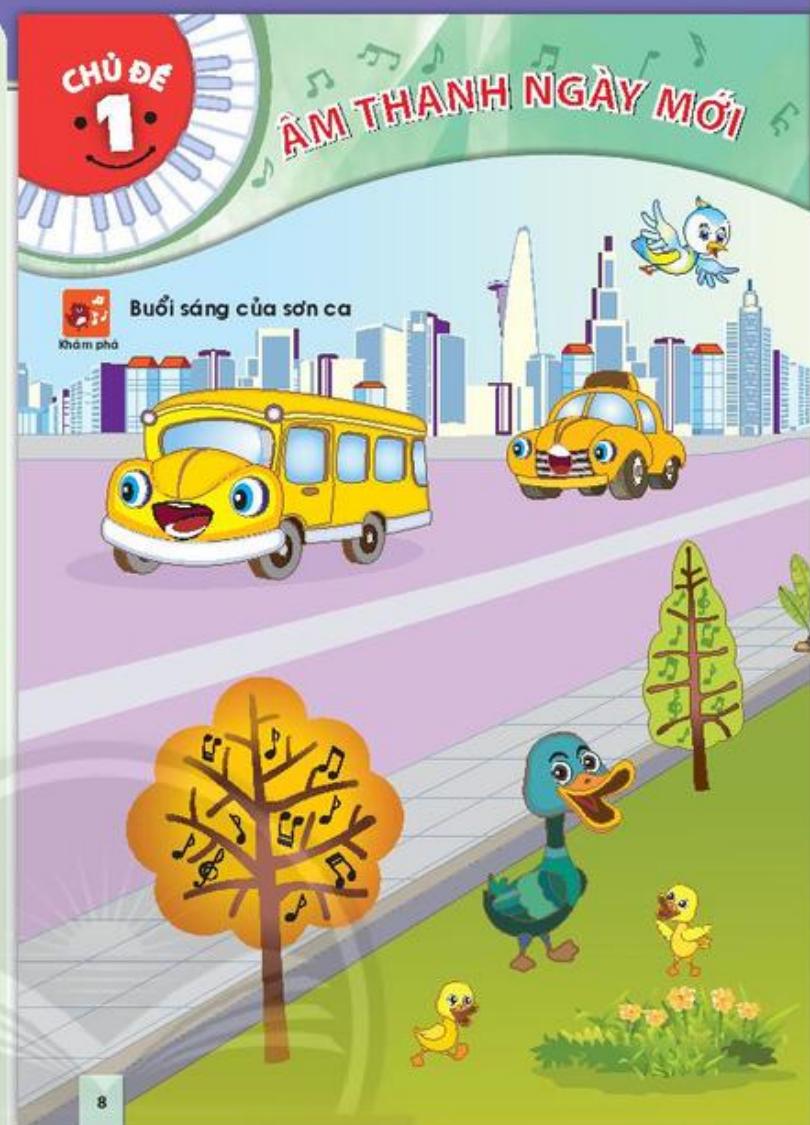
- Yêu quý bạn bè, thầy cô, trường lớp.
- Yêu thiên nhiên, môi trường sống, bảo vệ các con vật có ích.
- Có ý thức bảo quản, giữ gìn đồ dùng học tập.
- Năng lực giao tiếp, hợp tác và sáng tạo.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Bước đầu biết bắt chước một số âm thanh quen thuộc trong cuộc sống.
- Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên.
- Hát rõ lời và thuộc lời.
- Bước đầu thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV.
- Bước đầu biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Tranh minh họa câu chuyện *Buổi sáng của sơn ca*;
- Bảng tương tác (nếu có);
- Hình ảnh các sự vật tạo ra âm thanh.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Câu chuyện *Buổi sáng của sơn ca*

Mục tiêu: Khám phá và nhận biết được các âm thanh khác nhau trong cuộc sống. Biết dùng giọng nói để bắt chước âm thanh của sự vật.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết bắt chước một số âm thanh quen thuộc trong cuộc sống.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bức tranh *Buổi sáng của sơn ca*
- GV đặt câu hỏi gợi ý cho HS nêu tên và chỉ ra những sự vật có trong bức tranh; sự vật nào có thể phát ra âm thanh; hình dung và tạo ra âm thanh của từng sự vật theo cách riêng của từng HS.

- Khám phá và nhận biết được các âm thanh khác nhau trong cuộc sống.

- Nghe kể chuyện Buổi sáng của sơn ca
- Nghe, bắt chước âm thanh của các sự vật có trong bức tranh

Câu hỏi gợi ý:

- Nếu các em là chim sơn ca, các em sẽ thấy những gì phía dưới mặt đất?
 - Các sự vật (chim, chó, mèo, gà, vịt, trống, xe...) phát ra âm thanh như thế nào?
- GV kể chuyện theo tranh (theo gợi ý dạy học Câu chuyện âm nhạc – **Phần một.V.5.4.**), có thể kể chuyện theo cách riêng của mình.
- GV yêu cầu HS bắt chước lại các âm thanh trong câu chuyện: mèo kêu “meo meo”, chó kêu “gâu gâu”, gà kêu “tục tục”, vịt kêu “quack quack”, chim kêu “chíu chíu”, xe kêu “pim pim”,...

Lưu ý:

- Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6.**
- Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: biết yêu thiên nhiên, môi trường sống, bảo vệ các loài vật,... cho HS.

Câu chuyện âm nhạc: BUỔI SÁNG CỦA SƠN CA

Tác giả: Hồ Ngọc Khải

Ánh nắng buổi sớm vàng óng xuyên qua vòm lá chiếu thẳng vào tổ sơn ca. Chú chim nhỏ thức dậy vươn cổ “chíu chíu” hót chào bình minh, ăn vội bữa ăn sáng rồi rời tổ. Sơn ca bắt đầu bài tập bay buổi sáng của mình.

Sơn ca vỗ cánh nhịp nhàng trên bầu trời trong lành và ấm áp. Dưới cánh đồng, sơn ca thấy bạn mèo vừa chạy vừa “meo meo” ghẹo chó. Chó đi thong thả, thỉnh thoảng lại co chân chạy, vừa chạy vừa sủa “gâu gâu”. Gà mẹ “tục tục”, vịt mẹ “quack quack” dẫn bầy con đông đúc đi kiếm ăn; gà con, vịt con chạy theo mẹ, miệng kêu “chip chip” gọi nhau. Sơn ca sà xuống cất tiếng “chíu chíu. Xin chào các bạn!”; mèo, chó, vịt, gà cũng đáp lại rộn rã.

Chim nhỏ sải cánh dọc theo con đường nhựa dẫn đến thành phố nhộn nhịp. Trên đường, những chiếc ô tô thỉnh thoảng lại bopolitan “pim pim”.

Vút qua ngã tư, sơn ca trông thấy các bạn học sinh xinh xắn trong những bộ đồ mới đang xếp hàng trên sân một ngôi trường tiểu học. Bạn nào cũng đẹp, cũng dễ thương, xinh xắn trong bộ đồng phục mới. Tiếng trống “tùng tùng tùng” từng hồi. Tiếng nhạc nổi lên, các bạn học sinh đồng thanh hát bài Quốc ca hùng tráng.

Trên đường trở về nhà để kết thúc bài tập bay của mình, sơn ca chợt nghĩ: “Ôi cuộc sống thật tuyệt vời và tươi đẹp khi có biết bao âm thanh sinh động hoà trộn” và cảm thấy thêm vui vẻ, yêu đời.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và tạo ra được âm thanh của sự vật trong bức tranh, từ đó bắt chước những sự vật quen thuộc khác trong cuộc sống.

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Hoạt động âm nhạc: GV làm mẫu trước, sau đó yêu cầu HS sáng tạo vận động và thể hiện âm thanh của các sự vật có trong hình. HS vừa vận động vừa thể hiện âm thanh của các sự vật đó. GV có thể gợi ý thêm một số sự vật khác trong cuộc sống, gần gũi giúp phát triển tư duy của HS.

Thông qua hoạt động trên giúp HS nhận biết được các âm thanh có trong cuộc sống.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ gõ đơn giản;
- Hình ảnh minh họa về trống trường;
- Nhạc Quốc ca Việt Nam (PL, tr.91)
- Văn bản nhạc bài hát *Tiếng trống trường em*, nhạc nền.

Track 1: Quốc ca Việt Nam

Track 2: Tiếng trống trường em

- Sáng tạo vận động, thể hiện âm thanh của các sự vật trong các hình sau:

- Nghe bài hát Quốc ca Việt Nam – nhạc và lời: Văn Cao

- Khi nghe bài hát Quốc ca, tư thế của em phải thế nào?

10

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: Biết lắng nghe và nêu cảm nhận về bài hát Quốc ca Việt Nam.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu nêu được tên và ý nghĩa của bài hát Quốc ca Việt Nam.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bài hát, sau đó mở nhạc.
- GV gợi ý câu hỏi giúp HS hình thành phẩm chất yêu nước sau khi nghe bài hát Quốc ca Việt Nam.

Ví dụ: Khi nghe nhạc Quốc ca Việt Nam, tư thế của em phải thế nào?

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

(*Riêng bài hát Quốc ca Việt Nam, GV không nên cho HS vận động mà lắng nghe một cách nghiêm trang*)

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: yêu quê hương đất nước,... cho HS.

TIẾNG TRỐNG TRƯỜNG EM

Nhạc: Trần Thanh Tùng
Thơ: Hà Phương Loan

Vui tươi

Có cái trống trường, cái trống trường
em, tròn như quả đất, tiếng trống rền
vang, giục em tới lớp. Có cái trống
trường, cái trống trường em, hình
như muốn nói, tiếng trống rền vang, giục
em đến trường.

- Tiếng trống trường giục em làm việc gì?

11

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Tạo ra âm thanh và thể hiện vận động của một vài sự vật trong hình.
- Hát rõ lời và thuộc lời bài hát *Tiếng trống trường em*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nêu cảm nhận về bài hát Quốc ca Việt Nam.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Tiếng trống trường em*; hiểu nội dung bài hát thông qua lời ca.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời.

Gợi ý:

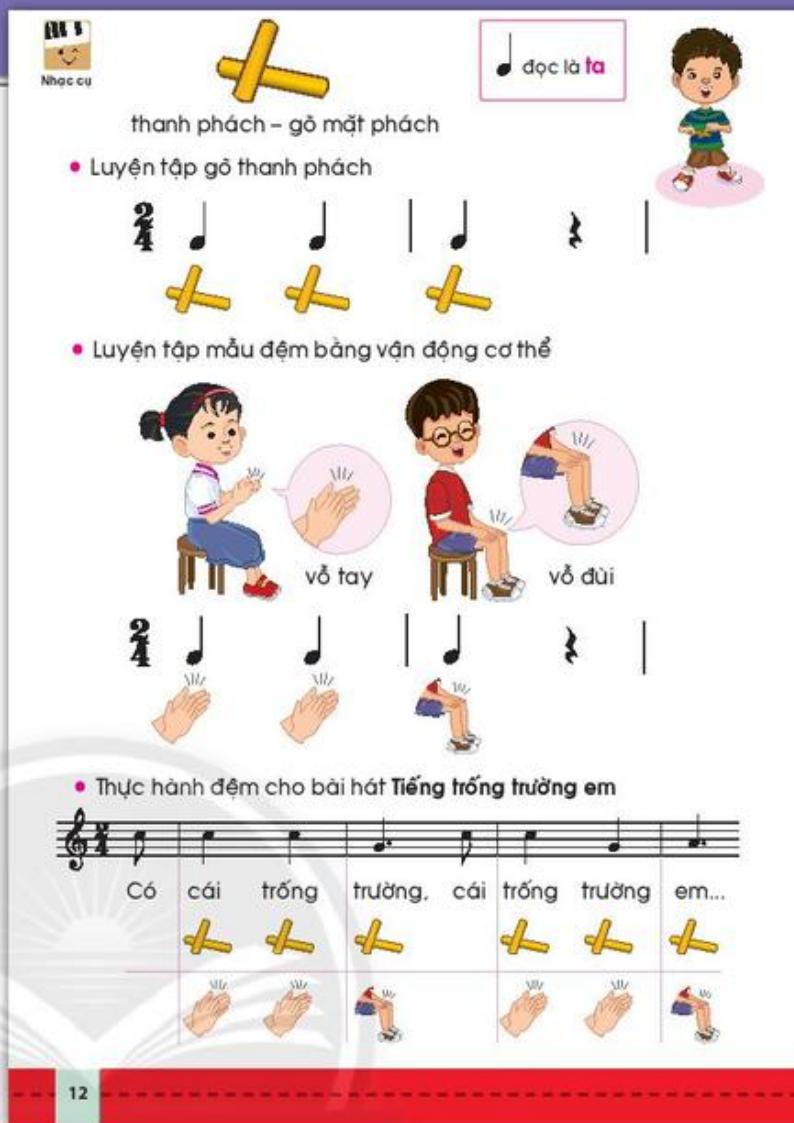
- GV cần giới thiệu thêm một số hình ảnh về cái trống trường nhằm giúp HS biết yêu mến ngôi trường, thầy cô, bạn bè,...
- GV nên cho HS hát kết hợp với vận động cơ thể nhằm phát triển đồng thời các kĩ năng âm nhạc.

Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất chăm chỉ: đi học đầy đủ, đúng giờ,... cho HS.

DỤNG CỤ ĐÀY HỌC

- Nhạc cụ thanh phách (cho GV và HS);
 - Nhạc nền bài hát *Tiếng trống trường em*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được thanh phách và vận động cơ thể (vỗ tay, vỗ đùi) để gõ đệm cho bài hát Tiếng trống trường em.

YCCD về năng lực âm nhạc: Bước đầu thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV. Bước đầu biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

Gợi ý:

- GV gõ thanh phách hoặc chơi nhạc cụ cho HS nghe và vận động (vỗ tay, vỗ đùi) theo các mẫu tiết tấu ngắn, đơn giản để giúp HS khởi động trước khi vào bài học;
 - GV giới thiệu thanh phách, động tác vận động cơ thể: vỗ tay, vỗ đùi;
 - GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS;
 - GV nên đọc phách theo chữ tiết tấu (nốt đen: ta).

Ví dụ: **đen – đen – đen – lặng** **đen** đọc thành: ta – ta – ta – um (um: ngậm môi, không phát ra tiếng)

- GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm thanh phách hoặc vận động cơ thể cho bài hát; sau đó kết hợp hát và biểu diễn.

GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

1. Sự vật nào có thể phát ra âm thanh?

a.

b.

c.

2. Nhìn và gõ thanh phách theo mẫu.

3. Chỉ ra hai vận động cơ thể mà em đã học.

4. Chọn hình vẽ mô tả nội dung bài hát **Tiếng trống trường em**.

a.

b.

c.

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Nghe truyện kể **Buổi sáng của sơn ca**
- b. Hát bài **Tiếng trống trường em**
- c. Học nhạc cụ: thanh phách, vận động cơ thể
- d. Nghe bài hát **Quốc ca Việt Nam**

13

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi năng lực nhằm giúp phát triển kỹ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Hát, Khám phá,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát **Tiếng trống trường em** bằng thanh phách và vận động cơ thể với mẫu âm đã được học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách và vận động cơ thể.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết
MỤC TIÊU

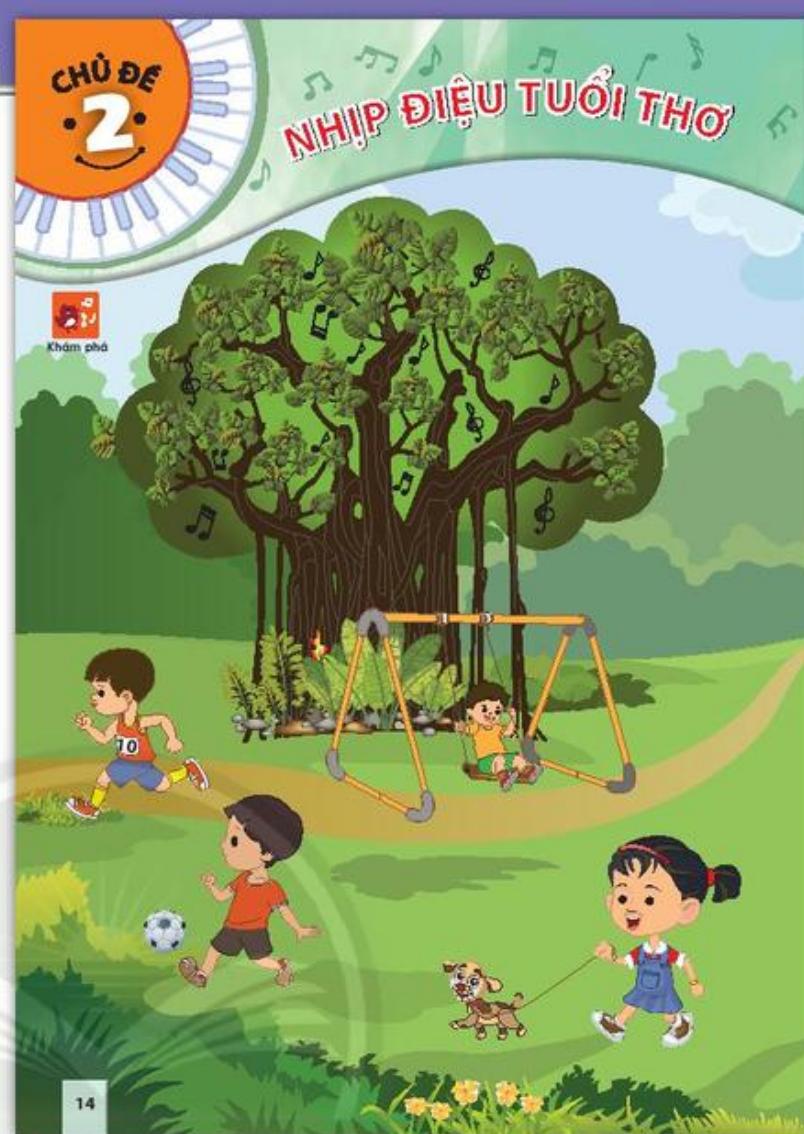
- **Trọng tâm:** Khám phá và cảm nhận nhịp điệu của âm thanh trong cuộc sống và trong âm nhạc.
- Biết lắng nghe và vận động theo nhạc bài *Vũ điệu chú gà*.
- Hát được bài *Múa đàn*.
- Nhận biết và đọc được cao độ hai nốt Son, Mi theo kí hiệu bàn tay.
- Sử dụng được thanh phách và vận động cơ thể gõ đệm cho bài hát *Múa đàn*.
- Nhận biết và nêu được tên các nhạc cụ: *maracas, chuông tam giác*.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

- Yêu quê hương, thiên nhiên, môi trường sống, tôn trọng các biểu trưng của đất nước.
- Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân.
- Biết thu thập thông tin từ tình huống, nhận ra những vấn đề đơn giản và đặt câu hỏi.
- Có ý thức học tập.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Bước đầu biết bắt chước một số âm thanh quen thuộc trong cuộc sống.
- Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời.
- Đọc đúng tên nốt, bước đầu đọc đúng cao độ và trưởng độ các nốt nhạc.
- Bước đầu thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- Nêu được tên của một số nhạc cụ phổ biến. Nhận biết được nhạc cụ khi xem biểu diễn.

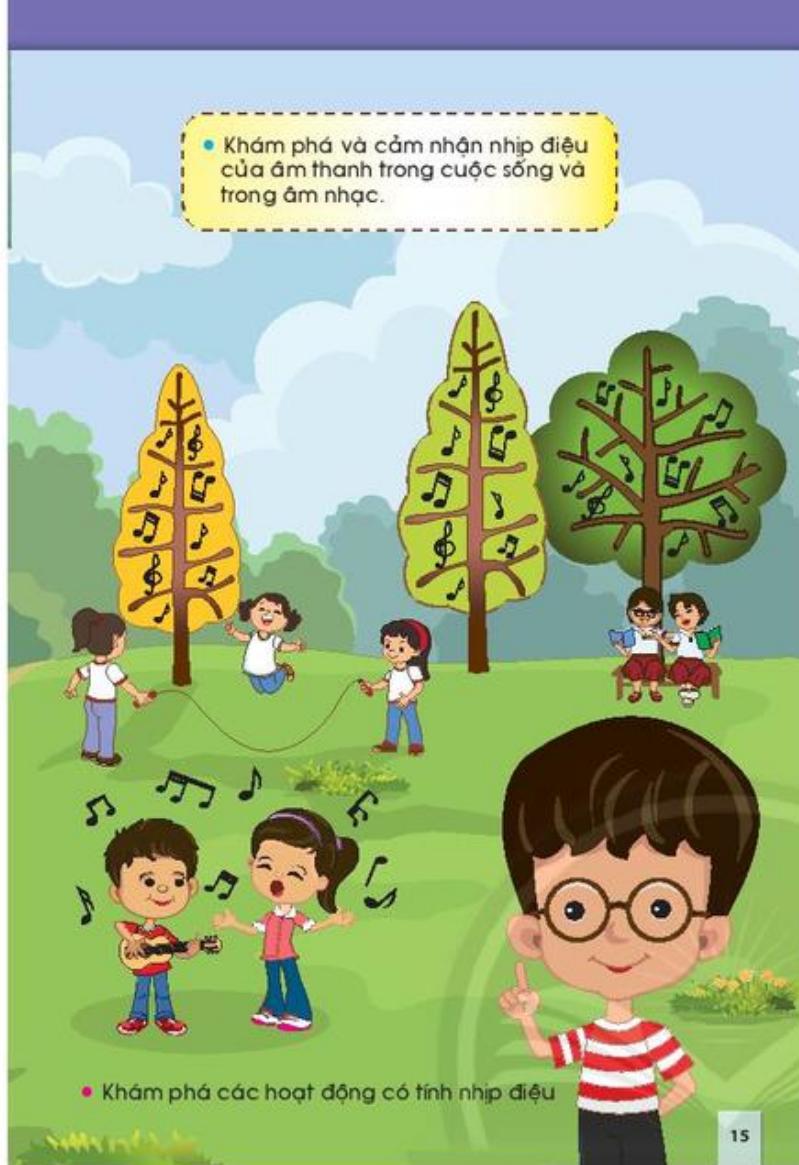
TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: Khám phá và nhận biết được âm thanh đều đặn. Thể hiện được âm thanh đều đặn bằng chất giọng, vận động cơ thể hay nhạc cụ đơn giản.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết bắt chước một số âm thanh quen thuộc trong cuộc sống.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bức tranh chủ đề.
- GV tạo tình huống hoặc đặt câu hỏi để HS khám phá và nhận biết âm thanh đều đặn có trong tranh.
- Các hoạt động có thể phát ra âm thanh đều đặn: nhảy dây, xích đu, chạy đều, bước đều, bập bênh,...

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh mô tả các sự vật có thể tạo ra âm thanh đều đặn;
- Bảng tương tác (nếu có);
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và nêu được sự vật có thể tạo ra âm thanh đều đặn trong bức tranh, từ đó bắt chước âm thanh của những sự vật quen thuộc khác trong cuộc sống.

Chân trời sáng tạo

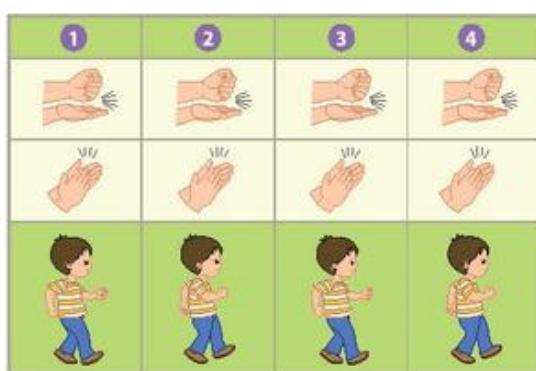
Tinh huống:

- a. Các em hãy cùng bước đều theo tiếng vỗ tay, gõ thanh phách hoặc gõ trống con của GV. (Lưu ý vỗ hoặc gõ đều đặn theo một tốc độ nhất định.)
 - b. Em cùng chơi nhảy dây/xích đu với các bạn, vậy khi nhảy dây/xích đu có tạo ra âm thanh đều đặn không? Bạn nào có thể bắt chước lại được động tác nhảy dây/xích đu?
- GV khuyến khích HS nói lên sự yêu thích về các trò chơi vận động, từ đó giáo dục các em rèn luyện vận động cơ thể để có sức khoẻ tốt.

Lưu ý:

- Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần mот.V.6**.
- Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: biết yêu thiên nhiên, môi trường sống,... cho HS.

- Cùng nhau vận động và tạo ra âm thanh theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Hoạt động âm nhạc: HS tạo ra các vận động đều đặn như vỗ tay, bước đều,... theo tiếng đếm 1, 2, 3, 4 hoặc gõ nhạc cụ,... của GV.

Thông qua hoạt động trên giúp HS nhận biết và tạo ra được các âm thanh đều đặn.

- Nghe, vận động theo nhạc bài **Vũ điệu chú gà**

Nghe nhạc

- Biểu diễn theo nhóm

--- 16 ---

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: Nghe nhạc, quan sát và thực hiện vận động âm nhạc.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

Gợi ý:

- GV mở video nhạc bài *Vũ điệu chú gà* cho HS nghe và xem qua;
- GV thực hiện từng mẫu động tác và yêu cầu HS bắt chước lại động tác;
- HS vừa xem video vừa thực hiện các động tác theo nhạc;
- Ở đoạn nhạc thứ 2, GV cho HS vận động tự do (không nhất thiết yêu cầu HS phải thực hiện đúng và thành thạo từng động tác).

Lưu ý: Các bước dạy học Nghe nhạc theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2**.

MÙA ĐÀN

Voca phái Lời Việt: Việt Anh

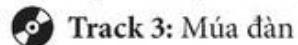
Tình tinh dây mây cát đàn, cũng
hoà lên vang lừng vang. Tình tinh tình tang tình
tang, vang lên câu ca nhịp nhàng. Cảm
đàn em múa nhịp nhàng đánh
lên khúc tịch tĩnh tang.

- Em thích hát cùng với các bạn hay hát một mình?

DUNG CU DAY HOC

- Nhạc Vũ điệu chú gà;
 - Văn bản nhạc bài hát *Múa đàn*, nhạc nền;
 - Đàn phím điện tử hoặc đàn piano.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Múa đàn*.
 - Thể hiện được các động tác theo nhạc bài *Vũ điệu chú gà*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động các động tác phù hợp với nhạc bài Vũ điệu chú gà.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo một vài vận động theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Múa đàn*; hiểu nội dung bài hát thông qua lời ca.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời.

Gói vé

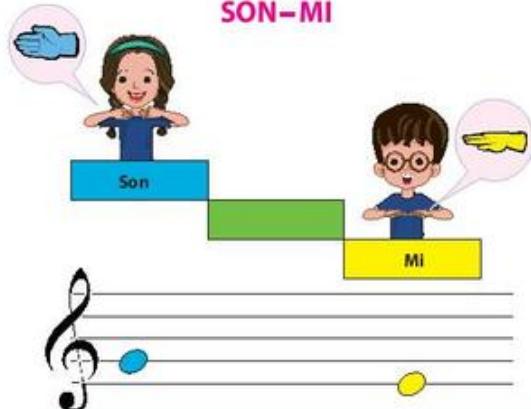
- GV cần giới thiệu thêm một số hình ảnh về người dân vùng Tây Bắc với trang phục, phong cảnh, nhạc cụ, con người,... Từ đó, HS biết yêu mến quê hương, đất nước và văn hoá của các dân tộc anh em.
 - GV nên cho HS kết hợp hát với vân đồng cơ thể hoặc nhạc cụ gỗ đơn giản.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần môt.V.2.2.**

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước; yêu thiên nhiên, con người, cảnh vật.... cho HS.

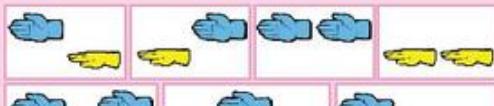
SON-MI

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Thanh phách;
- Mẫu nốt nhạc theo kí hiệu bàn tay;
- Nhạc nền bài hát *Múa đàn*.

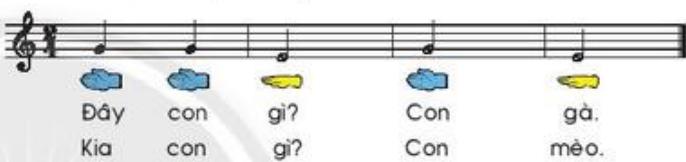
Mẫu 2 âm:

Mẫu 3 âm:

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu, sau đó sáng tạo hỏi và trả lời theo nhạc. (Ví dụ: con vật, hoa, xe,...)

18

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: Nhận biết và đọc được cao độ hai nốt Son, Mi theo kí hiệu bàn tay và tự tạo mẫu âm theo cách riêng.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.

Phương pháp: Đọc nhạc bằng bàn tay (hand signs).

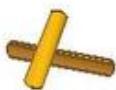
Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng cách tổ chức trò chơi hỏi đáp theo cao độ hai nốt Son, Mi.
Ví dụ: Có 2 quả bóng màu xanh và màu vàng. GV hỏi: "Đây màu gì?" (Son – Mi – Mi). Học sinh trả lời: "Đây màu xanh" (**Son – Mi – Son**) hoặc "Đây màu vàng" (**Son – Mi – Mi**). Trò chơi giúp HS bước đầu nhận biết được cao độ. (GV có thể thay câu hỏi bằng: Đây con gì? Bạn tên gì?...).
- GV giới thiệu kí hiệu bàn tay hai nốt **Son**, **Mi** và hướng dẫn HS cách thực hiện kí hiệu bàn tay (vừa thực hiện vừa đọc nốt);
- GV cho HS luyện tập mẫu 2 âm, 3 âm (theo như SGK) và yêu cầu HS tự tạo mẫu âm cho riêng mình.
- GV tổ chức trò chơi đọc nhạc (theo như SGK); GV cũng có thể sáng tạo theo cách riêng.
Ví dụ: Đây cây gì? Cây dù
Em tên gì? Tên An...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

Nhạc cụ

thanh phách – gõ sống phách

- Luyện tập gõ thanh phách

- Luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát **Múa đàn**

Tinh tinh dây mẩy cây đàn, cùng hoà lên vang lừng vang...

The musical score consists of a treble clef staff with six measures. The lyrics are: "Tinh tinh dây mẩy cây đàn, cùng hoà lên vang lừng vang...". Below the staff are two rows of hand clapping patterns. The first row shows hands clapping on the right knee. The second row shows hands clapping on the left knee.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Tạo ra mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay;
- Gõ đệm cho bài hát *Múa đàn* bằng thanh phách và vận động cơ thể với mẫu âm đã được học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay;
- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách và vận động cơ thể;
- Nghe, vận động và cảm thụ đúng với âm thanh các nốt nhạc.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay;
- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

19

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được thanh phách và vận động cơ thể (vỗ tay, vỗ đùi) để gõ đệm cho bài hát *Múa đàn*

YCCĐ về năng lực cảm nhận: Bước đầu thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

Gợi ý:

- GV giới thiệu thanh phách (gõ sống phách) và vận động cơ thể: vỗ tay, vỗ đùi phải, vỗ đùi trái.
- GV nên sử dụng các âm tiết tấu khi dạy HS thực hiện các mẫu âm (nốt đơn: ta, nốt móc đơn: ti).
- Ví dụ: đen – đơn đơn – đen – lặng đen đọc thành: ta – ti ti – ta – um (um: ngậm môi, không phát ra tiếng).
- GV cần hướng dẫn HS tập gõ đều thanh phách trước khi vào bài học theo hai cách khác nhau: sống phách và mặt phách. Ví dụ: ta (gõ mặt phách) – ta (gõ mặt phách) – ta (gõ sống phách) – ta (gõ sống phách).
- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước, sau đó hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập.
- GV tổ chức cho HS thực hành mẫu luyện gõ đệm theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi; sau đó hướng dẫn HS gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

Giới thiệu một số nhạc cụ gỗ nước ngoài

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Hình ảnh minh họa nhạc cụ maracas, triangle hoặc sử dụng nhạc cụ thật.

ma-ra-cát (maracas)

tri-en-gô (triangle)

- Em thích nhạc cụ nào nhất? Em hãy giới thiệu cho các bạn trong lớp về một nhạc cụ gỗ mà em biết.

20

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số nhạc cụ gỗ nước ngoài

Mục tiêu: Nhận biết và nêu được tên các nhạc cụ: *maracas, triangle*

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Nêu được tên của một số nhạc cụ phổ biến. Nhận biết được nhạc cụ khi xem biểu diễn.

Gợi ý:

- GV nên tổ chức các trò chơi để HS trải nghiệm về vận động đều đặn. Ví dụ: GV sử dụng maracas, chuông tam giác,... tạo ra các âm thanh đều và không đều, HS nghe và vận động theo.
- Giới thiệu nhạc cụ nước ngoài:
 - Maracas:** là nhạc cụ gỗ tự thân vang bằng gỗ, đầu hình bầu dục, có tay cầm phía dưới.
 - Triangle:** là nhạc cụ gỗ tự thân vang bằng kim loại, có hình tam giác cân, sử dụng bằng cách gõ dùi (cũng bằng kim loại) tạo ra âm thanh.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần mốt.V.5.2.**

GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

1. Cùng nhau vận động và tạo ra âm thanh theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4.

Võ đùi

Giậm chân

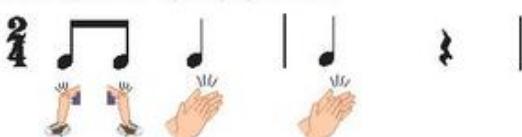

Chạy đều

2. Nhìn và gõ thanh phách theo mẫu.

3. Tự thực hiện mẫu vận động cơ thể.

4. Đọc tên nốt nhạc theo kí hiệu bàn tay ở những mẫu sau:

a.

b.

c.

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Hát bài **Múa đầm**
- b. Đọc nhạc hai nốt Son – Mi
- c. Gõ thanh phách và vận động cơ thể đếm cho bài hát
- d. Nghe và vận động theo bài **Vũ điệu chú gà**

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, nhận biết các loại nhạc cụ gõ và cảm nhận nét đặc trưng của từng loại nhạc cụ.

21

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi năng lực nhằm giúp phát triển kỹ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Hát, Thường thức âm nhạc,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần mот.V.7**.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá và nhận biết âm thanh cao – thấp.
- Biết dùng giọng nói để bắt chước âm thanh cao – thấp.
- Biết phân biệt âm thanh cao – thấp khác nhau của nhạc cụ.
- Hát được bài *Cô giáo em*.
- Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay.
- Biết nêu cảm nhận sau khi nghe câu chuyện âm nhạc *Nai Ngọc*.
- Sử dụng được trống con, thanh phách và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Cô giáo em*.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

- Yêu quê hương, bạn bè, thây cô, quan tâm động viên khích lệ bạn bè.
- Biết chia sẻ với những bạn có hoàn cảnh khó khăn.
- Có ý thức bảo quản, giữ gìn đồ dùng học tập.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh cao – thấp.
- Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời.
- Bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.
- Bước đầu thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- Nêu được tên các nhân vật có trong câu chuyện, kể lại được câu chuyện theo hình ảnh minh họa.

CHỦ ĐỀ
3

BÀI CÁ LAO ĐỘNG

Bác thợ giày

Khám phá

22

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Tranh minh họa câu chuyện *Bác thợ giày*;
- Bảng tương tác (nếu có);
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Câu chuyện *Bác thợ giày*

Mục tiêu: Khám phá, nhận biết được các âm thanh cao – thấp. Biết dùng giọng nói để bắt chước âm thanh cao – thấp.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh cao – thấp.

Gợi ý:

- GV tổ chức trò chơi hoặc tình huống giúp HS phân biệt sự cao – thấp trong không gian. Ví dụ: trong một khu vườn có nhiều cây thì sẽ có cây cao và có những cây thấp. Vậy ở thành phố mình đang sống có toà nhà nào cao nhất?

- Khám phá và nhận biết âm thanh cao – thấp

Câu chuyện BÁC THỢ GIÀY

Chuyện cổ tích Grimm

Có bác thợ giày nghèo, tài sản chỉ có một miếng da vừa đủ đóng một đôi giày.

Một sáng, khi bắt đầu làm việc, bác rất ngạc nhiên khi thấy một đôi giày đã được đóng rất đẹp đặt trên mặt bàn. Bác tự hỏi: "Đôi giày này ở đâu ra thế?"

Hôm sau, có người đến mua giày, thấy đôi giày đẹp nên trả giá cao hơn bình thường. Có tiền, bác mua được một miếng da đủ đóng hai đôi giày. Nhưng cũng giống lần trước, lúc bác thức dậy đã thấy có hai đôi giày đẹp đặt trên bàn.

Giày đẹp nên nhiều người đến mua, họ trả cho bác nhiều tiền để mua da đóng nhiều đôi giày khác. Chẳng mấy chốc bác trở nên giàu có.

Bản khoán quá, một buổi tối nọ, vợ chồng bác quyết định rình xem ai đã giúp mình.

Đúng nửa đêm, vợ chồng bác ngạc nhiên thấy có hai người tí hon rất dễ thương đến ngồi bên bàn làm việc. Họ lấy đống da ra cắt rồi hối hả gò, khâu; các ngón tay nhỏ xíu đưa kim, tuốt chỉ nhanh thoăn thoắt. Hai người tí hon cặm cụi làm việc cho tới khi hoàn thành, để giày lên bàn rồi biến mất.

"Hoá ra hai người tí hon đã làm giúp mình, chúng ta phải tạ ơn họ cho phài lê" – Hai bác bàn nhau.

Đêm hôm sau, hai người tí hon lại xuất hiện nhưng họ không thấy da đâu cả mà chỉ thấy chồng áo quần nhỏ nhắn xinh xắn. Họ hết sức ngạc nhiên, mặc thử, thấy đẹp nên rất mừng.

Hai người tí hon vui vẻ nhảy nhót rồi kéo nhau đi. Từ hôm ấy không thấy hai người tí hon ấy đến nữa, còn bác thợ giày thì sống sung túc.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Phân biệt được âm thanh cao – thấp
- Cảm thụ và vận động theo cao – thấp

Tiếng bác thợ ngồi đóng đẽ giày.
Ngày ngày tháng tháng bác cần mẫn.
Giúp mọi người bằng nghề đóng giày.

23

- GV giới thiệu bức tranh *Bác thợ giày*.
- GV kể chuyện theo tranh (theo gợi ý dạy học Câu chuyện âm nhạc – **Phần một.V.5.4**), có thể kể chuyện theo cách riêng của mình.
- GV đặt câu hỏi gợi ý cho HS nêu tên và chỉ ra những sự vật có trong bức tranh.

Câu hỏi gợi ý:

- Trong tranh các em thấy có những nhân vật nào?
 - Bác thợ giày đang làm gì?
 - Theo các em, các bạn tiên nhỏ đang làm gì?
- GV tập cho HS đọc bài hát của câu chuyện: Cọc cách cóc cách tiếng gì đấy?... Vừa đọc, vừa thể hiện cao độ bằng di chuyển bàn tay (trong không gian) trên 2 vị trí khác nhau tương ứng theo cao độ của bài.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất nhân ái: biết chia sẻ, yêu quý mọi người,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nghe nhạc

Mục tiêu: Biết lắng nghe và phân biệt âm thanh cao – thấp của một số nhạc cụ.

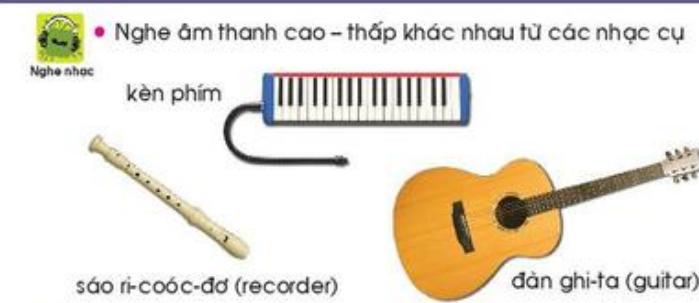
YCCĐ về năng lực âm nhạc: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

Gợi ý:

- GV giới thiệu các loại nhạc cụ: kèn phím, sáo recorder, guitar.
- GV có thể sử dụng một trong ba nhạc cụ trên để minh họa âm thanh cao – thấp cho HS.

Hướng dẫn: GV dùng kèn phím (hoặc sáo recorder, hoặc guitar,...) thổi/dánh hai nốt có cao độ khác nhau: nốt thứ nhất: Mì, nốt thứ hai: La; sau đó hỏi HS nốt nào cao hơn hoặc thấp hơn. GV làm tương tự như vậy với các nốt khác. GV có thể cho HS trả lời theo nhóm hoặc cá nhân.

Lưu ý: Các bước dạy học Nghe nhạc theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

CÔ GIÁO EM

Nhạc và lời Trần Kế Tường

Voca phái duyên dáng

Cô giáo em người xinh xinh, cô hay
cười mắt cô long lanh. Cô rất yêu đồng khenh
xanh, uốn quanh cánh đồng thơm mùa lúa mới. Em yêu
cô em yêu ruộng đồng cô dân sáo bay, cô vẫn
dạy là quê hương em đó, suối đời em yêu.

Hát

24

• Vì sao em cẩn kính trọng thầy, cô giáo?

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Cô giáo em*; hiểu nội dung bài hát thông qua lời ca.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời.

Gợi ý:

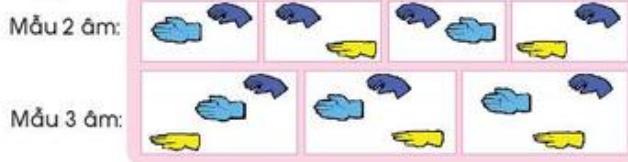
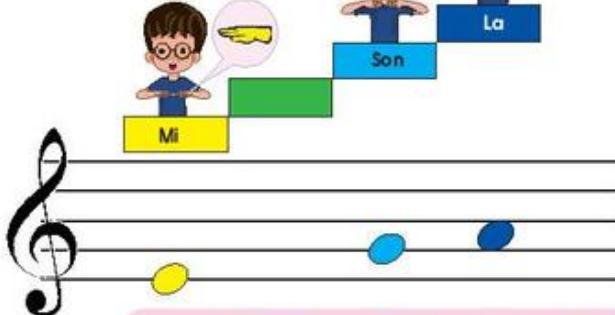
- GV cần giới thiệu thêm một số hình ảnh về thầy/cô giáo, ngôi trường, ruộng đồng quê hương,... Từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu mến thầy/cô giáo, bạn bè; biết lễ phép và vâng lời người lớn.
- GV nên cho HS kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gõ đơn giản.

Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước, nhân ái: yêu quê hương, đất nước, yêu quý thầy cô,... cho HS.

MI - SON - LA

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu: ghép lời, sau đó thực hiện trò chơi vận động

Tay bạn trên vai mình, ta vui nỗi gót nhau đi đâu.
Xoay tròn ta xoay tròn, ta vui đứng đứng xong ta ngồi.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay và tự tạo mẫu âm theo cách riêng.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.

Phương pháp: Đọc nhạc bằng bàn tay (hand signs).

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi vận động theo hai nốt Son, Mi. Ví dụ: GV cho HS thực hiện động tác sau: **Son: đặt tay lên vai, Mi: đặt tay lên bụng.** Sau đó GV thực hiện đọc cao độ nốt nhạc và vận động tương ứng;
- GV giới thiệu kí hiệu bàn tay nốt La;
- GV cho HS luyện tập mẫu 2 âm, 3 âm (theo như SGK) và yêu cầu HS tự tạo mẫu âm cho riêng mình.
- GV tổ chức trò chơi vận động theo mẫu sau khi dạy học nốt La (theo như SGK).

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Văn bản nhạc bài hát *Cô giáo em*, nhạc nền.
 - Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
 - Nhạc cụ gỗ đơn giản;
 - Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay;
 - Nhạc cụ: guitar, kèn phím, recorder.
- Track 4: Cô giáo em

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Cô giáo em*;
- Tạo ra mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và phân biệt âm thanh cao – thấp khác nhau của các nhạc cụ;
- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bảng tương tác;
- Tranh minh họa câu chuyện.

Video clip 2: Câu chuyện Nai Ngọc

Một hôm, mỏm đá bỗng hóa thành cậu bé dễ thương và đi xuống núi.

Buôn làng đưa cậu về và đặt tên là Nai Ngọc.

26

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Mục tiêu: Biết nêu cảm nhận sau khi nghe câu chuyện âm nhạc *Nai Ngọc*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Nêu được tên các nhân vật có trong câu chuyện, kể lại được câu chuyện theo hình ảnh minh họa.

Gợi ý:

- GV giới thiệu một số nhạc cụ của các dân tộc Tây Nguyên bằng hình ảnh hoặc nhạc cụ trực quan: cồng, chiêng, đàn t'rưng,... GV cho HS nghe âm thanh của nhạc cụ hoặc đánh trên đàn để HS cảm nhận, trải nghiệm về nhạc cụ các dân tộc Tây Nguyên;
- GV có thể dựa trên nội dung câu chuyện mà sáng tạo kể theo cách riêng của mình; chú ý cho HS bắt chước lại âm thanh cồng, chiêng, trống,... có trong câu chuyện.
- GV đặt câu hỏi phát triển phẩm chất cho HS sau khi học xong câu chuyện âm nhạc. Ví dụ: Trong truyện, Nai Ngọc đã làm gì để muông thú không phá hoại nương rẫy?...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một. V.5.4.**

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: yêu quê hương, đất nước, yêu thiên nhiên,... cho HS.

Một ngày rừng động,
muông thú kéo xuống phá
nương rẫy, dân làng khua
chiêng gõ trống, cầm gậy
gộc hét đuổi thú.

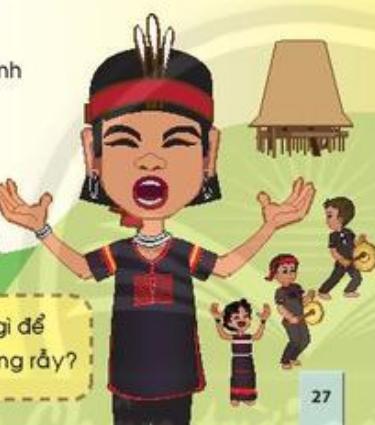

Nai Ngọc cất tiếng hát làm cho muông thú say sưa nhảy múa,
không phá nương rẫy nữa.

Nai Ngọc dùng tiếng hát của mình
đem lại niềm vui cho dân làng.

- Trong truyện, Nai Ngọc đã làm gì để muông thú không phá hoại nương rẫy?

27

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Bắt chước âm thanh cổng, chiêng, trống có trong câu chuyện.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Hiểu được khái quát nội dung câu chuyện âm nhạc và kể lại theo cách riêng.

CÂU CHUYỆN NAI NGỌC

Truyện cổ Gia-rai

Trên đỉnh một ngọn núi cao vùng Chư-bô-đa, có một mỏm đá xanh hình dáng giống hệt một em bé đang cuồi trên lưng voi. Ở trên cao, những tia nắng vàng rất dịu, những hạt mưa trong vắt, gió từ biển khơi rì rào thổi nhẹ kể cho mỏm đá nghe thật nhiều chuyện lạ của những miền đất xa xăm.

Một sáng nọ, mỏm đá khẽ cựa quậy rồi hoá thành một cậu bé dễ thương. Cậu bé bước xuống núi và cất tiếng hát. Tiếng hát của cậu trong trẻo âm vang khắp nương rẫy, núi rừng, hòa vào tiếng cổng, chiêng “**coong coong**” xa xa của buôn làng.

Dân làng kéo đến, trầm trồ khen ngợi. Mọi người đặt tên cho cậu là Nai Ngọc và đưa cậu về làng sống. Mỗi lần Nai Ngọc cất tiếng hát thì mọi người cảm thấy vui vẻ, hăng say làm nương rẫy. Nhờ vậy, mùa màng thêm tốt tươi, núi rừng nở đầy hoa thơm cỏ lạ.

Bỗng một hôm, từ phía rừng xa, nai, cổng, trĩ, chim phí, lợn rừng... từng đàn kéo về đông nghịt phá mùa màng, nương rẫy. Dân làng khua cổng, chiêng, gõ trống “**tùng tùng**”, dùng gậy gộc xua đuổi chúng mà không được.

Lúc ấy, Nai Ngọc bỗng cất tiếng hát. Tiếng hát của cậu du dương khiến cho muông thú ngừng phá, rồi dần mê mẩn, nhảy múa chung quanh cậu. Nai Ngọc vui vẻ chơi đùa với muông thú, dân làng ai nấy cũng đều bất ngờ và reo vui.

Dẹp xong nạn thú rừng, cả làng cùng trở về với nương rẫy xanh tươi. Từ đó, sớm chiều tiếng hát của Nai Ngọc đều vang lên, đem đến niềm vui cho dân làng.

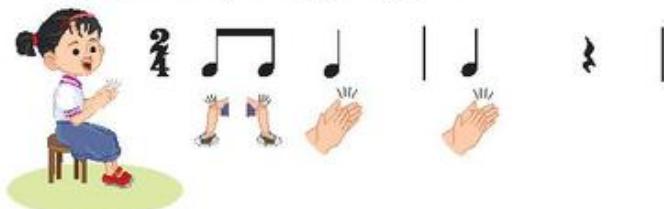

trống con – gõ mặt trống

• Luyện tập gõ trống con

• Luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

• Thực hành đệm cho bài hát Cô giáo em

Cô giáo em, người xinh xinh...

28

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được thanh phách, trống con và vận động cơ thể (vỗ tay, vỗ đùi). Nghe nhạc và thực hiện gõ đệm cho bài hát *Cô giáo em*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Sử dụng được trống con, thanh phách và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Cô giáo em*.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi nghe và nhận biết âm thanh cao – thấp của nhạc cụ: kèn phím hoặc sáo recorder,... trước khi vào bài học;
- GV giới thiệu trống con;
- GV nên đọc phách theo chữ tiết tấu (nốt đen: ta).

Ví dụ: **đen – lặng đen – đen – lặng đen** đọc thành **ta – um – ta – um** (um: ngâm môi, không phát ra tiếng)

- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước, sau đó hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập;
- GV tổ chức cho HS thực hành mẫu luyện gõ đệm theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi; sau đó hướng dẫn HS gõ đệm cho bài hát.

GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

1. Con vật nào, bạn nào trong mỗi hình sau có thể tạo ra âm thanh cao?

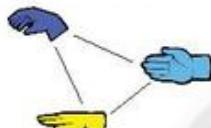
2. Nhìn và gõ trống con theo mẫu.

3. Tự thực hiện mẫu vận động cơ thể.

4. Tạo một mẫu âm dựa trên ba kí hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Khám phá âm thanh cao – thấp
- b. Hát bài Cô giáo em
- c. Đọc nhạc ba nốt Mi – Son – La
- d. Nghe câu chuyện Nai Ngọc

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

– Gõ đệm cho bài hát Cô giáo em bằng thanh phách, trống con và vận động cơ thể với mẫu luyện tập đã được học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

– Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, trống con và vận động cơ thể được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

– Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu

29

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi năng lực nhằm giúp phát triển kỹ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề, nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Hát, Thường thức âm nhạc,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

**THỜI LƯƠNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết
MỤC TIÊU**

- **Trọng tâm:** Khám phá và nhận biết âm thanh to – nhỏ.
- Biết dùng giọng nói, vận động hoặc nhạc cụ để tạo ra âm thanh to – nhỏ.
- Biết lắng nghe và vận động theo nhạc trích đoạn *Symphony No.94, Mov.2 (Surprise Symphony)* của Haydn.
- Hát được bài *Long lanh ngôi sao nhỏ*.
- Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay và tự tạo mẫu âm theo cách riêng.
- Sử dụng được thanh phách, trống con và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Long lanh ngôi sao nhỏ*.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

- Yêu thiên, môi trường sống, có những việc làm thiết thực bảo vệ thiên nhiên.
- Có ý thức học tập; bảo quản, giữ gìn đồ dùng học tập.
- Nhận biết và bày tỏ được tình cảm và cảm xúc của bản thân.
- Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Biết làm dụng cụ học tập đơn giản theo hướng dẫn của GV.
- Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh to – nhỏ.
- Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời. Nêu được tên bài hát.
- Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.
- Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

CHỦ ĐỀ
• 4 •

TIẾNG CA MUÔN LOÀI

Khám phá

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

30

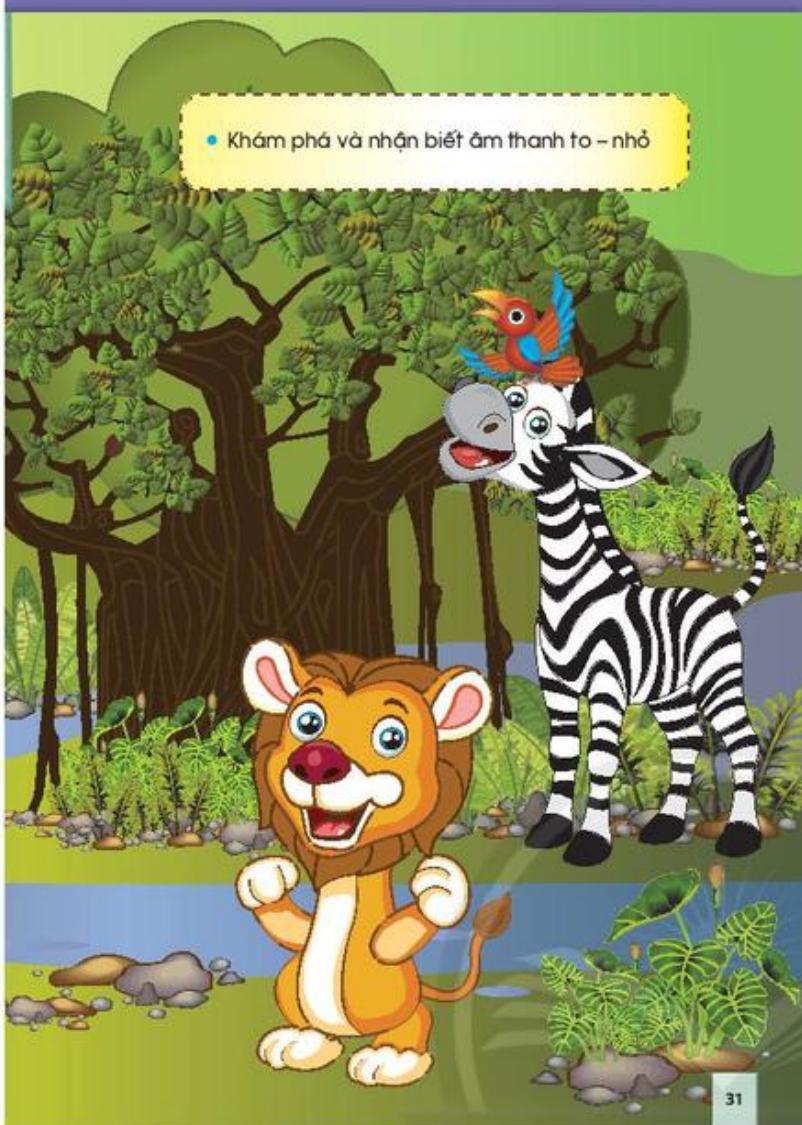
30

30

30

30

30

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh mô tả các sự vật có âm thanh to – nhỏ;
- Bảng tương tác (nếu có);
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và tạo ra được âm thanh to – nhỏ của các sự vật trong bức tranh, từ đó bắt chước những sự vật có âm thanh cao – thấp khác nhau trong cuộc sống.

Câu hỏi gợi ý:

- a. Giữa hai sự vật máy bay và xe ô tô, sự vật nào khi di chuyển phát ra âm thanh to hơn?
 - b. Em được bố mẹ dẫn đi sở thú, khi đến sở thú em được nhìn thấy và nghe được rất nhiều âm thanh của các con vật. Em hãy thực hiện lại âm thanh tiếng kêu của sư tử, khỉ và cho biết con vật nào có tiếng kêu nhỏ hơn?
 - c. Em hãy miêu tả một trải nghiệm của em về âm thanh phát ra từ một số sự vật quen thuộc như: xe hơi, tàu hỏa, con gà, con chim,... và so sánh âm thanh to – nhỏ phát ra từ sự vật đó.
- GV cho HS hoạt động theo nhóm, cùng nhau bắt chước âm thanh phát ra từ các con vật mà nhóm đã tìm thấy trong bức tranh; sau đó so sánh để nhận biết âm thanh to – nhỏ phát ra từ các con vật đó.
- GV gợi ý cho các nhóm HS thi đua với nhau: tìm và bắt chước âm thanh to – nhỏ của các sự vật trong cuộc sống (con vật, phương tiện giao thông, thời tiết,...) nhóm nào tìm và bắt chước âm thanh to – nhỏ của các sự vật nhiều nhất thì sẽ thắng.

Lưu ý: Các bước dạy học Khám phá theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước, trách nhiệm: yêu thiên nhiên, bảo vệ các loài vật,... cho HS.

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Hoạt động 1: GV cho HS nghe và vận động (vỗ tay, gõ bàn,...) theo bài hát *Hát to, hát nhỏ*. HS làm theo vận động (tạo ra âm thanh to – nhỏ) của GV. Có thể vận dụng bằng các hình thức khác như: mở âm lượng bài hát lúc to, lúc nhỏ để HS phản ứng theo âm thanh.

Hoạt động 2: GV dùng nhạc cụ tạo âm thanh to – nhỏ và HS phản ứng theo âm thanh to – nhỏ bằng cách vận động cơ thể (giật chân, vỗ tay,...) to – nhỏ theo âm thanh phát ra.

Thông qua hoạt động trên giúp HS nghe, nhận biết và tạo ra được các âm thanh to – nhỏ.

- Nghe, cảm thụ và vận động theo bài hát *Hát to, hát nhỏ* – nhạc và lời: Lê Quốc Thắng

Ta hát to hát nhỏ nhỏ nhô
Rồi mình ngồi kể chuyện cho nhau nghe
Ô ô ô ô, ô ô ô ô
Ta vui ca hát hát cho vui đùi ta.

- Nghe, cảm thụ và vận động thể hiện sự to – nhỏ theo âm thanh của nhạc cụ

1	2	3	4

32

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: Biết lắng nghe và vận động theo trích đoạn *Symphony No.94, Mov.2 (Surprise Symphony)* của Haydn.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

Gợi ý:

- GV sáng tạo mẫu vận động (bước đều, vỗ tay, gõ bàn,...), thực hiện mẫu, sau đó yêu cầu HS bắt chước lại động tác;
- GV mở nhạc, vận động theo nhạc thể hiện âm thanh to – nhỏ cùng với HS. Sau đó có thể yêu cầu HS tự thực hiện một mình hoặc theo nhóm nghe và vận động tạo ra âm thanh to – nhỏ với bài nhạc.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

Không nghe nhạc một cách thụ động, nên vừa nghe vừa thực hiện vận động cùng một lúc.

Nghe nhạc

- Nghe và vận động theo nhạc trích đoạn **Giao hưởng số 94** (**Giao hưởng Ngạc nhiên**), chương 2 của Phrāng Giô-dép Hay-don (Franz Joseph Haydn)

Hát

LONG LẠNH NGÔI SAO NHỎ

Nhẹ nhàng, trong sáng

Nhạc Pháp
Lời Việt: Lê Anh Tuấn

Bầu trời cao cao lấp lánh sao, những ánh sao lung linh đêm hè. Tiếng gió vi vu nghe xa vời, tiếng sao ngân nga bên kia đồi. Bầu trời cao cao lấp lánh sao, những ánh sao lung linh đêm hè.

- Cảm nhận của em về bầu trời sao trên quê em như thế nào?

33

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Long lanh ngôi sao nhỏ*; hiểu nội dung bài hát thông qua lời ca.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời. Bước đầu hát với hình hình thức tốp ca. Nêu được tên bài hát.

Gợi ý:

- GV cần giới thiệu một số hình ảnh như: ánh trăng, ngôi sao lấp lánh, bầu trời đêm,... Từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu mến vẻ đẹp của thiên nhiên và gợi mở những ước mơ cho các em sau này;
- GV nên cho HS kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gõ đơn giản.

Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở **Phần mốt.V.2.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: yêu quê hương, thiên nhiên, đất nước,... cho HS.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Trích đoạn *Symphony No.94, Mov.2 (Surprise Symphony)* của Haydn (PL, tr.90);
- Nhạc bài hát *Hát to, hát nhỏ* (PL, tr.89);
- Văn bản nhạc bài hát *Long lanh ngôi sao nhỏ*;
- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ gõ đơn giản.

Track 6: Surprise Symphony

Track 7: Long lanh ngôi sao nhỏ

ĐÁNH GIÁ

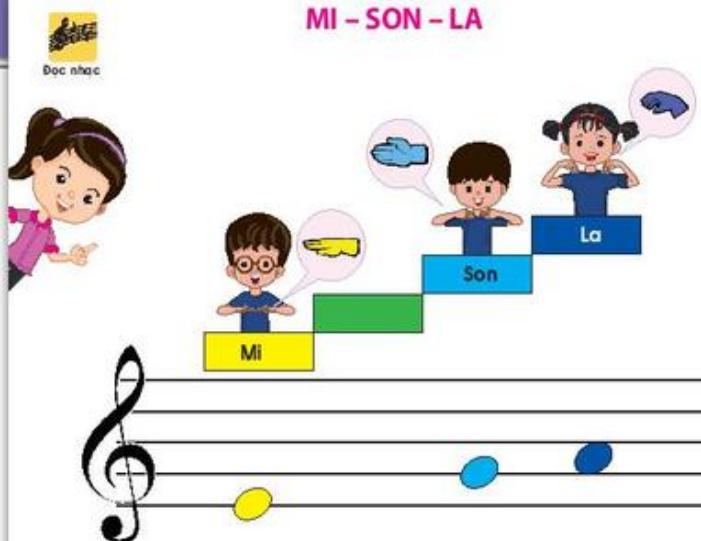
Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Long lanh ngôi sao nhỏ*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động đúng động tác theo nhạc;
- Nêu cảm nhận về trích đoạn *Symphony No.94, Mov.2 (Surprise Symphony)*.

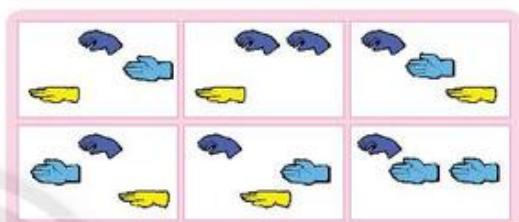
MI – SON – LA

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Mẫu kí hiệu bàn tay;
- Hình ảnh con vật minh họa cho các trò chơi vận động.

Mẫu 3 âm:

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

34

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay và tự tạo mẫu âm theo cách riêng.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc. Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh to – nhỏ.

Phương pháp: Đọc nhạc bằng bàn tay (hand signs).

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi vận động theo ba nốt Mi, Son, La. Ví dụ: GV cho HS thực hiện động tác sau: **La: đặt tay lên đầu, Son: đặt tay lên vai, Mi: đặt tay lên bụng.** Sau đó GV thực hiện đọc cao độ nốt nhạc và thực hiện vận động tương ứng.
- GV cho HS luyện tập mẫu 3 âm (theo như SGK) và yêu cầu HS có thể sáng tạo mẫu âm cho riêng mình. Đây cũng là cơ sở để GV đánh giá năng lực âm nhạc của HS thường xuyên.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

- Trò chơi hỏi và trả lời tên con vật theo cao độ của ba nốt nhạc Mi, Son, La

Ví dụ: Hỏi: Đây con gì? (Son - Son - Mi)
 Trả lời: Đây con voi. (Son - Son - Son)
 Đây con gấu. (Son - Son - La)

Con rắn

Con voi

Con gấu

Con cá

Con nhím

Con gà trống

- Trò chơi hỏi và gọi tên theo cao độ của ba nốt nhạc Mi, Son, La

Ví dụ: Hỏi: Bạn tên gì? (Mi - Son - Mi)
 Trả lời: Tôi tên Bình. (Son - Son - Mi)
 Tôi tên Thuý. (Son - Son - La)

35

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi âm nhạc 1: Hỏi và trả lời tên con vật theo cao độ của ba nốt nhạc Mi, Son, La.

Ví dụ: Hỏi: Đây con gì? (Son - Son - Mi).

Trả lời: Đây con mèo. (Son - Son - Mi) / Đây con gấu. (Son - Son - La) / Đây con heo (Son - Son - Son)

Hướng dẫn: GV làm mẫu trước trò chơi, sau đó giải thích và hướng dẫn cho HS. Trong quá trình chơi GV sẽ hỏi và HS sẽ trả lời theo cá nhân. Đến khi HS thành thạo có thể phân nhóm để HS tự chơi hỏi và trả lời theo nhóm. Khuyến khích HS có thể tìm thêm tên một số con vật khác mà các em biết.

Trò chơi âm nhạc 2: Hỏi và gọi tên theo cao độ của ba nốt Mi, Son, La.

Ví dụ: Hỏi: Bạn tên gì? (Mi - Son - Mi).

Trả lời: Tôi tên Bình. (Son - Son - Mi) / Tôi tên Khách. (Son - Son - La) / Tôi tên An (Son - Son - Son)

Hướng dẫn: GV làm mẫu trước trò chơi, sau đó giải thích và hướng dẫn cho HS. Trong quá trình chơi GV sẽ hỏi và HS sẽ trả lời theo tên của mình. Đến khi HS thành thạo có thể phân nhóm để HS tự chơi hỏi và trả lời theo nhóm.

Thông qua trò chơi giúp HS nghe, cảm thụ và nhận biết cao độ của nốt nhạc.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Tạo ra mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay;
- Gõ đệm cho bài hát *Long lanh ngôi sao* nhỏ bằng thanh phách, trống con và vận động cơ thể với mẫu âm đã được học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay;
- Cảm nhận và phân biệt được âm thanh to - nhỏ qua việc đọc nhạc;
- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, trống con và vận động cơ thể được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

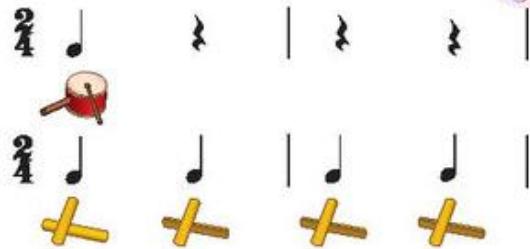
- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay;
- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ thanh phách, trống con (cho GV và HS);
- Nhạc nền bài hát *Long lanh ngôi sao nhỏ*.

• Luyện tập gõ trống con, thanh phách

• Luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

• Thực hành đệm cho bài hát *Long lanh ngôi sao nhỏ*

36

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được thanh phách, trống con và vận động cơ thể (vỗ tay, vỗ đùi, giậm chân phải). Biết gõ đệm cho bài hát *Long lanh ngôi sao nhỏ*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi nghe và nhận biết âm thanh to - nhỏ theo nhạc cụ gõ (trống con, thanh phách,...) hoặc vận động cơ thể (vỗ tay, gõ bàn,...).
- GV nên đọc phách theo chữ tiết tấu (nốt đen: ta).

Ví dụ: **đen - đen - đen - đen** đọc thành **ta - ta - ta - ta**

- GV giới thiệu vận động: giậm chân phải.
- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước, sau đó hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập.
- GV tổ chức cho HS thực hành mẫu luyện gõ đệm theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi; sau đó hướng dẫn HS gõ đệm cho bài hát.

GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

1. Hiện tượng nào, bạn nào, con vật nào trong mỗi hình sau có thể tạo ra âm thanh nhỏ?

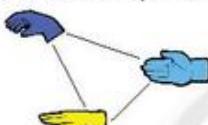
2. Nhìn và gõ trống con, thanh phách theo mẫu.

3. Tự thực hiện mẫu vận động cơ thể.

4. Tạo hai mẫu âm dựa trên ba ký hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Khám phá âm thanh to – nhỏ
- b. Hát bài *Long lanh ngôi sao nhỏ*
- c. Nghe và vận động theo nhạc trích đoạn *Giao hưởng số 94 (Giao hưởng Ngạc nhiên)*, chương 2 của Phrag Giò-dép Hay-don
- d. Chơi trò chơi âm nhạc

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Long lanh ngôi sao nhỏ* bằng thanh phách, trống con và vận động cơ thể với mẫu luyện tập đã được học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, trống con và vận động cơ thể được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

37

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi năng lực nhằm giúp phát triển kĩ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Hát,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7.**

ÔN TẬP HỌC KÌ I

1. Hoạt động nào trong mỗi hình sau có thể phát ra âm thanh cao?

a. đánh trống

b. thổi kèn

c. trò chuyện

2. Em hãy bắt chước các âm thanh có trong hình bên dưới và chỉ ra sự vật nào phát ra âm thanh to, sự vật nào phát ra âm thanh nhỏ.

1. Khi nghe nhạc Quốc ca, tư thế của em phải như thế nào?

Nghe nhạc

2. Em hãy thực hiện vận động (vỗ tay / vỗ đùi / bước điệu /...) theo nhạc trích đoạn **Giao hưởng số 94 (Giao hưởng Ngạc nhiên)**, **chương 2** của Phrang Giô-dép Hay-dan để thể hiện âm thanh to - nhở.

Em hãy hát và vỗ tay theo phách các bài hát sau:

- Tiếng trống trường em
- Múa đàm
- Cô giáo em
- Long lanh ngôi sao nhỏ

38

TỔ CHỨC ÔN TẬP, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ HỌC KÌ I

Mục tiêu: Giúp HS tái hiện lại các nội dung bài học đã được học trong học kì I

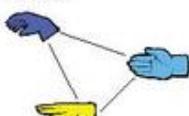
Gợi ý:

- Nội dung trên SGK chỉ mang tính minh họa những dạng câu hỏi bài tập để giúp ôn lại các nội dung đã học. GV cần linh động và xây dựng nội dung đánh giá phù hợp với năng lực của HS, đồng thời bảo đảm nội dung kiến thức thông qua việc vận dụng sáng tạo của HS vào một vấn đề cụ thể. Hình thức kiểm tra theo cá nhân hoặc theo nhóm, lưu ý lồng ghép giáo dục phẩm chất cho HS.

Dạy nhạc

Tạo ba mẫu âm gồm 3 nốt dựa trên các kí hiệu nốt nhạc
bàn tay theo sơ đồ sau:

Nhạc cụ

1. Tạo ba mẫu gõ tiết tấu bằng các nhạc cụ sau:

2. Tạo hai mẫu vận động cơ thể theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4 với các động tác sau:

3. Thực hiện lại bài thực hành gõ đậm cho các bài hát sau:

- Tiếng trống trường em

- Múa đàn

- Cô giáo em

- Long lanh ngôi sao nhỏ

Thực hành
âm nhạc

1. Em hãy gọi tên các nhạc cụ sau:

2. Nai Ngọc đã làm gì để muông thú không phá hoại nương rẫy?

a. Nai Ngọc đánh chiêng b. Nai Ngọc hát c. Nai Ngọc đánh trống

39

- Các câu hỏi đánh giá cần xây dựng có tính mức độ như:

- + Em có thể làm được...?
- + Em có thể bắt chước / mô phỏng ...?
- + Em có thể tự thực hiện mẫu...?
- + Em có thể tự sáng tạo một mẫu...?
- + Em có thể tự sáng tạo và biểu diễn....?

- Tuỳ vào năng lực của bản thân mà HS sẽ có những câu trả lời phù hợp.

- Nên khuyến khích các em tự tin trong việc tự hiện hoặc kết hợp cùng với bạn,...

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

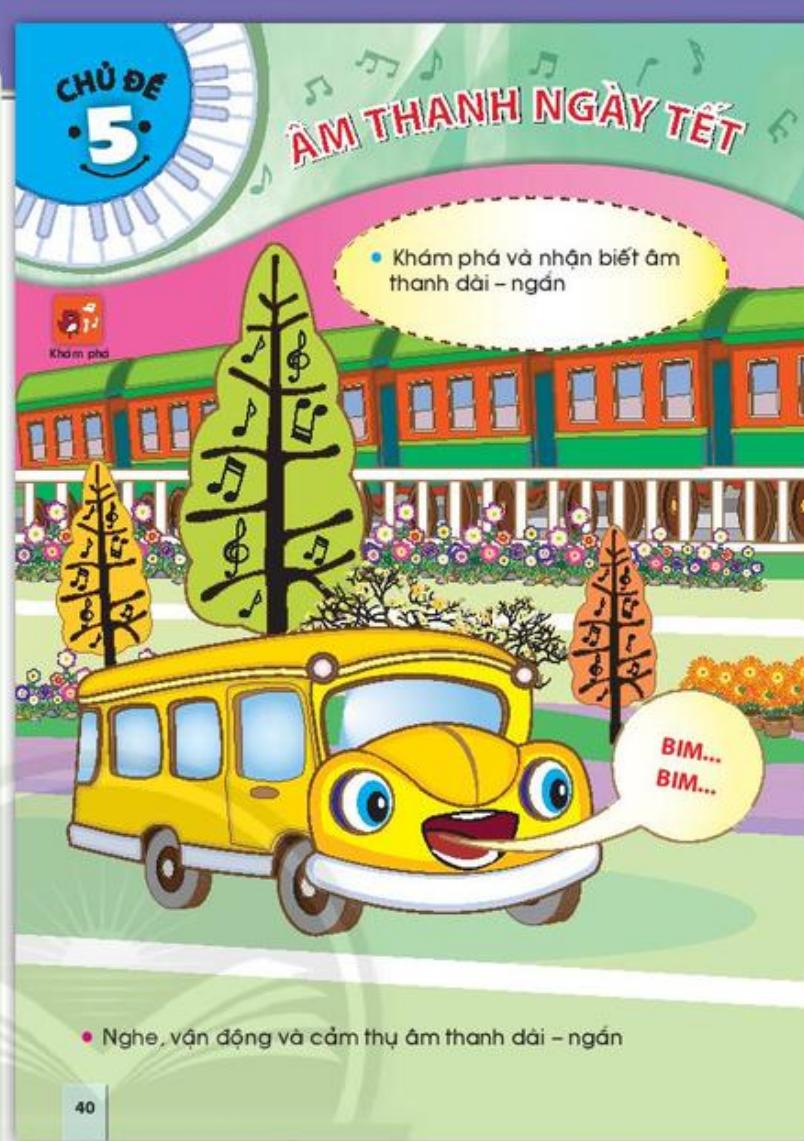
- Trọng tâm: Khám phá và nhận biết âm thanh dài – ngắn.
- Biết dùng giọng nói để bắt chước âm thanh dài – ngắn.
- Biết lắng nghe và vận động theo nhạc trích đoạn *Symphony No..9, Mov.4 (Ode to joy)* của Beethoven.
- Hát được bài *Sắp đến Tết rồi*.
- Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Rê, Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay.
- Sử dụng được tambourine, trống con và vận động cơ thể. Biết gõ đậm cho bài hát *Sắp đến Tết rồi*.
- Nhận biết và nêu được tên một số nhạc cụ: trống cồng, trống cái.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

- Yêu quê hương, yêu Tổ quốc, tôn trọng các biểu trưng của đất nước.
- Có ý thức học tập, bảo quản và giữ gìn đồ dùng học tập.
- Bộc lộ được sở thích, khả năng của bản thân.
- Biết thu thập thông tin từ tình huống, nhận ra những vấn đề đơn giản và đặt câu hỏi.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh dài – ngắn.
- Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời. Nêu được tên bài hát.
- Bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.
- Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, biết sử dụng nhạc cụ để đậm cho bài hát.
- Nêu được tên của một số loại nhạc cụ phổ biến được học. Nhận biết được nhạc cụ khi xem biểu diễn.

• Nghe, vận động và cảm thụ âm thanh dài – ngắn

40

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: Khám phá, nhận biết được các âm thanh dài – ngắn khác nhau. Biết dùng giọng nói để bắt chước âm thanh dài – ngắn.

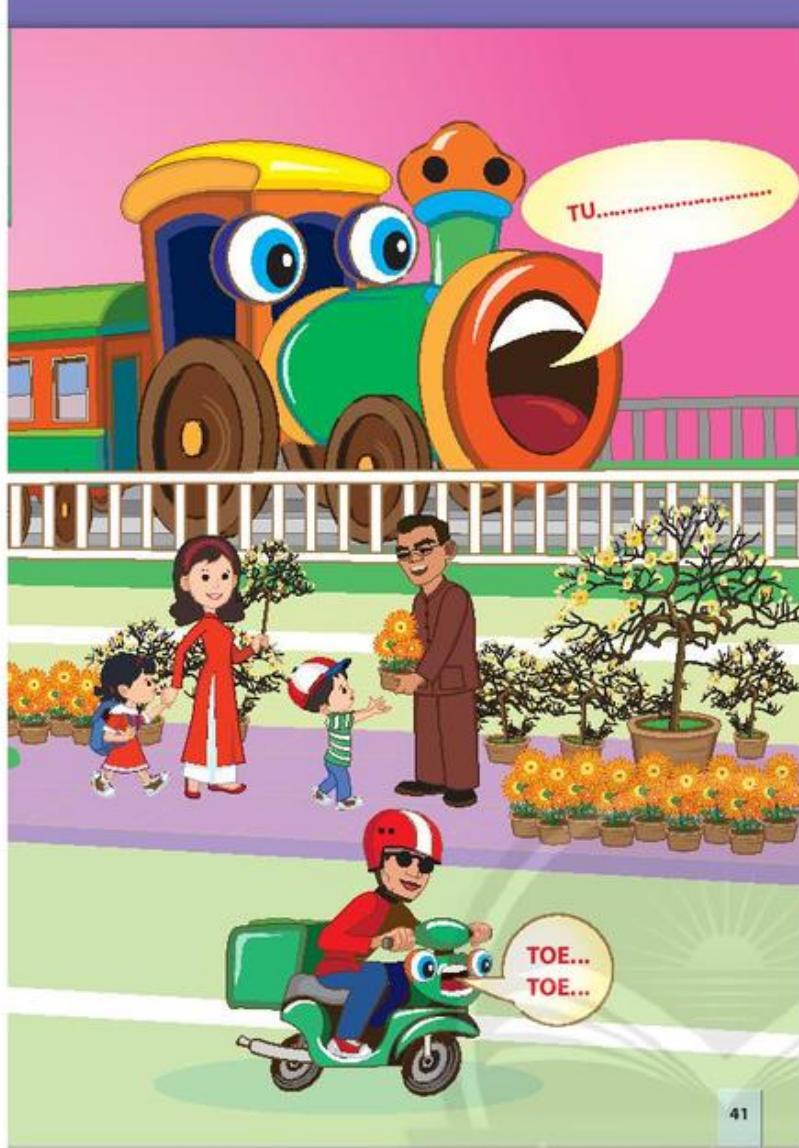
YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh dài – ngắn.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bức tranh chủ đề.
- GV tạo tình huống hoặc đặt câu hỏi để HS khám phá và nhận biết âm thanh dài – ngắn khác nhau.

Tình huống:

- Trên đường em đi đến trường, em gặp một tình huống phải dừng đèn đỏ báo tín hiệu tàu hỏa sắp

41

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh mô tả các sự vật có âm thanh dài – ngắn;
- Bảng tương tác (nếu có);
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và tạo ra được âm thanh dài – ngắn của các sự vật trong bức tranh, từ đó bắt chước những sự vật có âm thanh dài – ngắn khác nhau trong cuộc sống.

chạy qua. Em hãy miêu tả lại âm thanh phát ra khi đoàn tàu đang chạy qua.

- Em được bố mẹ dẫn đi du lịch bằng máy bay, khi đến sân bay em nhìn thấy các máy bay đang bay lên và đáp xuống. Em hãy miêu tả lại âm thanh phát ra từ lúc máy bay chuẩn bị cất cánh đến khi bay lên trời.
 - Em hãy miêu tả một trải nghiệm của em về âm thanh phát ra từ các sự vật quen thuộc như: xe hơi, tàu thuỷ, con gà, con chim,...
- GV cho HS hoạt động theo nhóm, cùng nhau bắt chước âm thanh phát ra từ các sự vật mà nhóm đã tìm thấy trong bức tranh; sau đó so sánh để nhận biết âm thanh dài – ngắn phát ra từ các sự vật đó.
 - GV gợi ý cho các nhóm HS thi đua với nhau: tìm và bắt chước âm thanh dài – ngắn của các sự vật trong cuộc sống (con vật, phương tiện giao thông, thời tiết,...) nhóm nào tìm và bắt chước âm thanh dài – ngắn của các sự vật nhiều nhất thì sẽ thắng.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: giữ gìn nét đẹp truyền thống của dân tộc, giữ gìn vệ sinh môi trường, bảo vệ cây xanh, không xả rác,... cho HS.

- Nghe và vận động theo nhạc trích đoạn **Giao hưởng số 9**, chương 4 của Lüt-vich Van Bé-tô-ven (Ludwig Van Beethoven), chủ đề **Ngợi ca niềm vui** (*Ode to joy*)

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: Biết lắng nghe và vận động theo trích đoạn nhạc *Symphony No.9, Mov.4* (*Ode to joy*) của Beethoven.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

Gợi ý:

- GV sáng tạo mẫu vận động (bước đều, vỗ tay, gõ bàn...), thực hiện mẫu sau đó yêu cầu HS bắt chước lại động tác;
- GV mở nhạc, vận động theo nhạc tạo ra âm thanh đều đặn cùng với HS. Sau đó có thể yêu cầu HS tự thực hiện một mình hoặc theo nhóm nghe nhạc và vận động tạo ra âm thanh đều đặn.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần mот.V.1.2**.

Không nghe nhạc một cách thụ động, nên vừa nghe vừa thực hiện vận động cùng một lúc.

SẮP ĐẾN TẾT RỒI

Vừa phẩy

Nhạc và lời: Hoàng Văn

Sắp đến Tết rồi, đến trường rất vui. Sắp đến Tết
rồi, vỗ nhè rất vui. Mẹ đang may áo mới nhè.
ai cũng vui mừng ghê. Mùa xuân này em đã lớn,
biết đi thăm ông bà. (vỗ tay...)

- Em thường làm gì khi đến thăm ông bà và người thân vào dịp Tết?

42

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Sắp đến Tết rồi*; hiểu nội dung bài hát thông qua lời ca.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời. Nêu được tên bài hát.

Gợi ý:

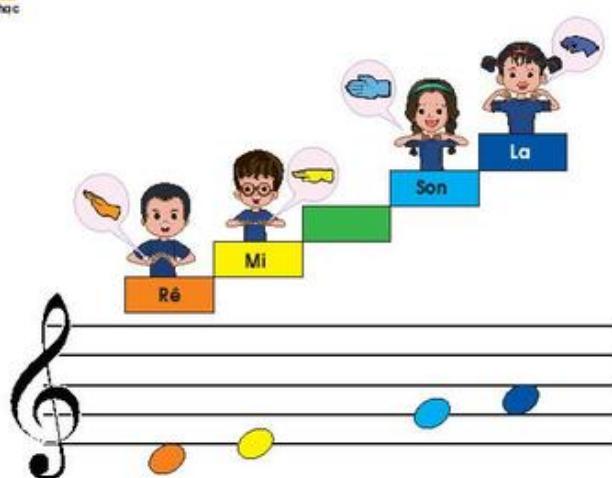
- GV cần giới thiệu thêm một số hình ảnh về Tết cổ truyền của dân tộc: cây đào, cây mai, mâm ngũ quả, bánh chưng, bánh tét,... Từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu mến quê hương, đất nước và văn hóa cổ truyền của dân tộc Việt.
- GV nên cho HS kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gõ đơn giản.

Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở **Phần mот.V.2.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước, nhân ái: yêu quê hương, yêu quý những người thân trong gia đình,... cho HS.

RÊ – MI – SON – LA

Mẫu 3 âm:

Mẫu 4 âm:

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

43

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Rê, Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay. Biết vận động và cảm thụ âm thanh theo nốt nhạc.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc. Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh dài – ngắn.

Phương pháp: Đọc nhạc bằng bàn tay (hand signs).

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi nghe âm thanh và đoán tên nốt nhạc. Ví dụ: GV đánh trên đàn các nốt mà HS đã học (Mi, Son, La) và yêu cầu HS đoán tên nốt. GV đánh mẫu 1 nốt nhạc sau đó HS nghe và đoán tên nốt. Tương tự với mẫu 2 nốt nhạc (không thực hiện quá 3 nốt).
- GV giới thiệu kí hiệu bàn tay nốt Rê và hướng dẫn HS luyện tập mẫu kí hiệu bàn tay nốt Rê.
- GV cho HS luyện tập mẫu 3 âm, 4 âm (theo như SGK) và yêu cầu HS tự tạo mẫu âm cho riêng mình.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Trích đoạn *Symphony No.9, Mov.4 (Ode to joy)* của Beethoven (PL, tr. 88);
- Văn bản nhạc bài hát *Sắp đến Tết rồi*, nhạc nền;
- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ gõ đơn giản;
- Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Track 8: Ode to joy

Track 9: Sắp đến Tết rồi

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Sắp đến Tết rồi*;
- Tạo ra mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động đúng động tác theo nhạc;
- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay;
- Nêu cảm nhận về trích đoạn *Symphony No.9, Mov.4 (Ode to joy)*

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay.

DUNG CU DAY HOC

- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
 - Nhạc cụ tambourine, trống con (cho GV và HS);
 - Nhạc nền bài hát *Sắp đến Tết rồi*.

- Vân đồng, cảm thụ và sáng tạo âm thanh ba nốt Mi, Son, La

- Nghe, vận động và cảm thụ theo âm thanh của nhạc cụ

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi âm nhạc 1: Vận động, cảm thụ và sáng tạo âm thanh ba nốt Mi, Son, La.

Hướng dẫn: Khi hát nốt Mi – **đặt tay lên bụng**, hát nốt Son – **đặt tay lên vai**, hát nốt La – **đặt tay lên tóc**. GV làm mẫu trước trò chơi, sau đó giải thích và hướng dẫn cho HS. GV hát nốt nào thì HS vận động theo động tác tương ứng. Đến khi HS thành thạo động tác, GV có thể mời một bạn HS thực hiện hát nốt nhạc để các bạn khác trong lớp vận động. Có thể chia nhóm để các HS chơi với nhau.

Trò chơi âm nhạc 2: Nghe, vận động và cảm thụ âm thanh ba nốt Mi, Son, La theo âm thanh của nhạc cụ.

Hướng dẫn: Khi nghe nốt **Mi – ngồi lên ghế**, nghe nốt **Son – đứng dậy**, nghe nốt **La – giơ cao hai tay**. GV làm mẫu trước trò chơi, sau đó giải thích và hướng dẫn cho HS. GV đánh trên đàn nốt nào thì HS nghe, cảm thụ và vận động theo động tác tương ứng.

Thông qua các trò chơi âm nhạc: vận động, nghe và cảm thụ âm thanh các nốt nhạc giúp HS nghe, nhận biết, cảm thụ và đọc được tên, cao độ của các nốt nhạc Mi, Son, La.

tem-bô-rin (tambourine) –
vỗ mặt tem-bô-rin

- Luyện tập gõ tem-bô-rin

- Luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát *Sắp đến Tết rồi*

Sắp đến Tết rồi, đến trường rất vui...

45

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được tambourine, trống con và vận động cơ thể (vỗ tay, vỗ đùi, giậm chân phải, giậm chân trái). Biết gõ đệm cho bài hát *Sắp đến Tết rồi*.

YCCD về năng lực âm nhạc: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi nghe và nhận biết âm thanh dài – ngắn. Ví dụ: GV thực hiện vận động để HS bắt chước nhận biết âm thanh dài – ngắn: **bơi - i** (kéo dài 2 phách), **chạy đều** (một phách), **bước** (một phách).
- GV nên đọc phách theo chữ tiết tấu (nốt đơn: ta, nốt móc đơn: ti).
- Ví dụ: **đơn đơn – đơn – đơn – đơn** đọc thành **ti ti – ta – ta – ta**
- GV giới thiệu vận động: giậm chân trái.
- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước, sau đó hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập.
- GV tổ chức cho HS thực hành mẫu luyện gõ đệm theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi; sau đó hướng dẫn HS gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Sắp đến Tết rồi* bằng song loan, trống con và vận động cơ thể.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ tambourine, trống con và vận động cơ thể theo mẫu thực hiện của GV;
- Nghe, vận động cơ thể và cảm thụ đúng với âm thanh các nốt nhạc.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Hình ảnh minh họa nhạc cụ trống con, trống cõm, trống cái hoặc sử dụng nhạc cụ thật.

Video clip 3: Biểu diễn trống lân

trống cõm

trống cái

- Nghe và xem biểu diễn trống lân vào dịp Tết

- Em hãy nêu cảm nghĩ sau khi xem múa lân.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số nhạc cụ trống Việt Nam

Mục tiêu: Nhận biết và nêu được tên một số nhạc cụ trống Việt Nam: *trống cõm, trống cái*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Nêu được tên của một số loại nhạc cụ phổ biến được học. Nhận biết được nhạc cụ khi xem biểu diễn.

Gợi ý:

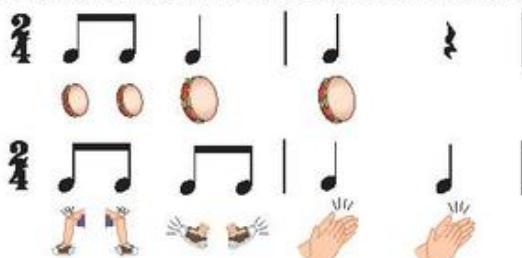
- GV có thể khởi động bằng trò chơi vận động cơ thể theo âm thanh của nhạc cụ. Ví dụ: GV gõ trống con, HS thực hiện động tác vỗ tay. GV gõ ra tiếng nào thì HS vỗ tay lại theo tiếng đó, nhanh hay chậm là do GV. Sau khi HS đã thành thạo, GV có thể mời một HS thực hiện gõ trống con và các bạn khác thực hiện động tác theo tiếng trống (có thể thay đổi động tác vận động cho sinh động).
- Giới thiệu một số nhạc cụ trống Việt Nam:
 - + **Trống cõm:** làm bằng gỗ, hình trụ dài và bịt da ở hai đầu. Mặt trống được phủ một lớp cõm mỏng; dùng tay vỗ vào mặt trống để tạo ra âm thanh.
 - + **Trống cái:** làm bằng gỗ, hình trụ và bịt da ở hai đầu, dùng dùi gỗ vào mặt trống để tạo ra âm thanh. Đây là nhạc cụ phổ biến tại Việt Nam.

GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

1. Làm theo những động tác trong hình:

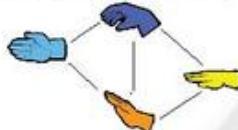
2. Thực hiện gõ tem-bé-rin và vận động cơ thể theo mẫu:

3. Gọi tên các loại nhạc cụ gõ sau:

4. Tạo hai mẫu 4 âm dựa trên các kí hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Khám phá âm thanh dài – ngắn
- b. Hát bài **Sắp đến Tết rồi**
- c. Nghe và vận động theo nhạc trích đoạn **Giao hưởng số 9, chương 4** của Lüt-vich Van Bé-tô-ven, chủ đề **Ngợi ca niềm vui**
- d. Nghe và xem biểu diễn trống lân vào dịp Tết

47

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, nhận biết các loại nhạc cụ gõ và cảm nhận nét đặc trưng của từng loại nhạc cụ.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.5.4**.

Cho các em nghe và xem biểu diễn trống lân vào ngày Tết. GV gợi ý hỏi về cảm nghĩ của HS sau khi nghe xong video biểu diễn trống lân.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: yêu quê hương, các giá trị truyền thống của dân tộc,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi năng lực nhằm giúp phát triển kỹ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Nghe nhạc, Hát, Thường thức âm nhạc,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá, nhận biết âm thanh chung quanh em.
- Biết lắng nghe và vận động theo nhạc *Chú voi con ở bản Đôn*.
- Hát được bài *Thật là hay*.
- Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Đô, Rê, Mi, Son, La theo ký hiệu bàn tay, và tự tạo mẫu âm theo cách riêng.
- Sử dụng được tambourine, trống con và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Thật là hay*.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

- Yêu thiên nhiên, môi trường sống, có những việc làm thiết thực bảo vệ thiên nhiên.
- Ham học hỏi, thích đọc sách để mở rộng hiểu biết.
- Bộc lộ được sở thích, khả năng của bản thân.
- Biết cố gắng hoàn thành phần việc mình được phân công và giúp đỡ các thành viên khác.
- Tư duy độc lập.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Bước đầu cảm nhận và nhận biết âm nhạc chung quanh.
- Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời. Nếu được tên bài hát.
- Bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.
- Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu:

- Khám phá, nhận biết âm nhạc chung quanh em.

YCCĐ về năng lực âm nhạc:

- Bước đầu cảm nhận và nhận biết âm nhạc chung quanh em.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bức tranh chủ đề.
- GV tạo tình huống hoặc đặt câu hỏi để HS khám phá và nhận biết âm nhạc có ở chung quanh mình.

Câu hỏi gợi ý:

- a. Thành phố của em có những phương tiện giao thông nào? Em có thể bắt chước lại âm thanh của những

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh mô tả các sự vật thể hiện âm thanh;
- Bảng tương tác (nếu có);
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và nhận biết sự vật có thể phát ra âm thanh trong bức tranh. Từ đó cảm nhận âm thanh cuộc sống chung quanh là một bản hòa tấu thú vị.

• Nghe và cảm thụ âm thanh quanh em

49

phương tiện giao thông đó?

- Em được bố mẹ dẫn đi du lịch bằng tàu hoả, khi đến sân ga em nhìn thấy các tàu hoả đang chạy. Em hãy diễn tả lại âm thanh phát ra lúc tàu hoả chạy rời sân ga.
 - Em đã bao giờ thấy và nghe các nghệ sĩ đường phố biểu diễn âm nhạc?
- GV cho HS bắt chước các âm thanh có trong bức tranh, sau đó chơi trò chơi cho: hòa tấu các âm thanh có trong bức tranh: xe cứu hoả – ồ e ò e, xe máy – pim pim, ca sĩ – là lá la, nhạc công – tình tính tang. GV phân nhóm, mỗi nhóm hát một mẫu âm thanh; GV chỉ tay đến nhóm nào thì nhóm đó hát mẫu âm thanh của mình;
 - GV hình thành cho HS có cảm nhận về âm thanh cuộc sống chung quanh là một bản hòa tấu thú vị.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: giữ gìn vệ sinh môi trường, bảo vệ cây xanh, không xả rác,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: Biết lắng nghe và vận động theo bài hát *Chú voi con ở bản Đôn*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bài hát;
- GV sáng tạo mẫu vận động bắt chước động tác đi của con voi và hướng dẫn cho HS;
- GV mở nhạc và yêu cầu HS cùng bắt chước theo GV thực hiện động tác đi của con voi.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

Không nghe nhạc một cách thụ động, nên vừa nghe vừa thực hiện vận động cùng một lúc.

• Nghe, vận động và cảm thụ bài hát *Chú voi con ở bản Đôn* – nhạc và lời: Phạm Tuyên

THẬT LÀ HAY

Vui tươi

Nhạc và lời: Hoàng Lan

- Em có thấy các con vật trở nên gần gũi với con người không? Vì sao em cần phải bảo vệ chúng?

50

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Thật là hay*; hiểu nội dung bài hát thông qua lời ca.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời. Nêu được tên bài hát.

Gợi ý:

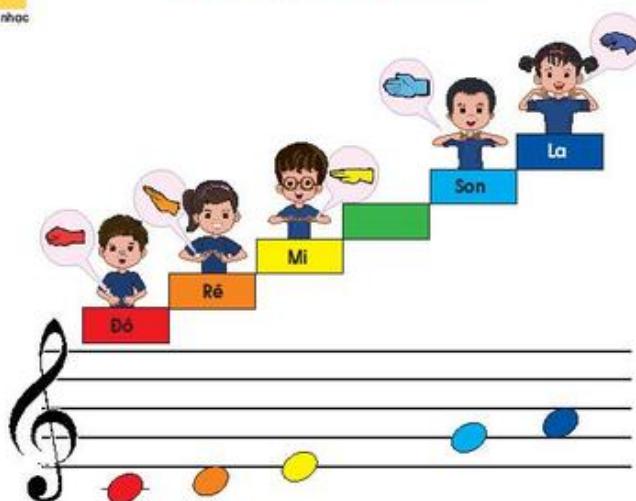
- GV cần giới thiệu thêm một số hình ảnh về muông thú: chim chóc; phong cảnh rừng cây,... Từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu mến quê hương, ý thức giữ gìn môi trường xanh sạch đẹp;
- GV nên cho HS kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gỗ đơn giản.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

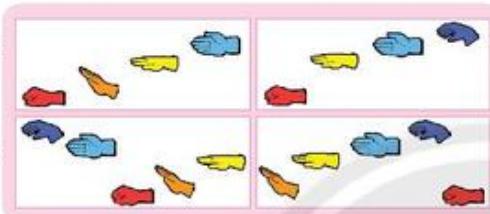
Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước, trách nhiệm: yêu thiên nhiên, bảo vệ các loài vật,... cho HS.

ĐÔ – RÊ – MI – SON – LA

Mẫu 4 âm:

• Thực hành đọc nhạc theo mẫu

51

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Đô, Rê,

Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay. Biết vận động và cảm thụ âm thanh theo nốt nhạc.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc

Phương pháp: Đọc nhạc bằng bàn tay (hand signs).

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi nghe âm thanh và đoán tên nốt nhạc. Ví dụ: GV đánh trên đàn các nốt mà HS đã học (Rê, Mi, Son, La) và yêu cầu HS đoán tên nốt. GV đánh từ 1 nốt nhạc sau đó lên 2 nốt nhạc (không thực hiện quá 3 nốt);
- GV giới thiệu và hướng dẫn HS luyện tập mẫu kí hiệu bàn tay nốt Đô. GV cho HS luyện tập mẫu 4 âm, mẫu 5 âm (theo như SGK) và yêu cầu HS tự tạo mẫu âm riêng cho mình.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần mốt.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc bài hát *Chú voi con ở bản Đôn* (PL, tr.92);
- Văn bản nhạc bài hát *Thật là hay*, nhạc nền;
- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ gỗ đơn giản;
- Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Track 10: Chú voi con ở bản Đôn

Track 11: Thật là hay

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Thật là hay*;
- Tạo ra mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động đúng động tác theo nhạc;
- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay;
- Nêu cảm nhận về bài hát *Chú voi con ở bản Đôn*.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ tambourine, trống con (cho GV và HS);
- Nhạc nền bài hát *Thật là hay*.

trống con - gõ tang trống

- Luyện tập gõ trống con

- Luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát *Thật là hay*

Nghe véo von trong vòm cây, hoa mi với chim oanh...

52

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được tambourine, trống con (tang trống) và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Sắp đến Tết rồi*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi vận động cơ thể theo âm thanh của nhạc cụ. Ví dụ: GV gõ song loan, HS thực hiện động tác gõ bàn. GV gõ ra tiếng nào thì HS gõ bàn lại theo tiếng đó, nhanh hay chậm là do GV. Sau khi HS đã thành thạo, GV có thể mời một HS thực hiện gõ tambourine và các bạn khác thực hiện động tác theo tiếng tambourine (có thể thay đổi động tác vận động cho sinh động).

- GV nên đọc phách theo chữ tiết tấu (nốt đơn: ta, nốt móc đơn: ti).

Ví dụ: đơn đơn – đen – đen – đen đọc thành ti ti – ta – ta – ta

- GV giới thiệu trống con (gõ tang trống);

- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước, sau đó hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập;

- GV tổ chức cho HS thực hành mẫu luyện gõ đệm theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi; sau đó hướng dẫn HS gõ đệm cho bài hát.

- Trò chơi vận động: Bản hoà tấu vui nhộn

Đếm	1	2	3	4
	tích	tắc	tích	tắc
	boong bính	boong	boong bính	boong
	xinh xịch	xinh xịch	xinh	xịch

- Nghe, cảm thụ và vận động theo âm thanh của nhạc cụ

1	2	3	4

53

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Thật là hay* bằng song loan, trống con và vận động cơ thể theo mẫu đã học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ tambourine, trống con (gõ tang trống) và vận động cơ thể theo mẫu thực hiện của GV;
- Nghe, vận động và cảm thụ với âm thanh các nhạc cụ.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi âm nhạc 2: Bản hoà tấu vui nhộn.

Hướng dẫn: GV có thể chia nhóm (hoặc cá nhân); mỗi nhóm (hoặc cá nhân) thực hiện một mẫu vận động như: đồng hồ – tích tắc, quả chuông – bong bính bong, tàu lửa – xinh xịch theo tiết tấu như trong SGK. Sau đó GV cho HS thực hiện hoà tấu với nhau, có thể hát theo dạng nối tiếp, móc xích,... Thông qua trò chơi giúp HS nghe, vận động và cảm thụ tiết tấu âm nhạc

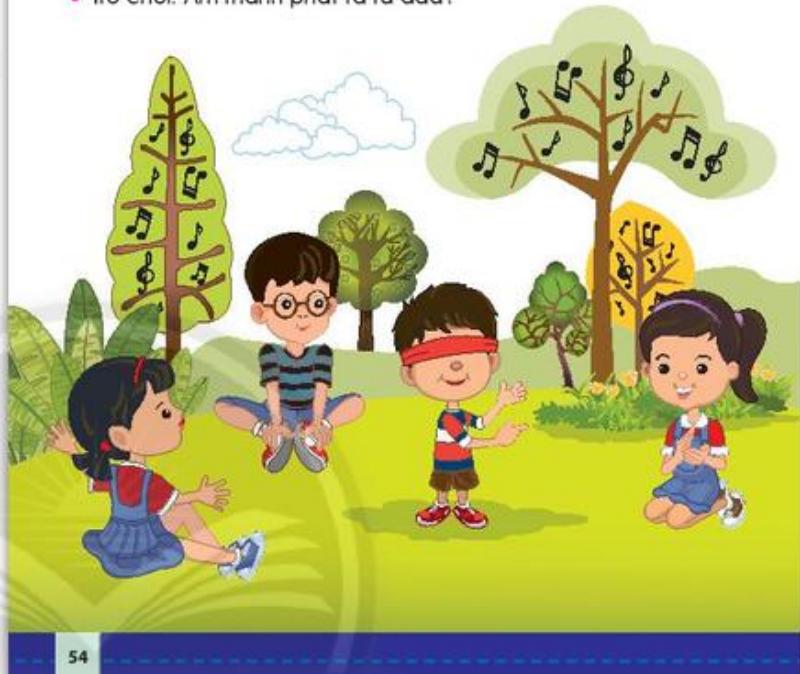
Hoạt động âm nhạc: GV cho HS nghe và vận động cơ thể (bước, vỗ tay,...) theo âm thanh của nhạc cụ (GV có thể dùng các nhạc cụ gõ đơn giản hoặc đàn phím). GV gõ nhạc cụ ra tiếng nào thì HS vận động cơ thể bước hoặc vỗ tay theo tiếng đó, nhanh hay chậm là do GV. Sau khi HS đã thành thạo, GV có thể mời một HS thực hiện gõ nhạc cụ và các bạn khác thực hiện vận động theo tiếng nhạc cụ. GV có thể hướng dẫn HS thực hiện vận động khác để thêm sinh động, không nhất thiết HS tất cả phải làm chung một mẫu vận động.

Thông qua hoạt động nghe, vận động theo nhạc cụ giúp HS phản xạ và tương tác được với âm thanh.

- Nghe, cảm nhận âm thanh và đoán tên nhạc cụ

- Trò chơi: Âm thanh phát ra từ đâu?

54

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi âm nhạc 1: Nghe, cảm thụ âm thanh và đoán tên nhạc cụ.

Hướng dẫn: Tất cả lớp nhìn hướng lên bảng, GV ở cuối lớp gõ/dánh các nhạc cụ thanh phách, song loan, trống con, đàn phím điện tử; sau đó yêu cầu cả lớp hoặc một HS nghe âm thanh và đoán tên của nhạc cụ đó. GV cũng có thể dùng đàn phím điện tử hoặc audio tiếng của các loại nhạc cụ để thực hiện trò chơi này. GV có thể mở rộng hơn khi cho HS nghe và gọi tên một số nhạc cụ khác; nhằm giúp HS nghe, cảm nhận và biết thêm các loại nhạc cụ như: violin, guitar, sáo,...

Thông qua trò chơi giúp HS hình thành kĩ năng nghe, cảm thụ và nhận biết được nhạc cụ.

Trò chơi âm nhạc 2: Âm thanh phát ra từ đâu?

Hướng dẫn: GV hướng dẫn và làm mẫu trước cho HS. GV cử một HS bất kì cầm nhạc cụ gõ (hoặc những vật dụng có thể tạo ra âm thanh) đứng ở một nơi nào đó trong lớp và gõ nhạc cụ. GV nhắm mắt, nghe và chỉ tay về hướng âm thanh vừa phát ra. GV yêu cầu một HS thực hiện lại trò chơi, bạn nào chỉ đúng về hướng có âm thanh phát ra thì được khen ngợi.

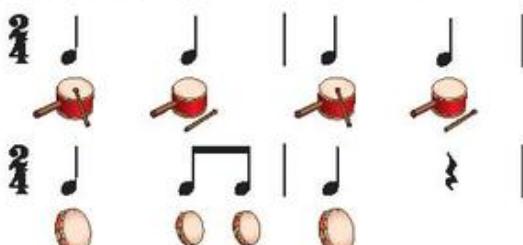
GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

1. Em hãy thực hiện trò chơi "Âm thanh phát ra từ đâu?" với bạn bằng cách tạo ra âm thanh từ tiếng vỗ tay, vỗ chân...

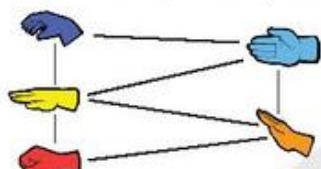
2. Em có thể nghe và đoán tên các nhạc cụ đã học.

3. Thực hiện gõ trống con, tem-bơ-rin theo mẫu.

4. Tạo mẫu 5 âm dựa trên kí hiệu nốt nhạc bàn tay theo sơ đồ sau:

5. Em thích nhất hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Hát bài **Thật là hay**
- b. Nghe, vận động và cảm thụ bài hát **Chú voi con ở bản Đôn**
- c. Chơi trò chơi âm nhạc
- d. Gõ trống con, tem-bơ-rin và vận động cơ thể để cho bài hát

55

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe, cảm thụ âm thanh và gọi tên được các nhạc cụ;
- Nghe, cảm thụ và nhận biết được hướng phát ra âm thanh.

Thông qua trò chơi giúp HS hình thành kĩ năng nghe, cảm thụ và nhận biết được hướng phát ra âm thanh.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi nâng lực nhằm giúp phát triển kĩ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề, nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Nghe nhạc, Hát,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

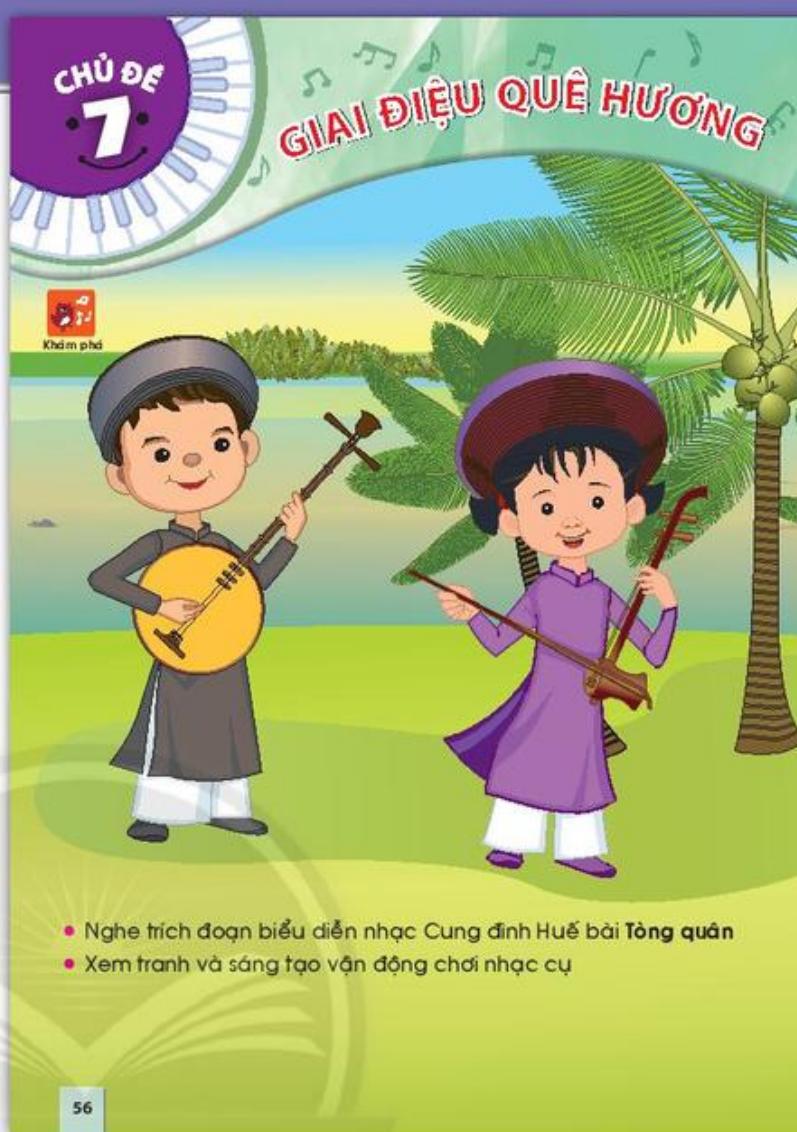
- **Trọng tâm:** Khám phá, nhận biết một số làn điệu dân ca và nhạc cụ dân tộc của Việt Nam.
- Biết lắng nghe và vận động theo bài đồng dao *Nu na nu nồng*.
- Hát được bài *Lí cây xanh*.
- Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Đô, Ré, Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay và tự tạo mẫu âm theo cách riêng.
- Biết nêu cảm nhận sau khi nghe câu chuyện âm nhạc *Thạch Sanh*.
- Sử dụng được tambourine, thanh phách và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Lí cây xanh*.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

- Yêu quê hương, yêu Tổ quốc, tôn trọng các biểu trưng của đất nước.
- Ham học hỏi, thích đọc sách để mở rộng hiểu biết.
- Có khả năng tổng kết và trình bày được những điều đã học.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của các tác phẩm âm nhạc: dân ca và nhạc cụ dân tộc.
- Biết chia sẻ hiểu biết về âm nhạc với người khác.
- Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Hát rõ lời và thuộc lời. Nêu được tên bài hát.
- Bước đầu đọc đúng cao độ và trưởng độ các nốt nhạc.
- Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- Nêu được tên các nhân vật yêu thích, kể lại được câu chuyện theo hình ảnh minh họa.

56

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: Khám phá, nhận biết thể loại nhạc Cung đình Huế và một số nhạc cụ dân tộc Việt Nam.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của các tác phẩm âm nhạc: dân ca và nhạc cụ dân tộc.

Gợi ý:

- GV cho HS xem một số video biểu diễn có các nhạc cụ dân tộc và một số làn điệu dân ca. Hướng HS đến việc hình thành tình cảm và nhận biết về nét đẹp của âm nhạc dân tộc thông qua việc tiếp xúc với nhạc cụ và nghe một số làn điệu dân ca nổi tiếng.

• Nghe, nhận biết và cảm thụ âm nhạc dân tộc

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh mô tả hình ảnh quê hương;
- Bảng tương tác (nếu có);
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh các làn điệu dân ca;
- Các nhạc cụ dân tộc trực quan;
- Nhạc cụ gỗ đơn giản;
- Trích đoạn nhạc Cung đình Huế: *Tòng quân* (PL, tr.93).

● Track 12: Tòng quân

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Phân biệt được âm thanh của một số loại nhạc cụ dân tộc và gọi tên;
- Nghe và vận động đúng động tác theo nhạc;
- Nêu cảm nhận của bản thân khi nghe trích đoạn nhạc Cung đình Huế

Câu hỏi gợi ý:

- a. Em đã từng nghe một số làn điệu dân ca nào? Em nghe trong hoàn cảnh nào?
- b. Em đã bao giờ xem video biểu diễn nhạc cụ dân tộc? ví dụ như: *cải lương, múa lân,...*
- c. Nhạc cụ dân tộc nào mà em đã từng được biết?
 - GV có thể giới thiệu một số nhạc cụ truyền thống của dân tộc, có thể lựa chọn những nhạc cụ là đặc trưng của từng vùng miền khác nhau.
 - GV cho HS nghe trích đoạn biểu diễn nhạc Cung đình Huế: *Tòng quân* (GV có thể lựa chọn một tác phẩm khác để thay thế).

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

Yêu cầu HS nhận biết và nêu tên được một số loại nhạc cụ dân tộc và tên một số bài hát dân ca mà em biết. Đó chính là những nét đặc trưng của âm nhạc dân tộc Việt Nam.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: yêu quê hương, các giá trị truyền thống của dân tộc,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: Biết lắng nghe và vận động theo bài đồng dao *Nu na nu nồng*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bài hát;
- GV hướng dẫn trò chơi *Nu na nu nồng*, sau đó mở nhạc để HS vừa nghe vừa thực hiện trò chơi.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2**.

Không nghe nhạc một cách thụ động, nên vừa nghe vừa thực hiện vận động cùng một lúc.

• Nghe và vận động theo bài *Nu na nu nồng* – đồng dao Bắc Bộ

LÍ CÂY XANH

Dân ca Nam Bộ
Sưu tầm và kiêm Trần Kế Tường

• Vì sao em không nên hái hoa, bẻ cành?

58

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Lí cây xanh*; hiểu nội dung bài hát thông qua lời ca.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời. Nêu được tên bài hát.

Gợi ý:

- GV cần giới thiệu hình ảnh miền Nam trù phú: sông nước, cánh đồng, ghe thuyền,... Từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu mến quê hương, ý thức giữ gìn những nét đẹp truyền thống của Việt Nam.
- GV nên cho HS kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gỗ đơn giản.

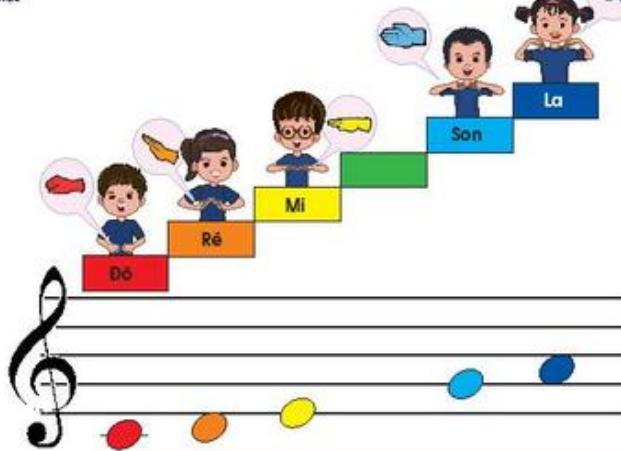
Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước, trách nhiệm: yêu thiên nhiên, bảo vệ các loài vật,... cho HS.

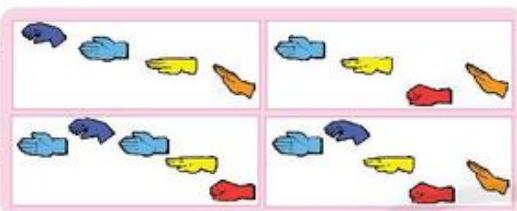

ĐÔ – RÊ – MI – SON – LA

Đọc nhạc

Mẫu 4 âm:

Mẫu 5 âm:

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

59

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Đô, Rê,

Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay. Biết vận động và cảm thụ âm thanh theo nốt nhạc.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.

Phương pháp: Đọc nhạc bằng bàn tay (hand signs).

Gợi ý:

- GV tổ chức trò chơi theo sơ đồ mẫu nốt nhạc kí hiệu bàn tay và yêu cầu các HS thực hiện.

Ví dụ: dựa vào sơ đồ trên, em hãy tự tạo một mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay của riêng mình.

- GV cho HS luyện tập mẫu 4 âm, mẫu 5 âm (theo như SGK) và yêu cầu HS tự tạo mẫu âm riêng cho mình.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần mот.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc bài đồng dao *Nu na nu nồng* (PL, tr.93);
- Văn bản nhạc bài hát *Lí cây xanh*, nhạc nền;
- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ gõ đơn giản;
- Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Track 13: Nu na nu nồng

Track 14: Lí cây xanh

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Lí cây xanh*;
- Tạo ra mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động đúng động tác theo nhạc;
- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay;
- Nêu cảm nhận về bài đồng dao *Nu na nu nồng*.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

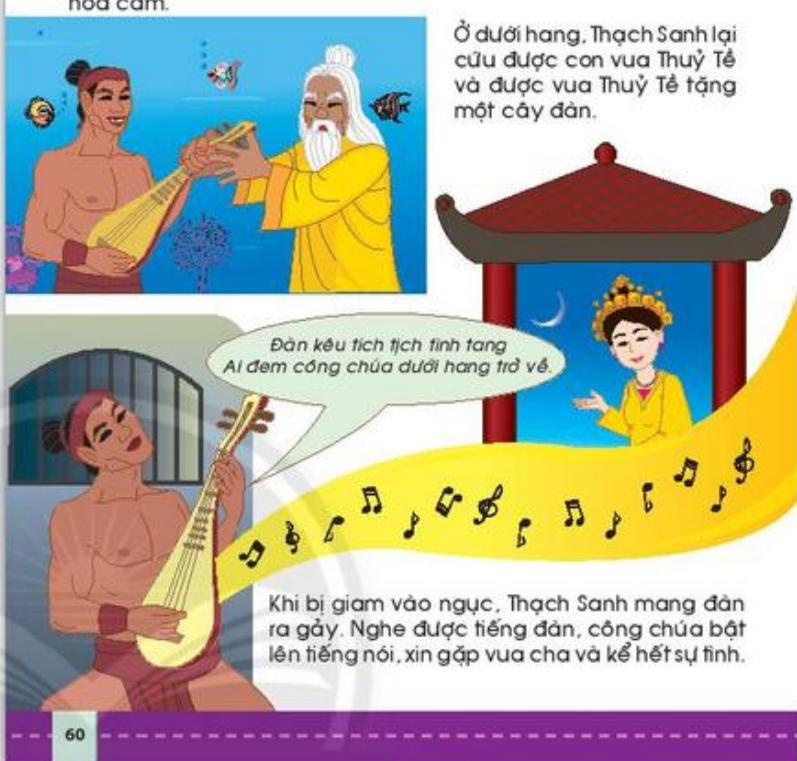
- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bảng tương tác;
- Tranh minh họa câu chuyện.

Video clip 4: Câu chuyện tiếng đàn Thạch Sanh

60

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Mục tiêu: Biết nêu cảm nhận sau khi nghe *Câu chuyện tiếng đàn Thạch Sanh*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Nêu được tên các nhân vật yêu thích, kể lại được câu chuyện theo hình ảnh minh họa.

Gợi ý:

- GV giới thiệu một số nhạc cụ truyền thống Việt Nam bằng hình ảnh hoặc nhạc cụ trực quan: tì bà, tranh, nhị,... GV cho HS nghe âm thanh của nhạc cụ hoặc đánh trên đàn để HS cảm nhận, trải nghiệm về nhạc cụ dân tộc Việt Nam;
- GV có thể dựa trên nội dung câu chuyện mà kể theo cách sáng tạo riêng của mình; chú ý cho HS hát nói lại 2 câu hát có trong câu chuyện: “Đàn kêu tịch tịch trả về” / “Đàn kêu bò kiếm về quê”.
- GV đặt câu hỏi phát triển phẩm chất cho HS sau khi học xong câu chuyện âm nhạc. Ví dụ: Trong truyện, Thạch Sanh đã làm gì để chống lại quân giặc của các nước chư hầu?...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.5.4**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: yêu quê hương, đất nước, yêu thiên nhiên,... cho HS.

Nhà vua lập tức bắt giam Lý Thông và gả công chúa cho Thạch Sanh.

Khi quân các nước chư hầu kéo đến vây thành, Thạch Sanh mang đàn ra gảy. Nghe tiếng đàn, quân giặc buông binh khí rút quân về nước.

- Qua câu chuyện, em thấy tác động của âm nhạc đối với cuộc sống như thế nào?

61

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được câu hát có trong câu chuyện.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Hiểu được khái quát nội dung câu chuyện âm nhạc và kể lại theo cách riêng.

CÂU CHUYỆN THẠCH SANH

Tác giả: Phan Trần Bàng
Phỏng theo truyện dân gian Thạch Sanh

Khi được Thạch Sanh cứu thoát khỏi hang đại bàng tinh, thấy Lý Thông lấp hang mưu hại Thạch Sanh, công chúa quá uất ức nên hoá câm.

Ở dưới hang, Thạch Sanh lại cứu được con trai vua Thuỷ Tề và được vua mời xuống thăm thủy cung. Vua Thuỷ Tề tặng chàng một chiếc đàn và đưa chàng về nơi gốc đa lều cũ.

Sợ lộ, Lý Thông vu oan cho Thạch Sành và giam chàng vào ngục tối. Trong ngục, Thạch Sanh lấy đàn ra gảy. **"Đàn kêu tích tịch tình tang. Ai đem công chúa dưới hang trở về".** Đàn kêu lúc dồn dập như mưa rơi, lúc réo rắt như suối chảy, khi êm đềm như gió thổi, khi thốn thức như tiếng người kể về nỗi oan của mình.

Trên lầu cao nghe được tiếng đàn, công chúa bật lên tiếng nói và xin vua cha cho gặp Thạch Sanh. Trước mặt vua cha, công chúa kể hết sự tình về nỗi oan của Thạch Sanh. Nghe xong, nhà vua tức giận liền hạ chỉ tống Lý Thông vào ngục và truyền lệnh gả công chúa cho Thạch Sanh.

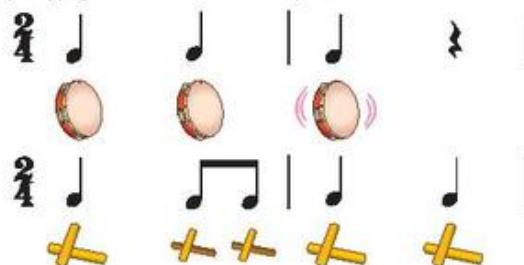
Nghe tin Thạch Sanh cưới công chúa, mười tám nước chư hầu ghen tức kéo quân đến đánh. Quân giặc đông nghịt vây kín cả thành. Vua sai Thạch Sanh đem quân chống giặc. Trên lầu cao, Thạch Sanh lại lấy đàn ra gảy. **"Đàn kêu bỏ kiềm quăng thương. Ra xe, cưới ngựa lên đường về quê".** Tiếng đàn lúc nỉ non tha thiết, khi đầm ấm thân thương khiến giặc rã rời lui quân về nước.

Được vua cha nhường ngôi, Thạch Sanh chăm lo việc nước. Người người chịu khó làm ăn, nhà nhà yên vui no ấm, đất nước yên vui thái bình.

tem-bơ-rin (tambourine) –
rung tem-bơ-rin

• Luyện tập gõ tem-bơ-rin, thanh phách

• Luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

• Thực hành đệm cho bài hát Lí cây xanh

Cái cây xanh xanh, thì lá cũng xanh...

62

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được tambourine, thanh phách và vận động cơ thể (vỗ tay, vỗ đùi, giậm chân). Biết gõ đệm cho bài hát *Lí cây xanh*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

Gợi ý:

- GV trình chiếu video biểu diễn nhạc cụ dân tộc trong đó có một số nhạc cụ như: thanh phách, mõ, trống,... yêu cầu HS nhận biết và nêu tên một số nhạc cụ trên.
- GV nên đọc phách theo chữ tiết tấu (nốt đơn: ta, nốt móc đơn: ti).

Ví dụ: đen – đơn đơn – đen – lặng đen đọc thành **ta – ti ti – ta – um** (um: ngậm môi miệng, không phát ra tiếng)

- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước, sau đó hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập.
- GV tổ chức cho HS thực hành mẫu luyện gõ đệm theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi, sau đó hướng dẫn HS gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

1. Chọn ra những hình có các bạn nhỏ hoạt động âm nhạc.

a.

b.

c.

2. Em hãy hát và thực hiện lại trò chơi **Nu na nu nồng**.

3. Tạo hai mẫu gõ tiết tấu bằng các nhạc cụ sau:

4. Tạo hai mẫu 5 âm dựa trên kí hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Hát bài **Lí cây xanh**
- b. Nghe và vận động theo bài đồng dao **Nu na nu nồng**
- c. Nghe câu chuyện **Tiếng đàn Thạch Sanh**
- d. Khám phá và thể hiện cách chơi nhạc cụ

63

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi năng lực nhằm giúp phát triển kĩ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề, nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Nghe nhạc, Hát, Thường thức âm nhạc,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát **Lí cây xanh** bằng thanh phách, trống con và vận động cơ thể theo mẫu đã học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, tambourine và vận động cơ thể theo mẫu thực hiện của GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

**THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 3 tiết
MỤC TIÊU**

- **Trọng tâm:** Khám phá, nhận biết được các trò chơi dân gian, bài hát đồng dao Việt Nam.
- Biết lắng nghe và vận động theo nhạc điệu Xoè - *dân gian Thái*.
- Hát được bài hát *Tập tâm vông*
- Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Đô, Rê, Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay và tự tạo mẫu âm theo cách riêng.
- Sử dụng thanh phách, tambourine, trống con và vận động cơ thể để hòa tấu và gõ đệm cho bài *Tập tâm vông*.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

- Yêu thiên, môi trường sống, yêu quê hương đất nước.
- Có ý thức bảo quản, giữ gìn đồ dùng học tập.
- Yêu quý bạn bè. Biết cách kết bạn và giữ gìn tình bạn.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác; năng lực sáng tạo.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của các tác phẩm âm nhạc: đồng dao và trò chơi dân gian.
- Biết chia sẻ hiểu biết về âm nhạc với người khác, biết biểu diễn các tiết mục âm nhạc với hình thức phù hợp.
- Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Hát rõ lời và thuộc lời. Nếu được tên bài hát.
- Bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.
- Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

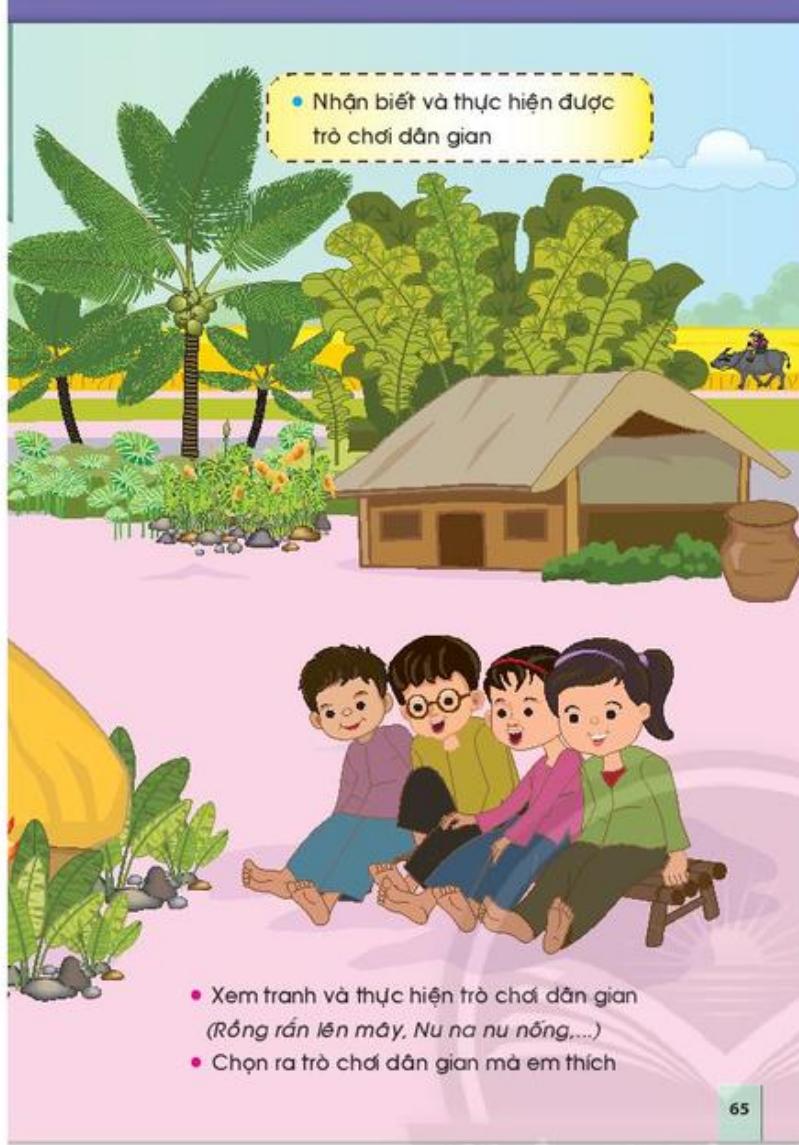
TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: Khám phá, nhận biết được các trò chơi dân gian, bài hát đồng dao Việt Nam.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của các tác phẩm âm nhạc: đồng dao và trò chơi dân gian.

Gợi ý:

- GV cho HS nghe một số video biểu diễn trò chơi dân gian. Hướng HS đến việc hình thành tình cảm và nhận biết về đồng dao thông qua các trò chơi dân gian.
- GV cho HS chơi một số trò chơi dân gian đơn giản (tùy vào tình hình thực tế để thực hiện)

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh chủ đề;
- Video/hình ảnh minh họa các trò chơi dân gian;
- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ gõ đơn giản;
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động đúng động tác theo nhạc;
- Phân biệt thực hiện được một số trò chơi dân gian.
- Nêu cảm nhận của bản thân khi chơi các trò chơi dân gian.

Câu hỏi gợi ý:

- a. Em đã từng nghe một số bài hát đồng dao nào? Em nghe ở đâu? Nghe khi nào?
 - b. Em đã bao giờ xem video trò chơi dân gian? ví dụ như: *rồng rắn lên mây, nu na nu nồng, tập tắm vông, úp lá khoai,...*
 - c. Trò chơi dân gian nào mà em đã từng chơi?
- GV giới thiệu và hướng dẫn cho HS một số trò chơi dân gian đơn giản;
 - GV cho HS thực hiện theo nhóm, tự tổ chức và chơi một trò chơi dân gian.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

Yêu cầu HS nhận biết và nêu tên được một trò chơi dân gian và tên một số bài hát đồng dao Việt Nam

Lồng ghép giáo dục phẩm chất nhân ái, trách nhiệm: yêu quý bạn bè, rèn luyện sức khoẻ,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: Biết lắng nghe, vận động theo nhạc điệu Xoè – dân gian Thái (Tây Bắc) và thực hành trò chơi dân gian.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bài hát,
- GV hướng dẫn trò chơi Xoè Thái, sau đó mở nhạc để HS vừa nghe vừa thực hiện trò chơi.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

Không nghe nhạc một cách thụ động, nên vừa nghe vừa thực hiện vận động cùng một lúc.

• Nghe và vận động theo điệu Xoè – dân gian Thái (Tây Bắc)

TẬP TÂM VÔNG

Nhạc: Lê Hữu Lộc
Lời: Đồng dao Nam Bộ

- Vì sao em thích hát và chơi trò chơi với bài đồng dao **Tập tâm vòng**?

66

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Tập tâm vòng* và thực hành trò chơi.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Hát rõ lời và thuộc lời. Bước đầu hát với hình hình thức tốp ca. Nêu được tên bài hát.

Gợi ý:

- GV cần giới thiệu hình ảnh các em nhỏ chơi các trò chơi dân gian... Từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu mến quê hương, ý thức giữ gìn những nét đẹp truyền thống thông qua các trò chơi dân gian và hát đồng dao;
- GV cho HS thực hiện trò chơi dân gian kết hợp với hát đồng dao hoặc dùng nhạc cụ gỗ, vận động cơ thể kế hợp với hát đồng dao. Ví dụ: GV cho HS thực hiện lại trò chơi dân gian *Tập tâm vòng*.

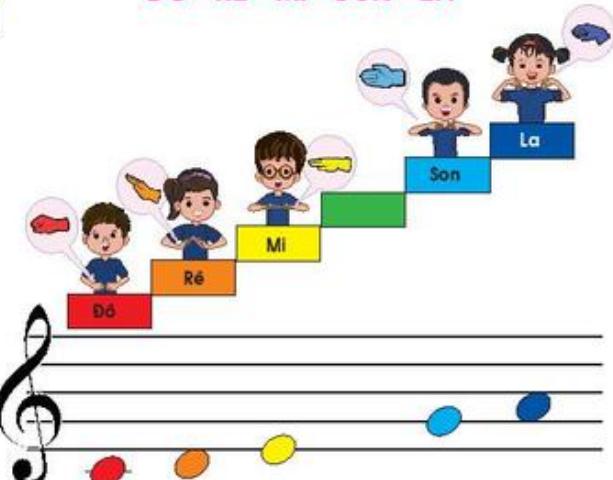
Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước, trách nhiệm: yêu thiên nhiên, bảo vệ các loài vật,... cho HS.

ĐÔ - RÊ - MI - SON - LA

Đọc nhạc

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

- Tạo mẫu 4 âm và 5 âm dựa trên kí hiệu nốt nhạc bàn tay

67

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: Nhận biết và đọc được cao độ các nốt

Đô, Rê, Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay. Biết vận động và cảm thụ âm thanh theo nốt nhạc.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu đọc đúng cao
đô và trưởng đô các nốt nhạc.

Phương pháp: Đọc nhạc bằng bàn tay (hand signs).

Gói vé

- GV tổ chức trò chơi theo sơ đồ mẫu nốt nhạc kí hiệu bàn tay và yêu cầu các HS thực hiện.

Ví dụ: dựa vào các mẫu ký hiệu bàn tay, em hãy tự tạo một mẫu 5 âm gồm 5 nốt nhạc của riêng mình.

- GV cho HS luyện tập mẫu 4 âm, mẫu 5 âm (theo như SGK) và yêu cầu HS tự tạo mẫu âm riêng cho mình.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần môt.V.3.2.**

DUNG CU DAY HOC

- Nhạc điệu Xoè (PL, tr.89);
 - Hình ảnh minh họa các trò chơi dân gian;
 - Văn bản nhạc bài đồng dao *Tập tâm vông*, nhạc nền;
 - Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
 - Nhạc cụ gõ đơn giản;
 - Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

 Track 15: Tập tám vông

Track 16: Điêu Xoè - dân gian Thái

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài dao *Tập tâm vong*;
 - Tạo ra mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động đúng động tác theo nhạc;
 - Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo ký hiệu bàn tay;
 - Nêu cảm nhận của bản thân khi nghe nhạc điệu Xòe kết hợp trò chơi dân gian.

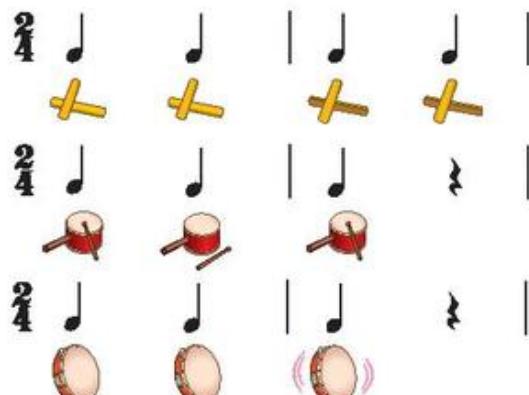
Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay;
 - Sáng tạo hát đồng dao kết hợp với nhạc cụ gõ hoặc vân động cơ thể.

• Luyện tập gõ thanh phách, trống con, tem-bô-rin

Nhạc cụ

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc cụ thanh phách, trống con, tambourine;
- Nhạc nền bài *Tập tắm vông*.

• Luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

• Thực hành đệm cho bài đồng dao *Tập tắm vông*

--- 68 ---

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được tambourine, trống con, thanh phách và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Tập tắm vông*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách, thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng vận động cơ thể theo bài hát đồng dao đã học hoặc hát đồng dao kết hợp với nhạc cụ gõ đơn giản.
- GV nên đọc phách theo chữ tiết tấu (nốt đơn: ta, nốt móc đơn: ti).

Ví dụ: **đen – đen – đơn đơn – đen** đọc thành **ta – ta – ti ti – ta**

- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước, sau đó hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập.
- GV tổ chức cho HS thực hành mẫu luyện gõ đệm theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi, sau đó hướng dẫn HS gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

- Thực hiện lại trò chơi dân gian **Tập tâm vông** với các bạn.
- Sáng tạo mẫu vận động cơ thể theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4 với các động tác sau:

- Sáng tạo mẫu gõ tiết tấu bằng các nhạc cụ sau:

- Chọn một tên nốt Đô, Rê, Mi, Son, La để thay cho mỗi dấu chấm hỏi (?); sau đó đọc nhạc với kí hiệu bàn tay.

- Em thích nhất hoặt đồng âm nhạc nào trong chủ đề này?
 - Chơi và hát đồng dao **Tập tâm vông**
 - Khám phá các trò chơi dân gian
 - Nghe và vận động theo điệu Xoè – dân gian Thái
 - Thực hành gõ đệm cho bài **Tập tâm vông**

69

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát **Tập tâm vông** bằng thanh phách, trống con, tambourine và vận động cơ thể theo mẫu đã học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, tambourine, trống con và vận động cơ thể theo mẫu thực hiện của GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi năng lực nhằm giúp phát triển kỹ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề, nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Nghe nhạc, Hát,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

ÔN TẬP HỌC KÌ II

1. Em hãy chọn hình thể hiện hoạt động tạo ra âm nhạc.

a.

b.

c.

2. Sự vật nào trong mỗi hình sau có thể phát ra âm thanh dài?

a.

b.

c.

3. Em thích loại nhạc cụ nào nhất?

a.

b.

c.

d.

1. Em hãy thực hiện vận động (vỗ tay / vỗ đùi / bước điệu ...) theo nhạc trích đoạn **Giao hưởng số 9, chương 4** của Lüt-vich Van Bé-tô-ven, chủ đề **Người ca niềm vui**.

2. Em hãy vận động cùng thầy/cô theo nhạc bài **Chú voi con ở bản Đôn**, điệu **Xoè** – dân gian Thái

3. Bài đồng dao **Nu na nu nồng** thuộc miền nào?

Em hãy hát và vỗ tay theo phách / nhịp các bài hát sau:

- Sắp đến Tết rồi
- Thát lá hay
- Lí cây xanh
- Tập tắm vông

70

TỔ CHỨC ÔN TẬP, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ HỌC KÌ II

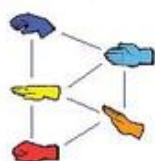
Mục tiêu: Giúp HS tái hiện lại các nội dung bài học đã được học trong học kì II.

Gợi ý:

– Nội dung trên SGK chỉ mang tính minh họa những dạng câu hỏi bài tập để giúp ôn lại các nội dung đã học. GV cần linh động và xây dựng nội dung đánh giá phù hợp với năng lực của HS, đồng thời bảo đảm nội dung kiến thức thông qua việc vận dụng sáng tạo của HS vào một vấn đề cụ thể. Hình thức kiểm tra theo cá nhân hoặc theo nhóm, lưu ý lồng ghép giáo dục phẩm chất cho HS.

Em hãy tạo mẫu 4 âm và 5 âm dựa trên các kí hiệu nốt nhạc
bản tay theo sơ đồ sau:

1. Tạo bốn mẫu gõ tiết tấu bằng các nhạc cụ sau:

2. Tạo bốn mẫu vận động cơ thể theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4 với
các động tác sau:

3. Thực hiện lại bài thực hành gõ đếm cho các bài hát sau:

- Sắp đến Tết rồi
- Thật là hay
- Lí cây xanh
- Tập tắm vông

Thường thức
đam mê

1. Em hãy gọi tên các nhạc cụ sau:

2. Thạch Sanh đã làm gì khiến công chúa nói được và quân giặc
bỏ chạy?

a. Thạch Sanh đánh trống

b. Thạch Sanh hát

c. Thạch Sanh gảy đàn

71

- Các câu hỏi đánh giá cần xây dựng có tính mức độ như:

- + Em có thể làm được...?
- + Em có thể bắt chước / mô phỏng ...?
- + Em có thể tự thực hiện mẫu...?
- + Em có thể tự sáng tạo một mẫu...?
- + Em có thể tự sáng tạo và biểu diễn....?

- Tuỳ vào năng lực của bản thân mà HS sẽ có những câu trả lời phù hợp.

- Nên khuyến khích các em tự tin trong việc tự hiện hoặc kết hợp cùng với bạn,...

Phụ lục

BẢN NHẠC DÙNG TRONG PHẦN NGHE NHẠC

ODE TO JOY

Nhạc chủ đề Chương 4, *Giao hưởng số 9*

Moderato

Ludwig van Beethoven

Musical score for Ode to Joy, measures 1-4. The score consists of two staves: treble clef and bass clef. Measure 1 starts with a forte dynamic (f). Measures 2-4 show a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The bass staff has sustained notes throughout.

Musical score for Ode to Joy, measures 5-8. The score continues with the same two-staff format. Measure 5 begins with a forte dynamic (f). Measures 6-8 show a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The bass staff has sustained notes throughout.

Musical score for Ode to Joy, measures 9-12. The score continues with the same two-staff format. Measure 9 begins with a piano dynamic (mp). Measures 10-12 show a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The bass staff has sustained notes throughout. Dynamics include crescendo (cresc.) and ritardando (rit.).

Musical score for Ode to Joy, measures 13-16. The score continues with the same two-staff format. Measure 13 begins with a forte dynamic (f). Measures 14-16 show a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The bass staff has sustained notes throughout. Dynamics include ritardando (rit.).

HÁT TO, HÁT NHỎ

Nhạc và lời: Lê Quốc Thắng

Ta hát to hát nhò nhò nhò.

Rồi mình ngồi kể chuyện cho nhau nghe.

Ô ô ô ô ô ô ô ô.

Ta vui ca hát hát cho vui đời ta.

ĐIỆU XOÈ

Nhạc dân gian dân tộc Thái

SURPRISE SYMPHONY

Trích Giao hưởng số 94

Moderato

Joseph Haydn

Musical score for the first system of the Surprise Symphony. The score consists of two staves: treble and bass. The key signature is common time (C). The tempo is indicated as 'Moderato'. Dynamics include 'p' (piano) and 'sfz' (sforzando). The bass staff has a sustained note with a fermata.

Musical score for the second system of the Surprise Symphony. The score consists of two staves: treble and bass. The key signature changes to A major (two sharps). The bass staff has a sustained note with a fermata. Dynamics include 'sfz' (sforzando).

Musical score for the third system of the Surprise Symphony. The score consists of two staves: treble and bass. The key signature changes to E major (one sharp). The bass staff has a sustained note with a fermata. Dynamics include 'mf' (mezzo-forte) and 'dim.' (diminuendo).

Musical score for the fourth system of the Surprise Symphony. The score consists of two staves: treble and bass. The key signature changes to C major. The bass staff has a sustained note with a fermata. Dynamics include 'mp' (mezzo-piano), 'cresc.', 'mf' (mezzo-forte), and 'dim.'

QUỐC CA VIỆT NAM

Nhạc và lời: Văn Cao

Đoàn quân Việt Nam đi chung lòng cứu quốc. Bước chân
(Đoàn quân Việt) Nam đi sao vàng phát phói. Dắt giống
dòn vang trên đường gập ghềnh xa. Cờ in máu chiến thắng mang hồn
nòi quê hương qua nơi lầm than. Cùng chung sức phẫn đấu xây đời
nước. Súng ngoài xa chen khúc quân hành ca. Đường vinh
mới. Đứng đều lên gông xích ta đậm tan. Từ bao
quang xây xác quân thù. Thắng gian lao cùng nhau lập chiến
lâu ta nuốt căm hòn. Quyết hi sinh đời ta tươi thắm
khu. Vì nhân dân chiến đấu không ngừng, tiến mau
hơn. Vì nhân dân chiến đấu không ngừng, tiến mau
ra sa trường. Tiến lên cùng tiến lên, nước non Việt
ra sa trường. Tiến lên cùng tiến lên, nước non Việt
Nam ta vững bền. Đoàn quân Việt...
Nam ta vững...
...bền.

CHÚ VOI CON Ở BẢN ĐÔN

Nhạc và lời: Phạm Tuyên

The musical score consists of six staves of music in G clef, common time, with a key signature of one flat. The lyrics are written below each staff in Vietnamese. The music features various note values including eighth and sixteenth notes, with some notes having stems pointing up and others down. The lyrics describe a young elephant's life in a village, mentioning its growth, activities like eating and playing, and its strength and speed.

Chú voi con ở Bản Đôn
(Chú) ... voi con thật là khôn.
Chưa có Quen thiểu
ngà nén còn trẻ con. Từ rừng già chú đến với
nhi khắp vùng Bản Đôn. Đầu gặt gù, đưa vãy cái
người. Văn ham ăn với lại ham chơi.
vòi. Khéo dung đưa theo nhịp chiêng vui.
Voi con ơi! Voi con ơi! Mau lớn
Voi con ơi! Voi con ơi! Mau lớn
nhanh có đôi ngà to. Có sức đi khắp miền rừng
nhanh có thân mình to. Khắp chốn Tây Nguyên cần nhiều
xa. Kéo gỗ cho buôn làng cửa ta.
voi. Góp sức xây buôn làng đẹp...
Chú...
...tươi. Voi ơi, voi ơi!

NU NA NU NỐNG

Đồng dao Bắc Bộ

Musical notation for 'Nu Na Nu Nống' in G clef, 4/4 time. The lyrics are aligned with the notes.

Nu na nu nồng. Đánh...
...trống Mở...
...cuộc Thi...
...chân Chân...
...ai Gót...
...đò Không...
...bắn Được...
...vào trống.

TÒNG QUÂN

Nhạc Cung đình Huế
Biên soạn: Bửu Lộc

Nhịp vừa, mạnh mẽ

Musical notation for 'Tòng Quân' in G clef, common time. The lyrics are aligned with the notes.

Miền Đông Á nước Nam minh một nước hùng
anh. Nền văn hiến hun đúc thành biết mây tài
năng. Nào Lê Lợi Quang Trung. Nào Hưng Đạo, Trung
Vương. Tài oanh liệt gây nên nhiều sự
nghiệp. Dẫu anh hùng hào kiệt sáng chói đèn ngày nay.

BÀI HÁT THAY THẾ

CHÀO NGƯỜI BẠN MỚI ĐẾN

Nhạc và lời: Lương Bằng Vinh

Chào người bạn mới đến. Góp thêm một niềm vui.
Chào người bạn dễ mến. Góp thêm một cuộc đời. Đến đây
vui, đến đây chơi, là vườn hoa muôn màu muôn sắc. Đến đây
vui, đến đây chơi, là bài ca thăm thiết tình người.

CHIM HÓT CHÀO EM

Nhạc: Phan Trần Bảng

Lời: Hoàng Lân

Chim kêu ríu ra ríu rít trên cành xoan. Con chim hót
gì mà lòng em xốn xang. Chim kêu ríu ra ríu rít
trên cành hoa. Con chim hót mừng đón chào em tôi trường.

CHIM GI?

Nhạc và lời: Đặng Nhất Mai

Xúc xác xúc xé, vui vẻ bên nhau, chim sẻ chim
ri chim gì ăn lúa, chim gì ăn lúa chim gì bắt
sâu? Xúc xác xúc xé, vui vẻ bên nhau, tôi hiểu ra
ngay chim gì ăn lúa, chim sẻ ăn lúa, chim ri bắt sâu.

CHÚ CHIM NHỎ DỄ THƯƠNG

Nhạc Pháp

Lời Việt: Hoàng Anh

Lại đây hỡi chú chim nhỏ xinh dễ thương này.
Lại đây hỡi chú chim nhỏ xinh dễ thương.
Mời bạn cùng hòa nhịp câu hát. Chim líu lo hót theo vang lừng.
Chim ơi chim mời bạn hiền. Cắt tiếng hát nào bạn hiền. Á!

GÀ GÁY TE TE

Dân ca Cống

Sưu tầm: Huy Trần, Hữu Thu

Kí âm, phỏng dịch: Huy Trần

Con gà gáy le té le sáng rồi ai ơi,

gáy té le té le sáng rồi ai ơi.

Nắng sớm lên rồi dậy đi mau đã sáng rồi ai ơi.

Rừng và nương xanh đã sáng rồi ai ơi.

LÍ BÔNG SEN

Dân ca Vĩnh Long

Kí âm: Lư Nhất Vũ

Lời mới: Lê Giang

Ai bằng đi Châu bằng Đốc Nam bằng Vang.

Đi ý qua Đồng Tháp bạt ngàn bông bằng

sen, thấy bạt ngàn bông bằng sen.

VÀO RỪNG HOA

Nhạc và lời: Việt Anh

The musical score consists of five lines of music in common time (indicated by '2'). The first line starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: Cầm tay nhau cùng đi chơi, đi khắp nơi hái. The second line starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: bông hoa tươi. Vào đây chơi rừng hoa tươi, chim líu lo hót. The third line starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: nghe vui vui. Vào rừng xem hoa nghe tiếng chim rùng. The fourth line starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: vui ca. Tìm vài bông hoa cùng hái đem về nhà. The fifth line starts with a quarter note followed by eighth notes.

BẦU VÀ BÍ

Nhạc: Phạm Tuyên
Lời: Ca dao cổ

The musical score consists of five lines of music in common time (indicated by '2'). The first line starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: Trái bầu xanh, trái bí xanh, theo gió trong. The second line starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: lành cát tiếng hát vui chung. Bầu ơi thương láy bí cùng, tuy. The third line starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: rằng khác giống nhưng chung một giàn. Bầu ơi thương. The fourth line starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: láy bí cùng, tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tài liệu trong nước:

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông - Môn Âm nhạc*. Hà Nội.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*. Hà Nội.
3. Nguyễn Đăng Bửu (2019), *Bô gõ cơ thể - từ khái niệm đến ứng dụng trong giáo dục âm nhạc*. Tạp chí khoa học Đại học Sư phạm thành phố Hồ Chí Minh.
4. Hồ Ngọc Khải (2012), *Khái quát một số phương pháp dạy học âm nhạc cho trẻ em tại Hoa Kỳ hiện nay*. Hội thảo khoa học về dạy học Âm nhạc, Mĩ thuật, Thể dục ở trường phổ thông tại Hải Phòng. Bộ Giáo dục và Đào tạo.
5. Nguyễn Minh Thuyết (chủ biên) (2019), *Hỏi đáp về Chương trình Giáo dục phổ thông (quyển 1)*. Nxb Đại học Sư phạm.
6. Lê Anh Tuấn, Đỗ Thanh Hiên, Hồ Ngọc Khải (2019), *Hướng dẫn dạy học môn Nghệ thuật tiểu học theo Chương trình giáo dục phổ thông mới - Phần Âm Nhạc*. Nxb Đại học Sư phạm Hà Nội.

Tài liệu nước ngoài:

7. Authors (2005), *Spotlight on Music 1*, Mc Graw-Hill.
8. Bennett, P. D. (2005), *So, why Sol-Mi?*, *Music Educators Journal*, 91(3). Được truy lục từ <https://doi.org/10.2307/3400075>
9. Campbell, P. S. (1991), “*Rhythmic movement and public school education: progressive views in the formative years*”. *American Music Education*, 19, 12-22.
10. David Birrow (2014), *The Bucket Book: A Junkyard Percussion Manual*, Alfred Music Publishing.
11. Eric Peter Stead, Dr. Eugene Dairianathan (2015), *First Steps to Music 1*, Star Publishing Pte.
12. Richard Filz (2014), *Body Percussion Sounds and Rhythms: A Comprehensive Training System*, Alfred Music Publishing GmbH.
13. Virginia Hoge Mead (1994), *Dalcroze Eurhythmics: In Today's Music Classroom*, Kent State University.

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập PHAN XUÂN THÀNH

Biên tập nội dung: NGUYỄN ĐĂNG BƯU – TRẦN THỊ NGỌC HẠNH

Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN MẠNH HÙNG

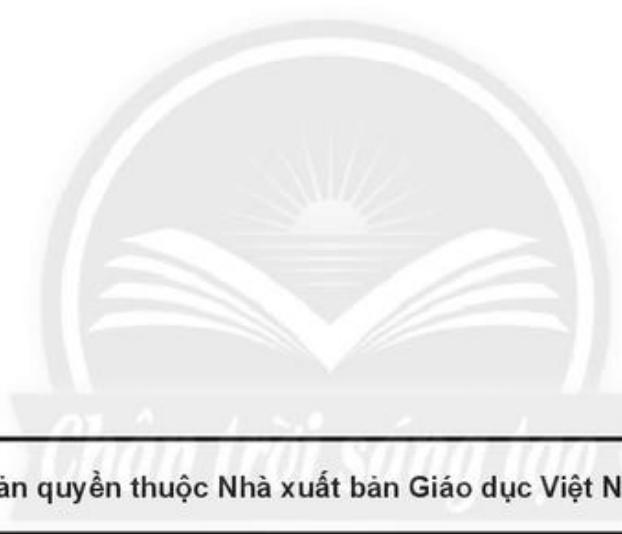
Thiết kế sách: NGUYỄN MẠNH HÙNG

Trình bày bìa: NGUYỄN MẠNH HÙNG

Minh họa: NGUYỄN MẠNH HÙNG

Sửa bản in: NGUYỄN ĐĂNG BƯU – TRẦN THỊ NGỌC HẠNH

Chế bản: BÙI THỊ NGỌC LAN

Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

ÂM NHẠC 1 - SÁCH GIÁO VIÊN

Mã số: G2HG1R001M20

In bàn, (QĐ) khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in: địa chỉ

Cơ sở in: địa chỉ

Số ĐKXB: 496-2020/CXBIPH/6-184/GD.

Số QĐXB: .../QĐ- GD - HN ngày ... tháng ... năm 20...

In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm 20...

Mã số ISBN: 978-604-0-21761-5